Budapest, 1902. Hetedik évfolyam. 36. szám. Csütörtök, február 6.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jószef-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

M. I. K. B.

KÖNYVTÁRA

Budapest, február 5.

(v.) Ez a négy betü, amelylyel mostantól fogva egy ideig sürün fog a közönség találkozni, egy szorultságba jutott bank nevét jelzi: a Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bankét. E pénzintézet ügyét hetek óta sok helyütt és sokféleképp feszegetik. Fennszóval tárgyalgatják a pártklubokban, suttogva emlegetik a képviselőház folyosóin és indulatos hangon pertraktálják a vidéki sajtó egy részében. Ma valahára a parlamentben is szóvá tette a néppárt egy interpelláció alakjában. S ezzel az ügy belejutott abba a stádiumba, hogy immár tudomást vehet róla a fővárosi sajtónak nagy és legitim nyilvánossága is.

Eddig a kérdésnek nem volt gazdája. Érdekelni igen sok embert érdekelt a dolog, — egyfelől a kárvallott részvényeseket, másfelől pedig azokat, akiknek még igen élénk emlékezetében van, hogy hosszu időn át tavalyig gróf Tisza István volt e bank elnöke. Ám az elkeseredett részvényesek a politikusoktól, emezek pedig a részvényesektől várták a kinos ügy szellőztetését. Mindkét tábor aztán nekiesett a sajtónak, mely nem tette meg nekik azt a szivességet, hogy ő kaparja ki számukra az izzó zsarátnok közül a bosszuállás édes gesztenyéit. Azt vetették a fővárosi sajtó szemére, hogy ime most átalkodottan hallgat egy budapesti pénzintézet válságáról, holott hasábszámra ad hirt vidéki bankok bukásáról, mint ezt például a kis-celli és a soproni takarékpénztár összeomlásánál tette. Az analógia sántitott, a benne lappangó rágalom pedig a lehető legléhább volt. A kis-celli és a soproni esetben a büntetőbiróság tette rá a kezét az ügyre, elfogván a bünösöket és bünfenyitő zár alá helyezvén a vagyonjogilag felelős egyének vagyonát. Itt tehát semmi kétség nem volt, hogy csakugyan fordultak elő visszaélések s ennélfogva a nyilvánosságnak tüstént lett köze az illető pénzintézetek válságához. De már egész másképpen járt el a sajtó a székelyudvarhelyi takarékpénztár dolgában, amelyet Ugron Gábor vagyoni romlása rántott a katasztrófába. Ebben az esetben is összedőlt egy nagy vidéki pénzintézet s ez a válság koldusbotra juttatta az amugy is nehéz sorssal küzködő székely kisgazdák egy részét. A fővárosi sajtó mégis hallgatással mellőzte a dolgot. Mert nem volt törvényes jogcime a hozzászóláshoz. Ez a jogcim két esetben áll be. Vagy akkor, ha a kárvallott részvényesek az intézet közgyülésén vonják felelősségre az igazgatóságot s a felügyelő-bizottságot. Vagy pedig akkor, ha a biróság elegendő jogalapot talál a közbelépésre. Az első esetben a részvényesek emelik a vádat a saját veszélyükre, a másodikban a királyi ügyész teszi ugyanezt a saját hivatalos felelősségére. Mindkét esetben illetékes gazdája akad a vádnak, mindkét esetben előterjeszthetik védelmüket a megvádoltak s ha ez is, amaz is megtörtént, akkor és csakis akkor alkothatja meg a saját nézetét az ügy felől a sajtó és a közvélemény. Van aztán még egy harmadik eset: mikor valaki egy arra hivatott politikai testület szine elé viszi az ügyet, például a törvényhatóság, vagy a parlament elé, ami a *M. I. K. B.* ügyében ma valahára meg is történt. Ebben az esetben is megvan az, aki szavatol a másokra nézve terhelő adatokért, és ebben az esetben is van a megtámadott félnek alkalma, hogy a vádakkal szemben magát igazolhassa, ami által aztán létrejő az a kontradiktórius eljárás, mely nélkül a nyilvánosság szolgálatában álló sajtó a tárgyias igazságot és az erkölcsi felelősségeket megállapitani nem tudja. A sajtó ugyanis se nem detektiv, se nem vizsgálóbiró, se nem közvádló, sőt még csak részvényes sem. A detektiv fürkészhet. A vizsgálóbiró betekinthet az üzleti könyvekbe s kihallgathat. A közvádló vádat emelhet. A részvényes a közgyülésen élhet a felelősségrevonás jogával. Az ujságiró mindezt nem teheti. Ha fürkészni próbál egy bankban, kiparancsolják. Ha át akarja vizsgálni az üzleti könyveket, a szeme közé nevetnek. Ha vádol a nélkül, hogy bizonyitani tudna, becsukják érette. Ha felszólal a közgyülésen, beléje fojtják a szót, mert nem részvényes. Mindebből pedig mi következik? Az, hogy aki kárt vallott s azt hiszi, hogy visszaélések történtek, az keresse a maga igazát a közgyülésen, vagy a bíróságnál, vagy mind a két fórum előtt. Aki pedig maga nem vallott ugyan kárt, de önzetlen bajnoka óhajt lenni a károsultak igazságának, az álljon ki maga a porondra s vegye a saját vállára e nagylelkü vállalkozásának erkölcsi és jogi kockázatait. A sajtó készséggel megadja szavának a nyilvánosságot s állást is foglal az ügyben, mihelyt rendelkezésére van a vád és a védelem egész anyaga.

Lám a *M. I. K. B.* esetében is a legenyhébb kifejezés, amelylyel a kárvallottak által akcióba vitt egyes vidéki lapok éltek, ez volt, hogy *gazság*. Ennél alább az urak a világért sem adták. Persze; hiszen ha baj lesz belőle, nem őket csukják be, hanem a beugratott ujságirót. De bezzeg más hangon szólott ma a néppárti interpelláló. Került minden erősebb akcentust, visszafojtott minden indulatot s gondosan ügyelt arra, hogy semmi szubjektiv ingerültség se rezdüljön bele a tökéletes mérséklet hangján tartott fejtegetéseibe. Ennek a konstatálása különben a világért sem akar gáncs lenni, sőt ellenkezőleg: őszintén adott s jól ki is érdemelt dicséret. De annyi mégis kitetszik belőle, hogy mennyire óvatos a rekrimináció, ha nem az ujságiró bőrére megyen.

Egyébként az, amit az interpellációból megtudtunk, bizony nagyon szomoru és eléggé sulyos dolog. A bank elveszitett $17\frac{1}{2}$ millió koronát egy *külföldi* iparvállalaton. Ami

TÁRCA.

Strófák.

(Lord Byron.)

Ha néha bár embertömeg
Mögött enyészik tünde árnyad,
A csöndes óra hozza meg,
Feltünteti a várva-vártat:
S a csend, mit éjjeli magány ad,
Te rólad annyit elregél,
Hogy észrevétlenül a bánat
Rég elnyomott panaszra kél.

Ôh esdelek, áldó kegyed
El ne itéljen, megbocsásson,
Emlékedet ha tettetett
Közönybe eltemetni látszom!
S ne hidd, kevésbé vala szentelt,
Ha titkolám, emlékzeted;
A sóhajt más ne hallja, nem kell
Hogy hallja, mert csupán *tied*.

Ha olykor üritek kehelyt,
Nem vágyom gyászom feledését;
Csak azt lesem, tán nedve rejt
Kétségbeesést enyésztő Léthét.
De hogyha sejtnék benne cseppet,
— A feledés bár írt terem —
Mely téged velem elfeledtet,
A földre dobnám serlegem.

Mert képed lelkemből ha száll,
Hová tekintenék jövőre?
S ki lenne más, ha porlanál,
A drága hamv-vedernek őre?
Keservem dölyfe, hogy e drága
Végtisztet teljesiteném;
A föld a feledés világa,
De én felejtselek? — Nem én.

Szemednek tán egy könyje hull
S tudom szintén tennéd meg érte,
Ki majd tünik siratlanul
E szinről, hol kegyed kisérte.
Rejtély — im nyitját feltalálom:
Dicső remény, de mily csaló!
Olyan vagy, mint az égi álom,
Mely földi üdvnek nem való.

Forditotta: ***Ivanhoe.***

A gyermekek.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: ***Erdős Renée.***

A két férfi a kártya-asztalnál ült és játszott, az asszony az ablak mellett, holmi kézimunkán babrálva, mely azonban csak ürügy volt arra, hogy az ablak mellett ülhessen és átnézegessen a szomszéd emeleti lakásba, melynek fehér függönyei ilyenkor délután sohasem voltak lebocsátva.

Igen, az asszony jól átláthatott a világos festésü nagy szobába, ahol csinos rézoszlopos ágyacska állott, puha és virágos volt a pokróc s egy pirosképü, fehérköténytes menyecske mindenuntalan ki-bepólyált egy virgonc apróságot. A rézoszlopos ágy birtokosa is — négy-ötesztendős kis leány — odaült néha az ablakhoz babaruhát varrni, amit aztán, ha készen volt, dicsekedve mutatott fel a szomszéd néninek.

Az asszony egyszer, hogy a szobaleányukkal találkozott az utcán, küldött a kis szomszédnőjének nagy skatulya bonbont. Azóta aztán igen erős rokonszenv fejlődött ki köztük. Az ablakon át beszélgettek is néha egymással. Csak a szájuk mozgott, de ebből eleget értettek, annyival is inkább, mert kérdés és felelet napról-napra majdnem ugyanaz volt.

— Mit csinál a bébé? — kédezte az asszony.

— A bébé alszik — felelte a kis piros, mozgó szájacska.

— Jó kedve van a bébének?

— A bébének foga jön. Az éjjel rossz volt, sirt.

A dada, aki szintén tanuja volt a néma beszédnek, lassankint hozzájuk melegedett s megtörtént igen gyakran, hogy félóráig ott állt az ablak közelében, karján a felszalagozott, csipkés gyerekkel, akit tartott jó magasan, hogy a szemközt lakó uriasszony lássa.

A jó lélek tudta, hogy nincs gyereke annak a sóvárgó szemü, karcsu asszonynak odaát, hát megtette, hogy örömet szerzett neki a gondjaira bizott kis csemetével s látta, jól látta a csillogó nézésből, kipirult arcból, hogy az urnő odaát igen hálás ezért a kis engedményért.

— Jaj de szép! Ôh beh csodálatosan gyönyörü, — mondta ilyenkor lelkendezve és a szemei odatapadtak merőn, bálványozó rajongással a kis csöppség egészségtől duzzadó arcára.

Az idősebb férfi, ha látta, gyöngéden figyelmeztette az ifjabbat:

— Nézd, Sándor! Ilonka már megint kacérkodik az ő kis udvarlóival.

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

két okból baj. Először azért, mert sok keservesen szerzett, jó magyar pénz uszott el ebben a temérdek veszteségben. Aztán meg azért, mert a bank a *hazai* ipar pártolása végett kapott a törvényhozástól tetemes állami kedvezményeket. Dióhéjba szoritva, ennyiből áll a vád. Várjuk hát az izazgatóság védekezését, mely e hó 18-ikán az intézet közgyülésén fog nyilván előterjesztetni. Akkor lesz majd megállapitható, történt-e szabálytalanság vagy éppen visszaélés ennél a szerencsétlen sorsra jutott iparspekulációnál.

A budgetvita.

Budapest, február 5.

Ma gróf Apponyi Albertnek megvolt az a gyönyörüsége, hogy az ülést korán nyithatta meg. A tegnapi két lecke megtette hatását s ma tiz órakor már képviselőkből is, miniszterekből is elegen voltak a t. Házban.

Igy aztán valamicskével több idő jutott a budgetvita folytatására. Öt felszólalás fért az ülésbe s kettő nemcsak érdekes volt, de igazán pikánsan egészitette ki egymást. Az egyik beszédben ugyanis *Hollaky* Imre (aki csak félig uj ember, mert régebben tagja volt a nemzeti pártnak) nagy szeretettel honorálta a nemzetiségi képviselők nyilatkozatait s cserében annyi dicséretet mondott róluk, hogy a tótok, románok és szászok beszéde után valósággal ünnepelték. Kevéssel utóbb azonban fölemelkedett *Haydin* Imre, (aki csak a t. Házban uj ember, de akivel szemben a néppárt a várnai választás miatt haragot tart s ezt vele ma éreztetni is próbálta) ez a temperamentumos szónok pedig napszinre hozta a tót nemzetiségi képviselők nyilatkozatai mögött rejlő legtitkosabb agitációkat. Amit mi a minap Veszelovszky Ferenc beszéde ötletéből, mint sejtelmet hangoztattunk, azt ma Haydin Imre faktumként mutatta be s mától fogva senki sem vonhatja kétségbe, hogy van egy külön szláv kozmopolitaság is, mely egyelőre ugyan csak a Felvidék és Prága között szövi a legveszedelmesebb szeretkezés szálait, de amelynek Prága sem utolsó stációja, mert igazában Moszkva és Kiev felé gravitál. Haydin Imre a magyarság rajongó szeretetével mutatott rá a veszedelemre s a t. Háznak már bemutatta azt a kommentárt is, melylyel a tót sajtó Veszelovszkynak óvatos nyilatkozatait kisérte. Kitünik ebből a kommentárból, hogy mig Veszelovszky az egységes magyar nemzet elismeréséről beszélt, addig odahaza az agitátorok nyiltan hirdetik, hogy az ő ideáljuk nem az egységes magyar nemzet, hanem olyanforma államszövetség, mint a Svájc. Ügyes, fordulatos és meggyőző volt Haydin filippikája s ugyanazok a tótok, akik az imént lelkesedve ünnepelték Hollakyt, Haydin Imre beszéde során egyszerüen kisompolyogtak a teremből. A t. Ház pártjai azonban — a néppártot kivéve, mely sokat fészkelődött — a legnagyobb elismeréssel jutalmazták az érdekes szüzbeszédet.

Hollaky és Haydin mellett rokonszenvesen érvényesült ma még a Kossuthpárti *Bakó* József és *Vertán* Endre is. Mindakettő szépen, okosan beszélt és Vertán a szélbali hallgatóságból tapsokat is ki tudott váltani. A néppártból ma csak gróf *Wilczek* Frigyes beszélt, röviden és mérsékelten.

Az ülés végét mozgalmasabbá tette a néppárti *Zboray* Miklós interpellációja, melyben az ipar- és kereskedelmi bank állitólagos válságát hozta a parlamentben szőnyegre. Ettől az interpellációtól bizonyos viharokat vártak, de Zboray elég mérsékelt volt felszólalásában s minthogy a kereskedelmi miniszter ma még nem válaszolt, viharzásra alkalom se kinálkozott volna, ha gróf *Tisza* István személyes kérdésben nem reflektál Zboray szavaira. Az ő szólásra jelentkezése azonban mozgást idézett elő s az ellenzék . nem minden nyugtalankodás nélkül várta Tisza István nyilatkozatát. De nem lett belőle vihar, még csak zajosabb incidens sem. Gróf Tisza István egyszerüen arra a kijelentésre szoritkozott, hogy annak idején, mikor a bankban viselt állásáról lemondott, nem sejtette, hogy mi következik, mert különben inkább szembeszállt volna a leggaládabb gyanusitással is, de megmarad állásában. Egyébként pedig lemondása dacára is él benne a felelősség érzete mindazért, ami a bankban léte alatt történt. És ha e kijelentése után valaki kételkednék szavaiban, azt *a legperfidebb, leggaládabb és leggyalázatosabb gyanusitásnak jelenti ki.*

Hidegen, nyugodtan mondta e szavakat s az ellenzék indulatba borult ugyan a metsző szavaktól, de vihart nem csinálhatott miatta. Egy pár izgatottabb megjegyzés, felkiáltás hangzott: — aztán a jelenetnek is, az ülésnek is vége volt...

A képviselőház ülése február 5-én.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Gróf *Apponyi* Albert.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, gróf *Széchenyi* Gyula, *Wlassics* Gyula *Cseh* Ervin.

Elnök bemutatja a nagy-breznai járás állami tanitóinak kérvényét.

Nyegre László jegyző jelenti, hogy Zboray Miklós a Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank, Nessi Pál pedig a német nyelvnek az elemi iskolákból való kiküszöbölése tárgyában fog interpellálni.

(A költségvetés.)

Bakó József pártállásánál fogva sem fogadja el a költségvetést. A kiegyezés óta egyetlen kormány sem terjesztett be olyan költségvetést, amely az országra nézve csakugyan üdvös lett volna. Magyarország valósággal rabszolgája Ausztriának, amit legjobban bizonyit a hadsereg osztrák jellege. Követeli a katonai szolgálati időnek két évre való leszállitását. Sürgeti a földadó rendezését, a választókerületek igazságosabb beosztását, a balatoni halászat föllendítésének előmozditását, a tanitói nyugdij rendezését olyképpen, hogy ne negyven, hanem harminc évi szolgálat után kapjon a tanitó teljes nyugdijat. Végül az önálló vámterület és az Ausztriától való teljes függetlenség kivivását sürgeti.

Hollaky Imre szerint azok között a betegségek között, melyek a nemzet testén rágódnak, egyik legsulyosabb a nemzetiségi kérdés, melynek sikeres megoldásával sok veszedelemtől szabadul meg az ország. Vázolja a Schmerling-korszakban a nemzetiségi kérdés állását és utal arra, hogy az akkor elhangzott beszédek és a mostaniak között igen nagy a különbség. A mostani nyilatkozatokból, feltéve azt, hogy azok épp oly őszinték, mint a Schmerling-korbeliek, örömmel konstatálja, hogy mert sokkal inkább fennáll a közeledés, az egymást megértés lehetősége. Felemliti, hogy 1893-ban, mikor a magyarok ellen Európaszerte nagy agitációt intéztek a nemzetiségek, az interparlamentáris konferencián gróf Apponyi Albert mily sikeresen védelmezte meg a magyarság igazát és ezért teljes elismerését fejezi ki a Ház mostani elnöke iránt, akinek köszönhető, hogy akkor Urechia, a hirhedt román ellenségünk agitációja csütörtököt mondott. Örömmel hallotta a király azon mondását, melyet a magyar tanitókhoz intézett, hogy neveljenek jó magyar hazafiakat. Talán ennek köszönhetjük, hogy a nemzetiségi képviselők a minap oly hazafias nyilatkozatokat tettek. Elismeréssel adózik ezért Széll Kálmán miniszterelnöknek, mert az ő miniszterelnöksége alatt hallottunk először ily békés nyilatkozatokat. Beszédét azzal fejezi be, hogy a magyarság és a nemzetiségek igyekezzenek egymást megérteni, hogy a nagy gazdasági problémákat közös erővel meg tudjuk oldani. A költségvetést elfogadja.

Gróf **Wilczek** Frigyes védelmébe veszi a néppártot ama hiresztelés ellen, hogy a néppárt a revizióban keresi a gazdasági bajok orvoslását. Ezzel szemben bizonyitja, hogy a gazdasági bajok kultorrása a liberális kormánypolitikában rejlik. Foglalkozik a kormány pénzügyi politikájával melyet extenzivnek mond. Támadja az adórendszert és sürgeti az adóreformot a nép érdekében. Hozzászól Buzáth képviselőtársa határozati javaslatához, amely a földadó leszállitását sürgeti. A költségvetést nem fogadja el.

Haydin Imre: Válaszolni akar Veszelovszkynak arra, amit e Házban mondott, de még inkább arra, amit itt nem mondott. A felvidéki nemzetiségi kérdést nem ismeri el politikai kérdésnek, éppen ugy nem ismeri el a felvidéki tót-párt alakitásának, létezésének jogosultságát.

A felvidék tót népe magyarnak vallja magát és magyar hazájához hiven ragaszkodik. A tót-párt még a tényleges viszonyoknak sem felel meg, mert a tót nemcsak érzésében, hanem nyelvében is magyar. Ők nem a népet képviselik, mert hisz az nem érez velük, vagy talán a magyarokat akarják eltántoritani? No, ez bajosan fog nekik sikerülni. A tót nemzetiségi párt alakitása a multnak sem felel meg, mert ebből a népből telt ki Rákóczi serege és a szabadságharcban is ott állt a magyar mellett. Ezt a népet lehet elbolonditani, lehet elámitani, de szeparatisztikus célokra nem. Ez a nép ismeri Kossuthot, Deákot és tisztelettel emliti e neveket, de nagy

---

A fiatal férfi is fölnézett és mosolygott. Csakhogy kissé keserüen és szemrehányón, amit az asszony mindég észrevett, de ugy tett, mintha nem látta volna.

— Mihály, jöjjön ide! Nézze a kezét! Hát kéz ez, ez a csipet harmat? Jaj, nézze, hogy nevet! Ide nevet én rám! Az a jó Isten hogy áldja meg azt az édes lelkit.

A férje, Mihály ur, nem igen szerette az efféle áradozást. Gyorsan keverte a kártyát, hogy legyen vége a játszmának, aztán fölállt, nyujtózkodott, leráncgatta a mellényt a potrohán és odaszólt a barátjának:

— Doktor, gyerünk, járjunk egyet. Nekem dolgom van a belvárosban. Vagy ha tetszik, maradj, majd a klubban találkozunk.

Ha az asszony ilyenkor visszaforditotta fejét az ablakból, akkor a férfi nem mozdult. De ha tovább is a szomszéd szobába bámult, ő is felcihelődött és a férjjel tartott.

— Legjobb lesz, ha együtt megyünk. Nekem is épen befelé van dolgom.

*

Most ugy történt — de talán csak véletlenül — hogy az asszony két nagy szeme mosolyogva szegződött reá. Hát uj szivart vett elő — nem a férj, a saját tárcájából — és odatelepedett az asszony mellé, az ablakhoz.

— Maguk mindég füstölnek — kucogott az, gyermekes szemrehányással csücsöritve össze a száját. — Az uram is, maga is, mindég, mint két kémény. Juj de haragszom érte. A ruhám, hajam tele van vele. Csunya füst! Ejh —

A levegőbe fujt, hogy eloszlassa a halványkék felhőt, mely a férfi szivarjából az ő feje felé közelgett, lomhán, hogy elterüljön a szőke hajtengeren.

— Hát nem — mondta a férfi és letette a szivart. Csak ez a kifogása ellenem, mondja? Vagy van még több is?

— Semmi sincs — nevetett az asszony. Semmi, csak kártyázzanak szépen tovább. Maga jól van igy, ahogy van. A férjemnek is, nekem is.

— Nem igaz — pattant fel indulattal a másik. Tulajdonképpen nagy rosszlelküség ilyet mondania. Mikor tudja, hogy rettenetes kinlódás ez nekem. De bánja is!

— Hát ha bánom is! — vetette ellen az asszony. Ugyan mit tehetek? Nem szégyenli, hogy szemrehányásokat tesz nekem azért, hogy tiszta homlokkal akarok az uram előtt állni? Maga, a milyen rossz, nem bánná, ha agyonsirnám magamat a lelkifurdalások miatt. De én nem akarok sirni. Nem akarom, hogy okom legyen rá.

— Mert gyáva és önző.

— Az lehet — hagyta helyben az asszony. — Most már az erénynek ez a neve.

— Ezt ne tárgyaljuk. Erény, vagy hóbort, vagy félelem, vagy szeszély. Maga az első asszony, aki komolyan elhatározta, hogy egy csipetnyi árt sem ad a boldogságért. Pedig sokat megér, higyje el! Könnyeket és vivódásokat, iszonyu lelkifurdalást és mindent, ami szenvedés. Az a csoda, hogy megférnek egy helyen és egyik sem zárja ki a másikat. De maga fukar.

— És gyáva és önző. Igaza van.

— Pedig szeret, ugye? — kérdezte a férfi és erős, fehér keze odaért az asszony ruhájához. A finom, halvány arcot biboros melegséggel futotta át a vér.

— Nagyon, nagyon — susogta, ugy hogy az arcát félreforditotta tőle.

A férfi tekintete erőszakos mohósággal tapadt reá, hogy szinte reszketett bele.

— Hogy hullámzik magában az élet, az a sok pihenő erő, az a nagy asszonyiság! Nézne most a tükörbe, hogy látná magát! Madár, rabmadár, ugyan csapjon szét már egyszer maga körül! Kell levegő, kell melegség, kell napsugár, kell élet? Mindent, mindent, és nem is kell, hogy kérje, csak hogy elfogadja! Fogadja el.

Varázsos, zengő volt a hangja, mikor igy beszélt; az asszony minden idege elzsibbadt tőle. Szeretett volna belecharapni a beszédes, csábitó ajkakba. Szerette volna a sok titkos igéretet, a gyönyörök misztériumának itt-ott szóba foglalt igéretét visszacsókolni rá, erősen, asszonyosan, ugy, ahogy álmaiban, képzeletében megtette már sokszor, mig az ura rithmikus szuszogása áthallatszott hozzá a szomszédszobából.

— Óh, ne hivjon engem, ne akarjon, — kérte. — Mindég beszél, mindég, mindég. Hogy aztán pokol legyen a nappalom, éjszakám.

— Gondol rám, ugy-e? — kérdezte a férfi — már ugy él, mintha bennem élne. Az egész lelke, vérsége ide szegődött hozzám. Ez a kis asszonyka viaskodik csak velem. Nem szabad: Hallja-e? Bolondság! Őrület! Majd én megtanitom.

Két keze közé fogta az asszony fejét és megcsókolta hátul a nyakszirtjén, melynek aranyos bolyha kiragyogott a könnyü pongyola gallérjából.

— Az istenért, vigyázzon! A gyerekek!

Nagyon megijedt, elsápadt és átnézett a szomszédba.

Vajon nem vették-e észre?

Valóban, történhetett valami odaát.

Komoly, selyemruhás nő állt az ablaknál és leeresztette a hosszu csipkefüggönyt. A dada ellenben kikandikált a másik ablakból, egyenesen át, hozzá. Látta a gömbölyü, furcsán mosolygó arcát, valamint, hogy az urhölgy elhuzta a kis leányt az ablaktól, mikor arrafelé ment.

része Hurbánnak a hirét sem hallotta. Ismerteti a tót nemzeti eszme életfejlődését. A tót képviselők a tót nemzetiségi törvény végrehajtását követelik csak. De ennek a feltétele benne van e törvény első §-ában, amely csak egységes magyar nemzetet ismer. Ha Veszelovszky képviselő azt mondja, hogy a tótokat a tót nyelv nem alkalmazása kergeti ki az országból, erre azt feleli, hogy a magyar nyelv nem ismerése az, amely őket kivándorolni készteti. Kimutatja, hogy a tót nemzetiségi párt a magyar államot egy állami szövetséggé akarja átalakítani, az van törekvésük mögött. Szól arról a propagandáról, amely a cseh-tót egységet létrehozta. Felolvassa e szövetség Rózsahegyen megjelenő lapjának egy közleményét, amely a magyarokat gyalázza. Nagyon jól ismeri a kormány bölcs és józan intézkedéseit, ő csak fel akarta hívni a felvidéki magyarságot ezen cseh-tót egység manipulációira, hogy ellene védekezhessenek. Veszelovszky azért nem fogadta el a költségvetést, mert abban egy fillér sincs a tót kulturára, szónok éppen azért fogadja el, mert sok van benne a magyar kultura fejlesztésére. A költségvetést elfogadja.

Vertán Endre felpanaszolja a birtokos-osztály pusztulását. Támadja az adórendszert és sürgeti az adóreformot. Rajzolja a székely nép nyomorát és figyelmeztet a román földvásárlásokra s kifejti, hogy a székelység felsegítése nem egyéb, mint egész Erdély megmentése a magyarságnak. Az oktatásügyről szólva, hibáztatja az iskolák felállítása körül követett eljárást. Szól a nemzetiségi kérdésről, a közös hadsereg szelleméről, majd a kvóta-kérdéssel foglalkozik. Csatlakozik Kossuth Ferenc határozati javaslatához.

Elnök a vita folytatását holnapra halasztja.

(Az Ipar- és Kereskedelmi Bank.)

Zboray Miklós kényes kérdést érint, amelyet minden szenvedélyeskedés nélkül akar tárgyalni. Különösen a vidéki sajtóban részletesen volt tárgyalva az Ipar- és Kereskedelmi Bank kérdése. 1890-ben kiadták a jelszót a hazai ipar támogatására, törvényt alkottak és az abban foglalt kedvezményeket az Ipar- és Kereskedelmi Banknak adták. Idézi Hegedüs Sándor akkori pénzügyi bizottsági előadó beszédéből azokat a feltételeket, melyek mellett a bank a kedvezményeket kapta. Hivatkozik Beöthy Ákosra, aki mint az akkori ellenzék tagja, nem fogadta el a törvényjavaslatot és idéz Beöthy akkori beszédéből. Felemliti, hogy Wekerle akkori pénzügyminiszter kijelentette, hogy egyszerű kedvezményről van szó és nem állami támogatásról. Március 20-ikán el is fogadták a javaslatot, májusban megalakult a bank és alapszabályainak 2-ik paragrafusa világosan kimondja, hogy a bank állami támogatással oly célból alapíttatott, hogy magyar iparvállalatok alakulását elősegítse. Felsorolja a bank alapításait, melyek közül egy sem sikerült és a bank ennek daczára is mindig nagyobb osztalékot fizetett. Most egyszerre megjelent az egymilliónál több veszteség, melyet kénytelenek voltak immár bevallani. Foglalkozik a banknak román petróleumvállalatával és ismerteti ezek alapításának történetét. Felemliti, hogy a bank ebbe a vállalatba 17 és félmilliót fektetett be, az a bank, amely a magyar ipar támogatására csupán 10 millió korona alaptőkével alakult. Szakértői véleményekkel iparkodik bebizonyítani, hogy ezek a román petróleum-források használhatatlanok. Szól az igazgatók felelősségéről. Ennek a banknak az igazgatója volt gróf Tisza István is, aki a mult évben az igazgatói állásáról lemondó levelében lemondását nem a banknál előfordult manipulációkkal, hanem az összeférhetetlenségi törvénynyel indokolta meg. Felemliti, hogy a pénztári készletekből ennél a banknál 2 millió 400 ezer korona van letéve. A következő interpellációt intézi a kereskedelemügyi és pénzügyi miniszterekhez:

1. Mily összeget és mily czimen élvezett a Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank megalakulásától 1901. december 31-éig az 1890. XIV. t.-c. alapján?

2. Gyakoroltatott-e felügyelet oly irányban, hogy az adó- és illetékkedvezményeket élvező bank az 1890 : XIV. t.-c. értelmében működik-e? Ha igen, miben állott a felügyelet s ha nem, miért mellőztetett a felügyelet?

3. Van-e tudomása a miniszter urnak arról, hogy a nevezett bank eredeti rendeltetésétől eltért s meg akarja-e az ügyet vizsgálni s megtenni a szükséges lépéseket, hogy egyrészt az illetéktelenül élvezett kedvezmények visszatéríttessenek, másrészt azok jövőre beszüntessenek?

4. Igaz-e, hogy a magyar állam pénzkészletéből 2.400.000 korona a Magyar Ipar- és Kereskedelmi Banknál helyeztetett el s történt-e s mily intézkedés, hogy ez összeg el ne veszszen?

Gróf **Tisza** István: T. képviselőház! (Folytontartó mozgás a néppárton. Halljuk! Ha'ljuk! jobbfelől.) Én ismerem a személyes kérdésben való felszólalás határait és azokhoz szigoruan alkalmazkodni kívánok. (Halljuk! Halljuk!) Ennek folytán nem is lehetek ma abban a helyzetben, hogy azon tömkelegét a részint valótlan, részint tulzott állításoknak, melyek az interpellációt kiséró beszédben foglaltattak, a maguk kellő értékére leszállítsam. De van egy része a kérdésnek, amely a legszorosabb személyi kérdés jellegével bir és amelyet hallgatással nem mellőzhetek.

A t. képviselő ur felemlitette azt a levelet, melylyel indokoltam lemondásomat az Ipar- és Kereskedelmi Banknál és egyéb társulatoknál elfoglalt állásaimról és a nélkül, hogy világosan kifejezte volna, bizonyos kételyt látszott elárulni az általam akkor mondottak valósága iránt. (Felkiáltások a néppártról: Egy szót se szólt róla!) T. Ház! én, mint gentleman ember, becsületszavamra állitom, hogy minden sor, amit akkor irtam, legbensőbb meggyőződésemnek felelt meg, ugy az Ipar- és Kereskedelmi Bank anyagi helyzetét illetőleg, mint azon motivumokat illetőleg, amelyek engem ez állások otthagyására birtak (Helyeslés és tetszés jobbról.) és legyen meggyőződve a képviselő ur, ha én csak félig-meddig előre láttam volna, hogy az Ipar- és Kereskedelmi Banknál, talán némi kapcsolatban lemondásommal, milyen helyzet fog következni, inkább szembeszálltam volna a legádázabb gyanusitásokkal is, minthogy ily körülmények között azt az intézetet otthagyjam. (Helyeslés és tetszés jobbról.) És legyen meggyőződve, hogy azon tény, hogy én az intézetnél viselt állásomat otthagytam, azt a felelősségérzetet, amely engem terhel mindenért, ami a banknál történt, mig ott voltam, nem csökkentheti, annak én meg is fogok felelni, az alól kibujni nem akarok, nem fogok. (Helyeslés és tetszés.)

Ezek után csak azt az egyet jegyzem meg, hogy, ha még e kijelentésem után is kételkednék bárki állításomnak valóságában, ezt a kételyt a legperfidebb, leggyalázatosabb gyanusitásnak és rágalomnak kellene minősitenem. (Élénk helyeslés jobbfelől. Mozgás és zaj a néppárton.)

Elnök: Az interpelláció kiadatik a pénzügyi és kereskedelemügyi miniszternek.

Zboray Miklós személyes kérdésben válaszol gróf Tisza Istvánnak. Ha gróf Tisza István valótlanoknak mondja az általa felsorolt adatokat, ha igaz az, hogy a bank romániai vállalatainál egy tallért sem veszitett, annak ő csak örülni fog. De azt ne mondja gróf Tisza, hogy ő elvállalja a felelősséget, mert arra őt a törvény kötelezi.

Rakovszky István: Halljuk a minisztert! (Zaj. Felkiáltások a néppárton: Halljuk a minisztert!)

Elnök: A miniszternek harminc napi idejük van az interpellációra felelni; ezen az időn belül senkinek sincs joga őket kényszeriteni. (Helyeslés a jobb- és baloldalon.) Nessy Pál azt az óhajt fejezte ki, hogy interpellációját holnap, az ülés végén adhassa elő. (Helyeslés.)

Az ülés délután 2 órakor végződik.

BELFÖLD.

Széll Kálmán a királynál. *Ő felsége* ma délután *Széll* Kálmán miniszterelnököt hosszabb kihallgatáson fogadta.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyen a kabinetnek valamennyi tagja résztvett.

Néppárti terrorizmus Zsámbokréton. *Zsámbokrétről* jelentik: *Rudnay* Sándor, a nyitra-zsámbokréti kerület szabadelvüpártjának jelöltje serényen folytatja körutját a kerületben. Legutóbb *Kis- és Nagy-Béliczen* járt, ahol bandériummal és zeneszóval fogadták a népszerü jelöltet. A két község lakossága egyhangulag Rudnay hive, noha papjuk a legagilisabb tagja a zsámbokréti néppártnak. A kerületből ujabb kihágásokat is jelentenek. *Apát-Lévnán* a felbőszitett parasztasszonyok és suhancok kövekkel és sárral dobálták meg a hivatalos eljárásban átutazó zsámbokréti körjegyzőt és segédjegyzőt, ugy hogy mind a ketten megsérültek. Báró *Friesenhof* Gergely ó-széplaki nagybirtokos zászlait a mult éjjel ismeretlen emberek leszedték és darabokra tépték. Az utóbbi napokban előfordult kihágások szükségessé tették, hogy a hatóságok a rendes csendőrállomány mellé megfelelő karhatalmat rendeljenek ki. Ez okból kedden este négy tiszt és száz lovas érkezett Nyitra-Zsámbokrétra, azonkivül február 8-án öt tiszt és száz lovas, 10-én pedig tizenkét tiszt és kétszáz gyalogos érkezik a kerületbe. A polgárság megelégedéssel fogadja a közbátorság érdekében tett intézkedéseket.

A balassa-gyarmati petició. A balassa-gyarmati választókerületben megtartott képviselőválasztás alkalmával gróf *Forgách* Antal szabadelvüpárti jelöltet 200 szavazattöbbséggel a kerület képviselőjévé választotta a szintén szabadelvü *Hanzély* Gyulával szemben.

A választást *Roskovits* Iván és társai kérvénynyel támadták meg, melyet ma tárgyalt a kir. Kuria II. választási tanácsa *Vavrik* Béla elnöklete alatt. A kérvényezők meghatalmazottja dr. *Ragályi* Lajos ügyvéd, gróf *Forgách* Antalt, dr. *Révész* Dezső, a választást pedig dr. *Bán* Agoston védte. A tárgyalás elején a választástvédő kifogást tett a kérvény alakiságai ellen, de kifogásait a Kuria elvetette. Ezután kezdetét vette az érdemleges tárgyalás. Dr. *Ragályi* Lajos, a kérvényezők meghatalmazottja előterjesztí a petició vádpontjait, melyek tulnyomólag vesztegetésekre vannak alapitva. Ugy a vesztegetés, mint az etetés-itatás a képviselőnek tudtával és beleegyezésével, sőt személyes közreműködésével történt. A Hanzély-választókat azzal fenyegették, hogy feljelentik őket a minisztereknél, ha Hanzélyra szavaznak. Maga a választási elnök részrehajló mulasztásaival befolyásolta a választás eredményét. Mindezek alapján kéri a vizsgálat elrendelését s a választásnak a vizsgálat eredményéhez képest való érvénytelenitését. Dr. *Révész* Dezső, a megtámadott képviselő meghatalmazottja, egyenkint foglalkozott a kérvényben vádképp felhozott esetekkel s valamennyit tagadásba veszi. Tagadja, hogy gróf Forgách bárkinek pénzt adott, vagy igért azért, hogy reá szavazzanak. Kéri a petició elutasitását. Dr. *Bán* Ágoston védő rövid felszólalása és a replikák után a Kuria tanácskozásra vonult vissza.

A Kuria elrendelte a bizonyitási eljárást és pedig hét vesztegetési esetre nézve, melyekről a kérvény azt állitja, hogy maga a képviselő részes volt bennük. A vizsgálat teljesitésével a budapesti itélőtáblát bizták meg.

Horvát országgyülés. *Zágrábból* jelentik: Az országgyülés mai ülése 11 órakor nyilt meg. A szabadságvesztés büntetésének pénzbüntetéssé való átváltoztatásáról szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása során *Sumanovics* (nemzetipárti) jogbölcseleti szempontból világitja meg a kérdést. Frankkal polemizálva, azt mondja, hogy a törvényhozásnak nem szabad a nép szentimentálizmusának álláspontjára helyezkednie. A nép előtt nem szabad a dolgot ugy föltüntetni, mintha a bizottság a hivatalos hatalommal való visszaélést akarná védeni. (*Frank*: Es mégis megtették!) *Tuskan* megint antisemita izü megjegyzéseket tesz és kiabálva fordul Frank ellen. A Ház nevet rajta, különösen, amikor néhányszor azt kiáltja:

— Azt a zsidó nem érti, hogy a népet meg kell védeni a lumpok ellen!

Sumanovics folytatva beszédét, kifejti, hogy az a kérdés, vajjon a vétségek és büntettek eddigi megkülönböztetése jogosult-e, nem tartozik a tárgyalás alatt lévő kérdés keretébe. A modern büntetőtörvény ismeri a pénzbüntetést, igy például Svájcban. Ha dr. Frank ellenzi a javaslatot, nem teknikai okokból, hanem izgatás céljából teszi. Oktalanság volna, ha vétkes bukásnál is pénzbüntetést alkalmaznának, amint Frank kivánja, mert hiszen a büntetési pénzeket a csődtömegből kellene elvonni és ez még inkább kárositaná a hitelezőket. Elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Helyeslés jobbról.)

Dr. *Silovics* előadó zárószavában polemizál Schwarz-cal és Frankkal, mire a Ház általánosságban *elfogadta* a javaslatot és áttért a részletes tárgyalásra.

KÜLFÖLD.

Vilmos császár és a szultán. *Vilmos* német császár, mint Berlinből jelentik, abból az alkalomból, hogy a szultán egy német társaságnak adta meg a bagdadi vasut épitésének jogát, táviratban üdvözölte a szultánt. A német császár sürgönyében azt hangoztatja, hogy az a nap, amelyen a török szultán megadta a koncessziót, Törökország előrehaladásában egy uj korszaknak a bekőszöntését jelenti. A koncesszió egyben — igy szól a távirat — bizonyitéka Németország hatalmának és az iránta való mély bizalomnak. A táviratban a német császár annak a kivánságának ad kifejezést, hogy a szultánnak nemcsak e nagyszabásu mü megalkotásában legyen része, hanem hogy annak áldásthozó gyümölcseit is élvezhesse.

Francia-venezuelai viszály. Caracasi jelentések szerint Franciaország értesitette a venezuelai kormányt, hogy a diplomáciai érintkezés megujitásáról

---

— Látták! Meglátták! — susogta kétségbeesetten, mialatt a szemeibe könnyek szöktek. Istenem, de bizonyos-e?

— Hallgasson rám — mondta a férfi.

— Menjen előlem — zudult rá a nő. Menjen, menjen innen rögtön. Most. Menjen. Akarom.

*

Egészen bizonyos volt. A szomszédlakók láthattak valamit. Most már a csipkefüggönyök állandóan le voltak eresztve. A selyemruhás asszony minduntalan benn settenkedett a gyermekszobában és titkon csunya, bántó pillantásokat vetett át az asszonyra. A dada nem vitte többé az ablakhoz a kicsikét, hogy felmutassa neki. A kis leány sem ült oda, hogy beszélgethessen vele.

— Látja — sziszegte másnap a férfi fülébe és mindakét kezével belecsimpaszkodott a karjába — elvették tőlem a gyerekeket. Elvették. Nem szabad őket látnom. Az anyjuk megtiltotta.

A férfi szép ajkán forró, de gonosz szó ült. Nem mondta ki. Hallgatott.

— Ugy kellenek nekem az édesek, — panaszkodott tovább az asszony — mit teszek nélkülök? Mit teszek? A pici már nem visel fejkötőt. A haja aranyos. És most nem szabad látnom!

Most, hogy nem ültek az ablak mellett, kissé bátrabbnak érezte magát és közel simult a férfihoz.

— Ugy, ugy — vigasztalta az égő szemekkel és kigyulladt arcát odaszoritotta az asszony arcához. Micsoda kegyetlenség ez? Szivtelenség. Csak asszony képes ilyesmire. Mert tudja, hogy szereti őket s mert magának nincs.

A lehunyt szemeket csókokkal boritotta el és szenvedélyes hangon sugta a fülébe:

— Nem akar bosszut állni, édes?...

szóló jegyzőkönyvet *nem irja alá*, ha *Secrestat* francia alattvalónak nem engedik meg azonnal, hogy Venezuelában partraszálljon atyja érdekeinek megvédése végett. Ha Venezuela ezt nem engedi meg, Franciaország *azonnal vámot vet ki a venezuelai kakaóra*, ami nagy csapás volna Venezuelára.

A csehek lekenyerezése. *Koerber* osztrák miniszterelnök a nemzetiségi harcot, amely a csehek és németek közt oly élesre fejlődött, ugy akarja lecsillapitani, hogy szép nemzeti ajándékokkal kedveskedik a hevesebb félnek: a cseheknek. Törvényjavaslatot terjeszt a Reichsrath elé arról, hogy *az állam Prága városának tizenhat millió korona segitséget ad közérdekü épitkezésekre.* Ez bizonyára nagy örömet kelt Csehországban, de kérdés, vajjon a csehek makacsságát tizenhat millión meg lehet-e vásárolni.

Uj bibornokok. *XIII. Leo*ra ugy rászakadt az aggkor minden terhe, hogy a bibornoki kollégium, amely *XIII. Leo* pápa utódját fogja választani, nagyon fontos szerepü s még fontosabb, hogy minő uj tagokkal fog gyarapodni. Májusban konszisztórium lesz, amelyen több uj bibornokot kreál a pápa. A biboros kollégiumnak most 66 tagja van s igy csak 4 bibor-kalap vár gazdára. A biborosok közül 39 olasz, a többi más nemzetiségü. *Parocchi*, *Ciasca* és *Ledochowski* biborosok *sulyos betegek* és igy mindenesetre három uj bibornokot fognak kinevezni, még pedig *Taliani* bécsi nunciust, továbbá a *genuai* és *firenzei* érsekeket.

A 66 kardinális közül hármat még IX. Pius kreált, névszerint: *Ledochowskit*, *Oregliát*, *Parocchit*. Rangra nézve a legidősebb biboros, a kollégium dékánja, *Oreglia*, ki 28 éve viseli a bibort s most 73 éves. *Ledosowski* biboros 27 éve tagja a kollégiumnak s ez idő szerint 81 éves. Korra nézve a legidősebb *Celesia*, palermói biborosérsek, ki 91 éves; a legfiatalabb *Skrbensky* prágai biboros-érsek, ki 39 éves. Van 7 francia, 7 ausztriai, 2 magyar, 2 német, 4 spanyol, belga, portugál, irlandi, angol, amerikai s ausztráliai egy-egy. Rómában rezideál 28. Kilenc biboros szerzetesrendhez tartozik s pedig 2 bencés (*Celesia*, *Vaszary*), 1 dominikánus (*Pierotti*), 1 ferenciskánus (*Netto* velencei patriarcha), 1 kapucinus (*Vircsi Tuto*), 1 sarutlan karmelita (*Gotti*), 2 sarus karmelita (*Ciasca* és *Martinelli*) s 1 jezsuita (*Steinhuber*). A mult évben 2 bibornok halt meg; a jelenlegi pontifikátus alatt 137.

Barátságos orosz hang a magyarokról. A pétervári *Brzsevija Vjedomoszti* legujabb, *Oroszbarát magyar hangok* cimü vezércikkben konstatálja, hogy a magyar sajtó osztatlan rokonszenvvel üdvözölte *Ferenc Ferdinánd* főherceg Pétervárra utazásának hirét. Az orosz lap ebből azt a következtetést vonja le, hogy Magyarországon mindinkább szükségét érzik az *Oroszországgal való kibékülésnek*. A *Vjedomoszti* a magyar sajtó cikkeiben azt az őszinte kivánságot látja, hogy legyen vége annak a nemzeti gyülölségnek, amelyet a magyar nép 1848. óta Oroszország ellen táplál. Ez az ellenségeskedés szerinte épp oly igazságtalan, mint oktalan. Olyan politika, amely azoknak az akadályoknak az elháritására irányul, amelyek a magyar sajtóban most hangoztatott kivánságok megvalósitásának utjában állottak, természetesen közelebb fogja hozni a magyar nemzetet Oroszországhoz, amelynek müvelt társadalma *már régen nagyrabecsüli a magyar nemzet hőseit és költőit.*

A diplomácia köréből. Mai lapunkban egy rövid távirati jelentés nyomán megirtuk, hogy brüsszeli követünk, gróf *Khevenhüller*, a cukorkonferencia befejezte után nyugalomba vonul. Ez alkalommal két kitüntetésben lesz része: nagykövet cimet kap s kinevezik az urakháza tagjává. Utóda *Okolicsányi* hágai követ lesz, az a magyar diplomata, akinek szivósság dolgában nincs párja, mert inkább *tizenhárom évig fizetés nélkül szolgált a diplomáciában*, de még sem engedte magát leszoritani erről a pályáról. Harmincegy éves szolgálatával sem tudta elérni azt, hogy jelentősebb helyre jusson, mint Brüsszelbe.

Szófiából jelentik, hogy *Balabanov* Markot, a szobrányе eddigi elnökét, bukaresti diplomáciai ügyvivővé, *Velicskov* Konstantin irót és volt minisztert belgrádi diplomáciai ügyvivővé nevezték ki. Ez az utóbbi kinevezés állitólag Oroszország óhajára történt és az a célja, hogy Bulgáriának és Szerbiának a Balkán-ügyekben való egyöntetü eljárását szabályozza.

Konstantinápolyból jelentik, hogy *Rangabé* berlini görög követ, aki az ottani görög követség ügyeit *Mavrokordato* távollétében intézni fogja, ma odaérkezett.

Egy brüsszeli távirat alaptalannak jelenti ki azt a hirt, hogy *Lipót* király nem akarja elfogadni *Munir* bég török követ megbizó-levelét. Mihelyt a király Nizzából visszaérkezik, fogadni fogja *Munir* béget, aki egyuttal párisi nagykövet is.

Angol-német barátkozás. Amit a német ujságok és *Chamberlain* ur elrontottak, most megreparálja *Vilmos* császár. Helyreállitja a német-angol barátságot, amennyire lehet. Apró kedveskedésekre bőven nyilik alkalom. Most egy angol tengerészeti iskola alapitó-ünnepére küld egy német hadihajót a császár Dartmouthba. Erre nézve onnan azt jelentik, hogy az admiralitás előkészületeket tesz a *Moltke* német iskolahajó tisztjeinek és hadapródjainak elhelyezésére. A német hajó a dartmouthi tengerészeti iskolának március 7-én leendő alapkőletételére érkezik oda. Az alapkövet *Edvárd* király teszi le. Más külföldi hajókat is odavárnak erre az alkalomra. Azonkivül ott lesz a csatornai hajórajnak több hajója.

A *Localanzeiger* szerint a walesi herceg látogatása alkalmával *barátságosan elintéződött a Chamberlain—Bülow-affaire*, ugy, hogy a konfliktus végleg elintézettnek tekinthető.

A számoszi fejedelem és alattvalói. Számosz szigetének szenátorai kérvényt terjesztettek a szultán elé, amelyben azt mondják, hogy ha *Mikhalaki* fejedelem tovább is megmarad a szigeten, rossz kormányzásával *komolyan veszélyezteti a sziget nyugalmát* s azért császári vizsgálóbiztos kiküldését és a fejedelem elmozditását kérik. A fejedelemmel ujabban éppen nincs megelégedve a lakosság. Főképp azért, mert nem volt eléggé ügyes arra, hogy nemzetközi játékbank-koncessziót szerezzen a sziget számára. Számosz sziget bizonyos tekintetben kivételes helyet foglal el a török császárság keretében. Számosznak megvan a maga saját uralkodó hercege, akinek azonban mindig kereszténynek és görög nemzetiségünek kell lennie. *Mikhalaki* fejedelem elődje *Vanszanisz* herceg voll. Az egész szigetet mintegy 42.000 ember lakja, nagyobbára görögök, akik évi 300.000 török font adót fizetnek a szultánnak. A nemzetgyülés szavazza meg ezt az összeget. Eddig kevés fejtörést okozott Számosz a törököknek: pontosan fizettek s a szultán nem sokat törődott velök.

Németalföld békeközvetitése.

Budapest, február 5.

Az a válasz, amelyet az angol kormány a németalföldi kormánynak adott, a délafrikai béke közvetitése ügyében, ma az egész földgömb sajtóját foglalkoztatja. Mindenütt örömmel vették a németalföldi közvetités hirét, mindenütt azt óhajtják, hogy ennek a kezdeményezésnek folytatása legyen. Csak az angol lapok nézik a kérdést sanda szemmel. Sőt egyesek a legharagosabb hangon bosszankodnak azon, hogy Németalföld beleavatkozott az ügybe.

A *Times* az angol kormány válaszjegyzékéről azt irja, hogy ez az irat becsületére és diszére válik azoknak, akik a brit birodalom élén ál anak. Ugyanez a lap *nagyon energikus hangon elitéli a németalföldi kormány akcióját.*

A *Morning Post* azt mondja hogy Anglia annektálta a két köztársaságot, tehát érthetetlen volna a békekötés. A lap megjegyzi: Mindnyájan nagyon jól tudjuk méltányolni azokat a körülményeket, amelyeken a németalföldiek rokonszenve alapszik.

A *Standard* ezt mondja: A brit válaszjegyzék kiemelkedő mozzanata: minden közvetitésnek, bárhonnan jön is, *világos és erélyes visszautasitása.*

A *Daily News* azt irja, hogy *Landsdowne* válaszának stilusa és hangja kifogástalan, de azért mégis sajnálja, hogy teljesen visszautasitja Németalföld ajánlatait. Valamit ugyan eredményezett ez a barátságos eszmecsere és a németalföldi kormányt rendkivüli elismerés illeti meg annak megindításáért, de most arra volna szükség, hogy az angol kormány kötelező nyilatkozatot tegyen a hatalom azon birtokosaira nézve, akikkel tárgyalásba lépni hajlandó.

A *Daily Chronicle* azt mondja, hogy elég a németalföldi ajánlatot elemezni, hogy annak *képtelen voltát* belássuk.

A *Daily Telegraph* azt mondja, hogy *Landsdowne* válasza volt az egyetlen lehetséges válasz.

A párisi politikai körök azt hiszik, hogy az angol kormány válaszjegyzéke *nem tekinthető a németalföldi javaslat visszautasításának*, sőt alkalmas arra, hogy *reményt keltsen a béke megkötésére.* Az angol jegyzékből kitünik, hogy *Anglia is a békét akarja. Maga a király is a békét akarja*, mert nem szeretné, ha a koronázó ünnepséget harci zaj zavarná meg. A németalföldi kormány akciójának megindítását is *erre a királyi kivánságra kell visszavezetni.* Csak attól az egytől lehet félni, hogy az európai boer delegáció nem fog *salvus conductust* kérni, hogy Dél-Afrikába utazzon s ott a béketárgyalást megkezdje, de az a fődolog, hogy a béke szava megnyilvánult s hogy Anglia azt nem utasitotta vissza.

Nem csekélyebb mértékben foglalkoztatja az angol-németalföldi jegyzékváltás Északamerikát. A washingtoni képviselőházban *Cochran* határozati javaslatot nyujtott be, amelyben azt inditványozza, hogy *hivják meg Krüger elnököt* az Egyesült-Államokba *az ország vendégéül* és a látogatás költségeinek fedezésére szavazzanak meg huszonötezer dollárt.

Köln, február 5.

Az európai boer delegációnak egyik tagja meglátogatta *Krügert*, aki azt mondta neki, hogy *a boerok helyzete a harctéren kedvező. Krüger* azután azt mondta neki, hogy az igaz ügy győzni fog és az a megrendithetetlen meggyőződése, hogy *a háboru a boerok győzelmével fog végződni.*

Brüsszel, február 5.

Fischer és *Leyds* Utrechtbe utaztak, ahol arról fognak tanácskozni, vajjon célszerü-e, hogy *salvus conductust* kérjenek Dél-Afrikába. A *Petit Bleu* annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a békekötés lehetetlen, ha *Krügert* és az európai boer delegáltakat kirekesztik a tárgyalásból.

Brüsszel, január 5.

Boer körökben azt tartják, hogy a helyzet a holland-angol jegyzékváltás után sem változott. Steyn, Schalk-Burger és a boer tábornokok nem hajlandók békét kérni, épp oly kevéssé gondolnak az itteni boer képviselők arra, hogy Angolországtól *salvus conductust* kérjenek. A háboru tehát tovább fog folyni.

Páris, február 5.

Barry képviselő értesitette *Delcassé* külügyminisztert hogy kérdést akar hozzá intézni a felől, hogy *milyen állást foglal el* a kormány a délafrikai köztársaságok érdekében Németalföld részéről megindított tárgyalásokkal szemben.

Hága, február 5.

A boer-bizottság egyik tagja, aki egy ujságiróval beszélgetett, azt mondta, hogy hálásan fogadja a németalföldi kormány fáradozását. Anglia válaszát nagyon *jóakarónak* tartja. Ez a válasz azt mutatja, hogy *az angol kormány nem igazságtalan* és alkalmat ad az érintkezésre.

Brüsszel, február 5.

Leyds kijelentette, hogy ő az angol jegyzékről egyelőre nem nyilatkozhatik. A boerok európai megbizottai tanácskozni fognak erről a jegyzékről és határozatukat majd közzéteszik.

London, február 5.

Itteni politikai körökben az a hir terjedt el, hogy *Edvárd király még a koronázás előtt be akarja fejezni a délafrikai háborut.*

London, február 5.

Lord *Kitchener* jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: Egy angol csapat *Byngs* parancsnoksága alatt Liebenbergből kiindulva, éjjeli menet után megtámadta *Wessels* kommandóját és *elvett két ágyut*, amelyeket a boerok Firman ezredestől foglaltak volt el, továbbá *De Wet utolsó ágyuját és municiós szekerét.* A boerok részéről elesett 5, megsebesült 6 és fogságba esett 27 ember. Az elesettek között van *Wessels* lovaszászlós, a foglyok között *Muller* törzstüzérségi százados. Az angolok vesztesége csekély. A middelburgi nemzeti kémcsapat 13 embert, *Plumer* ezredes Amersfoordnál 7 embert fogott el. Gilbert *Hamilton* 32 boert ejtett foglyul.

Bern, február 5.

Az *Alpina* svájci szabadkőmives-nagypáholy levelet intézett az angol nagypáholyhoz, amelyben azt a kivánságot fejezte ki, hogy a délafrikai háboru mielőbb befejeződjék s a mellett főleg a koncentrációs táborokban uralkodó állapotokra utalt.

Az angol nagypáholy erre január 31-ikén nagyon előzékenyen válaszolt, de határozottan szembeszállt a svájci szabadkőmivesek nézeteivel, amelyek, mint az angol nagypáholy véli, helytelen tudósitásokon alapulnak. A nagypáholy kijelenti, hogy *Edvárd király maga rendelte el*, hogy az *Alpina* levelére válaszoljanak és a válasz tartamát jóváhagyta. A válasz előadja a koncentrációs táborok létesitésének már ismert megokolását s azt mondja, hogy a táborokat főleg humanitásból létesitették. A koncentrációs táborokat bármikor elhagyhatják a benne lakók. *Bothát* és *De Wetet* értesitették, hogy átvehetik a táborok lakóit, de a boerok nem voltak erre rábirhatók. Arra is fölszólitották *Bothát* és *De Wetet*, hogy maguk győződjenek meg a táborokban uralkodó állapotokról és e célra *salvus conductust* biztositottak nekik, de nem jöttek el. Csak egy boer százados nézte meg a táborokat s ez azután megelégedéssel nyilatkozott a koncentrációs táborokról. (Ha ez igaz volna, akkor nem kellett volna csak nemrégiben egy boer csapatnak heves haro árán kiszabaditani néhány száz boert a koncentrációs táborok egyikéből. *A szerk.*)

HIREK.

Budapest, február 5.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Január 31-én uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **A király itthon.** Ő felsége ma reggel kíséretével együtt külön udvari vonaton Budapestre érkezett. A nyugati pályaudvarba robogott be a király külön vonatja s a pályaudvaron fogadására megjelent *Márkus* József főpolgármester és *Rudnay* Béla főkapitány magyar diszben; ott volt továbbá *Pulszky* Garibaldi üzletvezető, *Daróczy* Rezső felügyelő-állomásfőnök, *Pavlik* Ferenc főfelügyelő és *Krecsányi* Kálmán detektivfőnök. A nyolc kocsiból álló külön udvari vonat, amelyet Marcheggtől kezdve *Ludvigh* Gyula főrendiházi tag, a M. Kir. Államvasutak elnökigazgatója és *Décsey* Lajos üzletvezető vezetett, pontosan a kitüzött időben, reggeli 5 óra 40 perckor robogott be a pályaházba. A középső szalonkocsiból szállt ki a király tábornoki egyenruhában, katonai köpönyegben. Legelőször *Ludvigh* Gyula államvasuti elnökigazgatóhoz fordult, akinek megköszönte, hogy a vonatot személyesen vezette, majd a gödöllői vadászatokról beszélgetett vele. Ezután *Márkus* József főpolgármesterhez fordult ő felsége:

— Itt is olyan abnormis tél van, mint Bécsben?

— Igenis felség! felelt a főpolgármester.

— Van-e sok munkanélküli Budapesten?

— Igen felség, de nem olyan sok, mint a hogyan hiresztelik. Ezeken is segiteni igyekszik a kormány, a főváros és a társadalom.

— No, ezt örömmel hallom — mondotta a király — aki ezután *Rudnay* Béla főkapitánynyal is hosszasabban beszélgetett.

Katonás bucsu után a király az udvari várótermen áthaladva, hintójába ült és a budai várba hajtatott. A király kiséretében érkeztek: gróf *Paar* Ede lovassági tábornok és *Bolfras* táborszernagy, főhadsegédek, *Pittlik* alezredes és *Höhnel* lovag, korvett-kapitány, szárnysegédek, herceg *Lichtenstein* Rudolf első főudvarmester, *König* Károly, a kabinetiroda főnöke, dr. *Kerzl* udvari orvos s az egész udvartartás személyzete. A király február 19-ig marad Budapesten s itt időzése alatt két napot Gödöllőn tölt, ahol vaddisznóra fog vadászni.

A várpalotában gróf *Apponyi* Lajos udvarnagy, *Galló* Antal várkapitány, *Lobkovitz* herceg hadtestparancsnok és *Kanter* Károly apátplébános fogadták a királyt, aki mindenkivel váltott néhány barátságos szót s azután visszavonult lakosztályába.

A király február hó 10-én, hétfőn és azontul további rendelkezésig minden csütörtökön és hétfőn Budapesten kihallgatást fog adni. Előjegyzések naponkint délelőtt 9-től 2-ig a kabineti irodában (budai királyi várlak) eszközöltetnek.

— **Ebéd a hadtestparancsnoknál.** *Lobkowitz* Rudolf herceg hadtestparancsnok és vezényelő-tábornok s neje ma este ebédet adtak, amelyre hivatalosak voltak: *Szapáry* Gyula, *Zichy* József és Ágost, *Andrássy* Aladár és *Széchényi* Béla grófok, *Gromon* Dezső. *Tarkovich* József, *Széll* Ignác, *Bernáth* Géza és *Toepke* Alfréd államtitkárok, *Pallavicini* Ede őrgróf, *Esterházy* Rudolf herceg, gróf *Zselénski* Róbert, báró *Atzél* Lajos, báró *Steininger* Károly altábornagy, báró *Zech* Arnold és *Halasy* Pál vezérőrnagyok, pazonyi *Elek* Pál ezredes, *Below-Schlatau* Pál, *Lvow* herceg, *Cusani Confalonieri* marquis és *Conway Thornton* főkonzulok, *Salamon* Aladár és *Kubinyi* Árpád.

— **A trónörökös pétervári utja.** *Ferenc Ferdinánd* főherceg Bécsből ma este 10 óra 45 perckor az északi vasut külön udvari vonatával elutazott Pétervárra. Kiséretében vannak gróf *Nostitz* főudvarmester, *Windischgraetz* Hugó herceg és báró *Rumerskirch* kamarások. — A pétervari látogatás programmjáról a *Pol. Corr.*-nak a következőket jelentik: Pénteken, 7-ikén családi ebéd és diszelőadás lesz. Szombaton a főherceg meglátogatja a nagyhercegeket, délután pedig diszebéd lesz. Vasárnap a főherceg misét hallgat a nagykövetségen, azután pedig a nagykövetség helyiségeiben az osztrák-magyar telep küldöttségét fogadja. Hétfőn vadászkirándulás, kedden udvari bál lesz.

— **Kossuth Ferenc betegsége.** *Kossuth* Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt elnökének állapotában tartós javulás állott be; de azért szobáját még nem hagyhatja el.

— **Virchow.** Berlinből táviratozzák, hogy Virchow állapota az utóbbi napokban *folytonosan javult.* A csonttörés szépen gyógyul s remélhető, hogy az agg tudós most már nemsokára teljesen fel fog épülni.

— **Csöndélet Cettinjében.** Furcsa hirek érkeznek ide a Fekete Hegyek országából, Montenegróból. A cettinjei konak üresen áll, kiröpültek az összes lakói. *Nikita* fejedelem Pétervárról jövet a Riviérára utazott és még most sem került haza; *Danilo* trónörökös nejével, *Jutta* hercegnővel Rómába utazott; ugyanott időzik a fejedelemné leányaival; *Mirko* herceg pedig ismeretlen helyen tartózkodik.

Nikita fejedelem duzzogásának valószinüleg az az oka, hogy pétervári tartózkodása alkalmával a cár leghatározottabban kijelentette neki, hogy föltétlenül fenn akarja tartani a Balkán status-quoját és nem türi meg, hogy *Nikita* Albániában és Ó-Szerbiában agitáljon. Ugyszintén ellenzi azt is, hogy egy szerb szövetség létesitésének ürügye alatt *Nikita* a Petrovics-dinasztiának csináljon Szerbiában propagandát. Ezzel tehát *Mirko* herceg szerbiai trónörökös-jelöltségének egyszer s mindenkorra vége lett. Ez a fiaszko annyira elkeseritette *Nikitát*, hogy röstelt népe közé menni, amely a legnagyobb reménnyel eltelve várta haza fejedelmét.

Mirko herceget mód nélkül elkeseritette az, hogy reménye füstbe ment és dühe elsősorban nővére, *Heléna* olasz királyné ellen fordult, akitől rossz néven vette, hogy nem igyekezett a cárt az ő ügyének megnyerni. *Mirko* éreztetni akarta a királynéval neheztelését és direkt Rómába utazott, ahol azonban nővérét tüntetőleg meg sem látogatta.

Másodsorban bátyjára, *Danilo* trónörökösre haragudott meg, mert meggyőződése szerint az ő féltékenysége volt az oka reménye meghiusulásának. Haragját azonban nemcsak bátyjával, hanem annak feleségével is éreztette, akivel különben sohasem szimpatizált. *Mirko* herceg ugyanis elejétől fogva nem jószemmel nézte, hogy a mecklenburg-strelitzi hercegnő a német civilizációt akarja Montenegróban meghonositani. Az udvarban és az egész taztományban szitotta az elégületlenséget a trónörökösné ellen, aki temérdek büszkeséget, de annál kevesebb pénzt hozott a Fekete Hegyek közé. Nem is beszélt róla másképp, mint a gőgös *svábszkáról* és ez az elnevezés egész Montenegróban népszerü lett.

— **Ebéd a német császárnál.** Berlinben ma a német császárnál és császárnénál estebéd volt, amelyen a többek között Ausztria-Magyarország, Anglia, Franciaország, Olaszország, Oroszország, Spanyolország, Törökország és az Egyesült-Államok nagykövetei, valamint a nagykövetek nejei, és a nagykövetségekhez beosztott katonai és tengerészeti attasék, *Bülow* birodalmi kancellár és neje, és *Richthofen* államtitkár voltak jelen.

— **A Nemzeti Muzeum jubileuma.** A Magyar Nemzeti Muzeum alapitásának századik évfordulója alkalmából a muzeum igazgatósága arany-, ezüst- és bronzérmeket, illetőleg plaketteket veret, amelyeket *Beck* Füiöp szobrász mintázott. Az érmen finom dombormüben van megörökitve az alapító, gróf *Széchenyi* Ferenc és *József* nádor mellképe, továbbá a Nemzeti Muzeum főhomlokzata. Az érmekből, amelyek készitését már megkezdték, egy-egy példányt fognak föl-ajánlani a királynak, az alapitók családjainak a hazai és külföldi muzeumoknak, valamint a tudományos testületeknek.

— **Brandes György hatvanéves.** *Brandes* György, a hirneves dán irodalomtörténész most ünnepli hatvanadik születésenapját. Ezzel a nappal megkezdődik Brandes György életének alkonya, mert azok is megöregednek egyszer, akik egész életükben a férfias harcban találtak gyönyörüséget. A hatvanéves harcos kivivta a győzelmet s elviselte azt a martiriumot, amely a meggyőződéséért küzdőket utól szokta érni. Brandes György nemcsak tudós, sokkal több ennél. Nem minden itélete nyugszik ugyan saját kutatásainak alapján, olykor-olykor megtéveszti őt a formaérzék, a lelkesedés gyakran kitör belőle az elbeszélő iró, a tudós rovására. Igaz, hogy az a lángoló érdeklődés, mely a német és dán ifjuságban megvolt Brandes iránt, ma már lohadni kezd, de azért Brandes mindig előkelő helyen marad a mükritikusok között. Brandes volt az, aki Ibsent arra birta, hogy a romantika utjait elhagyja, hogy a történelmi studiumot falhoz vágva, tisztán a jelen élet kérdéseivel foglalkozzék. Brandes érdeme az is, hogy az irodalom terén lerombolta azokat a határokat, melyek egyik népet a másiktól elválasztották s iparkodott megtalálni azokat a kapcsokat, melyek a népeket a müvészet terén összekötik. Politikai téren azonban nem termett számára babér. Sokkal inkább telve van világpolgári gondolatokkal, semhogy politikai ideálok szolgálatába állhatott volna.

— **Fogadó-est a birodalmi kancellárnál.** Tegnapelőtt este volt Berlinben a birodalmi kancellári palotában az első nagy fogadó-est, amelyre Bülow grófné körülbelül kétezer meghivót bocsátott ki az ottani társaság elitejéhez. A müvészi diszitésü, ujonnan berendezett termek tiz óra felé már a zsufolásig megteltek. A változatos társaságban az udvar és a diplomácia nagy számban volt képviselve. Voltak ott mindenféle állásu emberek. Katonatisztek, minisztériumi hivatalnokok, irók, tudósok, müvészek, nagykereskedők. Az estélyen *magyar cigányzenekar* játszott.

— **Miss Stone kiváltása.** Miss *Stonet* még mindig nem sikerült kiszabaditani a rablók hatalmából. A félhivatalos *Bulgarie* abban a körülményben, hogy a Miss Ellen *Stone* kiszabaditására kiküldött amerikai megbizottak Nevrokopba és Drámába, tehát Macedónia déli részébe mentek a tárgyalások folytatása végett, bizokyitékát látja annak, hogy *a rablók Törökországban vannak* és nem Bulgáriában. A nevezett lap azt hiszi, hogy a késedelmet *Stone* kisasszony kiszabaditásában Törökország okozta, mert nem engedte meg, hogy a váltságdijat török területen adják át.

— **Egy hercegi pár balesete.** Bécsből telefonozzák nekünk, hogy *Beaufort* herceget és nejét, amint ma este a Getreidemarkton keresztülkocsiztak, baleset érte. Egy közuti villamoskocsi nekiment a hintajoknak s feldöntötte. A kocsis és komornyik leestek és megsebesültek. A hercegné az ijedelemtől elájult, de sérülést nem szenvedett. A herceg a fején megsebesült. Mindkettőjöket kocsin vitték haza lakásukra.

— **Teknikusok látogatása.** A müegyetem müépitő szakosztályának hallgatói a napokban tanáraik vezetésével fölmennek a várba és megnézik az uj királyi palota épitészeti munkálatait. A monumentális épitkezést *Steindl* Imre tanár fogja magyarázni a müegyetemi hallgatóknak.

— **A külföldi és a magyar szakértők.** A városok meg a megyék is, amelyekről pedig általában ugy szokás megemlékezni, hogy ők a nemzeti érzés őrálló katonái, a külföldre szaladnak szakértelemért, ha valami olyan munkáról van szó, aminek a megalkotásában nem tartják tanácsosnak azt hogy megbizzanak a maguk körében élő szakértőkben. Ezt nem mi mondjuk, hanem a kereskedelemügyi miniszterium. Ennek a fura divatnak hódol a főváros is. Ő is a külföldre megy okos szóért. A kereskedelemügyi miniszter egy ma érkezett irásban ki is tanitotta a többi törvényhatósággal egyetemben Budapest magisztrátusát is arra, hogy Magyarországon is van szakértelem és tudás. Azt mondja a leirat, hogy ha kisebb ipari kérdésekről van szó, forduljanak a törvényhatóságok a technológiai iparmuzeumhoz, ha pedig nagyobb dolgokban kell megbizható jó tanács, a müegyetemhez.

— **Zendülő tanitványok.** *Nagy-Szőllősről* táviratozzák: A halmii gazdasági népiskola internátus növendékei föllázadtak tanitójuk, *Egyed* Ferenc ellen rossz bánásmódja miatt s a legnagyobb hóförgetegben begyalogoltak *Halmiból Nagy-Szőllősre* a tanfelügyelőhöz s panaszt tettek Egyed ellen. A tanfelügyelő jegyzőkönyvet vett fel és az 50—60 átfázott növendéket megnyugtatva, meleg ebédet adatott számukra, vasuton hazaküldte őket és a vizsgálatot meginditotta.

— **Tibád Antal temetése.** *Székely-Udvarhely*ről táviratozzák: Hétfőn délután érkezett városunkba *Tibád* Antal koporsója és a ferencrendiek templomában helyezték ravatalra. Ma délelőtt 9 órakor gyászistentiszteletet volt, amely után megindult a menet a négy kilométernyire fekvő Kadicsfalvára. A gyászmenetet ezerek és ezerek kisérték, hogy megadják a végtisztességet a kiváló székely politikusnak. Sohasem látott a vidék annyi népet együtt. A kadicsfalvi temető egészen megtelt a sokasággal. A beszentelést *Jung-Czeke* Lajos apát végezte. A nép *Tibád* szilárd hazafiságát és nagy érdemeit dicsőitette, aki a székely nemzetnél feledhetetlenné tette nevét. *Tibádot* a székely nép a maga halottjának tekinti; azért hozatták haza, hogy ott pihenjen köztük és gyüjtést is rendeznek, hogy emléket állitsanak sirja fölé.

— **A szuezi csatorna kikotrása.** Nagyszabásu vállalkozásra kért és kapott koncessziót a szuezi csatorna-társaság. Port-Saidot szabad kikötővé fogják tenni és a csatornát *9 és fél méter mélységüre fogják kikotorni.* Az uj munkálatokra a társaság *huszonöt millió frank* kölcsönt fog fölvenni. Az erre vonatkozó szerződést *Arenberg* herceg és *Musztafa* basa miniszterelnök irta alá. A tervbe vett munkálatokat májusban fogják megkezdeni. Az uj egyezmény szerint a társaság épp ugy, mint a Lesseps-szel megkötött szerződés értelmében, vámmentességet élvez.

Maager Vilmos-féle valódi tisztitott DORSCH májolaj.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyü emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindamaz esetekné, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell- és tüdő erősitését, a test sulyának gyarapodását, a nedvek javitását, valamint általában a vér tisztitását el akarja érni.

Egy üveg ára sárga 2 korona, fehér 3 korona és kapható a gyári raktárban: MAAGER VILMOS-nál Bécs III/3., Heumarkt 3., és minden gyógyszertárban és drogeriában

— **A törökbarát ifjuság találkozója.** Ma délben diszebédre gyült össze a Hnngáriában az a törökbarát ifjuság, amelynek küldöttsége 25 évvel ezelőtt diszkardot vitt Abdul Kerim pasának. Az első pohárköszöntőt *Szücs* Gyula, az akkori ifjuság vezére mondta, dicsőitve a multat és reményt meritve belőle a jövőre. Majd *Scossa* Zoltán, a szabadkai takarékpénztár igazgatója beszélt, hangsulyozta az ifjuság összetartásának értékét, *Visontai* Soma *Szemere* Miklóst köszöntötte fel, aki megköszönte az elismerő szavakat, *Ragályi* Lajos az anyákat éltette, *Barabás* Béla a távollevőkért, *Lukács* Gyula „Szücs pátriért“ ürítette poharát. *Dózsa* Endre *Venczel* Gusztávról, *Szilágyi* Dezsőről és a társaság volt professzorairól emlékezett meg. Még több lelkes pohárköszöntő hangzott el és azután a következő üdvözlő táviratot küldték el Abdul Hamid szultánnak:

Abdu-Hamid szultán ő felségének. Konstantinápoly, Yildiz kioszk. Különös szerencsénknek tartjuk, felségednek hódolatunk és hálánk kifejezését küldhetni a mai évfordulón azért a vendégszeretetért, melyet felséged a magyar ifjuság küldöttségével szemben legkegyelmesebben tanusitott az 1877-iki látogatás alkalmával. *Az akkori bizottság és az akkori küldöttség.*

Táviratilag üdvözölték *Raghib* bey cimén a Budapesten járt szonákat és *Széchenyi* Ödön basát.

— **Egyetemi élet.** Az ifjusági reform-párt hétfőn küldöttségileg üdvözölte dr. *Vécsey* Tamás rektort, a Széchényi-lakoman tartott nagyhatásu ünnepi beszéde alkalmából. Az ifjuság szónoka *Kilényi* Lóránd, a párt egyetemi köri elnöke jelölte volt. A rektor igen szivélyesen fogadta a küldöttséget, melynek — ugymond — reméli minden egyes tagja az egyetemet szorgalmasan látogatja s a tudományt ápolja, csak az ilyen fiatalság válhat a haza javára. Rokonszenvét fejezte ki a rektor az egyetemi polgárság ama része iránt, amely komoly munkát végez és az ifjuság békére törekszik. — Az ifjusági reform-párt szerdán este *Wlassics* Tibor elnökletével bizottsági ülést tartott, melyen *Ady* Lajos bölcsészetha lgató, a kolozsvári egyetem reform-pártjának küldöttsége is megjelent, hogy kifejezze szimpátiáját a rokontörekvésü ifjuság iránt. Wlassics Tibor üdvözölte a kolozsvári egyetemi polgárság küldöttjét. A reform-párt *Ady* Lajos tiszteletére társasvacsorát rendezett, melyen lelkesen pecsételték meg a budapesti és kolozsvári reform-párt szövetségét. Végül táviratilag üdvözölték a kolozsvári egyetemi kört, s annak elnökét dr. *Rodor* Antalt.

— **Bibor és hermelin.** New-Yorkban nagy kérdésről tárgyalnak néhány nap óta. Arról, vajjon miss Alice *Rooseveltnek* van-e joga arra, hogy bibort és hermelint viseljen a londoni koronázás ünnepén s vajjon a királyi palotában lakhatik-e. Azzal okolják meg mindehhez való jogát persze Amerikában, hogy rangra, méltóságra fölötte van Henrik porosz hercegnek, mert uralkodó férfiunak a lánya. Hát erről van most szó New-Yorkban.

— **Halálozás.** Gleicherwieseni báró *Bibra* Frigyes, nyugalmazott honvédezredes felesége született *Kosztits* Anna, folyó hó 3-án Zomborban elhunyt hatvan éves korában. Az elhunytban *Mihajlovits* Kornél országgyülési képviselő édes anyját, dr. *Zákó* István országgyülési képviselő pedig az anyósát gyászolja. A temetés 5-én ment végbe Zomborban általános részvét mellett.

Poda Endre soproni apátplébános kedden reggel váratlanul elhunyt. Sopron város közélete egyik markáns egyéniségét vesztette el benne. Oszlopos tagja volt a néppártnak, mint a katholikus autonómiai konresszus tagja is a néppárt álláspontját támogatta, de jótékonysága, hajthatatlan jelleme minden körben gyarapitotta tiszteliinek számát. A boldogult apátplébánost ma temették nagy részvéttel. Az egyházi szertartást a Szentmihály templomban *Kutrovácz* Ernő győri felszentelt püspök végezte fényes segédlettel. Ott volt a soproni és vidékbeli klerus és ezrekre menő közönség, köztük gróf *Széchenyi* Emil főispán, *Molnár* János országgyülési képviselő *Sprecher* vezérőrnagy vezetése alatt a tisztikar. Képviselve volt az evangélikus és izraelita hitközség is. A sirboltnál *Tálos* István ügyvéd mondott gyászbeszédet a konvent és az olvasókör nevében.

Tóth Béla tehetséges fiatal hirlapiró, kinek nevével gyakran találkoztunk a szépirodalmi lapokban, tegnap rövid szenvedés után meghalt huszonnégy éves korában. Temetése holnap délután lesz az Üllői-uti klinikából.

— **Nagy sikkasztások egy szeszgyárban.** *Lemberg*ből táviratozta tudósitónk, hogy az ottani *Sprecher és társa*-féle szeszgyárban nagy csalásokat fedeztek fel, amelyet az államkincstár kárára követtek el. Rájöttek, hogy igen sok vaggon spirituszt szállitottak el megadóztatás nélkül. A bécsi országos pénzügyigazgatóság vizsgáló-bizottságot küldött ki, amely éjszakának idején megjelent a szeszgyárban, felköltötte a tulajdonost s a könyveket a levelezéssel együtt zár alá vette. A gyár szabad raktáraiban temérdek meg nem adóztatott szeszt találtak. A csalás kinos leltünést keltett Lembergben, mert a gyár tulajdonosa igen nagy szerepet vitt, nagy tisztelettel vették körül s államtanácsos.

— **Harc a német vámtarifa körül.** Pénteken, e hó 7-én dr. *Wolfner* Pál „Harc a német vámtarifa körül“ cimen előadást tart a központi egyetemen. Vendégeket szivesen látnak.

— **A szédelgés nagymesterei.** A párisi rendőrség egykori főnöke, aki ma, mint iró épp olyan kitünőség, mint aminő rendőrkorában volt, ujabb adatokat közöl nehány nagystilü szédelgőről. Az egykori rendőrfőnök, *Macé*, zseniális csavargói a németfrancia háboru után jelentek meg Párisban. Jól és biztosan érezték maguka, a párisi utcákon, hisz a rendőrség névjegyzékei odaégtek a városházán s személyazonosságuk megállapitása szinte lehetetlen volt. A rendőrség főnökévé ebben az időben nevezték ki Macét s neki jutott az a föladat, hogy a világ minden tájáról Párisba vetődött szédelgőket leleplezze. Macé most négy olyan emberről számol be, akik hivataloskodása első évében sok munkát adtak neki. A négy szédelgő a következő neveket vette föl:

1 Gróf *Bustelli Foscolo*, táborszernagy és diplomata. Névjegyén még a következők voltak olvashatók: Velence örökös patriciusa, marignani herceg, a perzsa sah rendkivüli meghatalmazottja és nagykövete, Honduras minisztere, Salvador főkonzulja.

2. *Kastriota György* felség. Albánia és Epirus trónörököse, az albániai kolóniák hercege. Római patricius, az epirus-rend s a skander-rend nagymestere.

3. Markariac Ostanik, Arménia hercege.

4. Tscherniadew gróf pétervári nábob.

Macé rendőrfőnök felsőbb utasitásra kutatni kezdett *Bustelli Foscolo* gróf és *Kastriota* György ő felsége ellen. A harmadik hercegről csakhamar kiderült, hogy szédelgő, elfogták s Franciaország egyik börtönében halt meg. *Tscherniadewről* megállapitották, hogy hazájában szánkó-kocsis volt

•

Bustelli Foscolo.

Skanderbég herceg és Bustelli Foscolo gróf együtt laktak az Opera Avenue harmadik számának ötödik emeletén. Az ajtón levő fehér táblán ez a felirás volt olvasható:

Középamerika, a hondurasi teljhatalmu miniszter lakása.

A fehér táblának hivatalos jelleget egy piros pecséten függő cimer adott. Macé titkára által jelentette be magát. Válasz gyanánt ezt kapta: Skanderbég ő fensége március 3-án délelőtt tiz órakor fogadja Macé urat. Páris, 1872. *Bienil Bey* gárda-kapitány.

A mondott napon Macé megjelent s gróf Bustelli fogadta.

— Hivatalosan tudomásomra jutott — kezdte a gróf, — hogy a rendőrség a saját és barátom személye iránt bizalmatlan. Örvendek, hogy meglátogatott, legalább tisztázhatjuk a dolgokat.

Bustelli ezután okmányokat mutatott föl Macénak. Az okmányok mindenféle keleti nyelven voltak kiállitva s mikor Macé francia okmányokat kért, a gróf avval állt elő, hogy azokat most küldik Hondurasból.

— Hol ismerkedett meg Skandbéggel! — kérdezte Macé.

— Világkörüli utamon — mondta Bustelli. A herceg szivesen fogadja önt s meg fog győződni róla, hogy igazi uralkodóval van dolga.

Bustelli erre előhivatta a gárdakapitányt, aki Skanderbég elé vezette Macét.

Skanderbég herceg.

— Mit kiván? — kérdezte a herceg, mikor Macé belépett.

— Megakarok ismerkedni önnel.

— Tudom, hogy a török nagykövet nem szivesen lát engem Párisban. Hiába. Mi porba fogjuk tiporni a félholdat.

— Éppen trónigényeinek rendezése miatt jöttem — felelt Macé. Tudnunk kell, hogy szédelgő-e ön vagy —

E szavaknál Skanderbég az irószaltalhoz lépett és egy csomó irást vett elő. A levelek közt IX. Pius, György görög király és III. Károly monacoi fejedelem aláirásával eliátott levelek is voltak. A herceg, aki negyven éves embernek látszott, egy darabig nyugodtan ült asztala előtt, végre igy szólt Macéhoz:

— Ismeri ön Dumas Sándor fiát?

— Ismerem.

— Nos hát, az jó barátom — kérdezősködjék nála. Ha pedig ennek sem hisz, itt van *Thiers* köztársasági elnök levele, aki vasárnapra magához rendelt. Az elnöknek rendjeleket fogok átadni.

Macé ezután eltávozott. A további nyomozás kideritette, hogy mindkét ur, közönséges szédelgő, de olyan ügyes, hogy egyik a másikról komolyan elhitte, hogy becsületes ember. Egymást kölcsönösen is becsapták.

— **Megszökött kereskedő.** *Sámuel* Kornél budapesti kereskedőt a büntetőtörvényszék csalárd bukásért elitélte. Mindössze három heti fogházat kapott, azonban ettől a büntetéstől is annyira félt, hogy amikor az ügyészségen a büntetés kitöltése végett kellett volna jelentkeznie, nem találták. Miután a Budapesten való nyomozás sikertelen maradt, most országszerte körözik a megszökött kereskedőt.

— **Kirabolt özvegyasszony.** *Félegyházá*ról jelentik, hogy tegnap este 9 órakor hét álarcos rabló tört be özvegy Herédiné házába. A rablók összekötötték Herédinét meg a cselédjét s azután kifosztották a házat. Elvittek 2500 forint készpénzt és két kocsival elhordták az összes ingóságokat. A rablókat keresik.

— **A székesfehérvári honvédzenekar Budapesten.** Érdekes müvészi élvezetben lesz részük a téli szezón idején a Newyork-kávéház látogatóinak. E kávéház tulajdonosai a székesfehérvári derék honvédzenekart szerződtették, amely holnap csütörtökön és holnapután, pénteken mutatkozik be a főváros közönségének népszerü karmestere, *Fricsai* Rikárd vezetése alatt. A székesfehérvári honvédzenekar azontul minden hétfőn és pénteken hangversenyez a Newyork-kávéházban.

— **Sikkasztó házmester.** A rendőrség, illetve a királyi ügyészség körözőlevelet bocsátott ki *Smeskál* János házmester ellen, aki *Widder* Győző ügyvédtől és *Brill* Ferenc téglagyártulajdonostól összesen 4000 koronát sikkasztott s az összeggel megszökött. A sikkasztó házmester *Bicskén* született, 35 éves. Testalkata közép, homloka rendes, haja szőke, bajusza hosszu, szőke, szeme kékes, arcszine pirosas. Németül és magyarul beszél.

— **Házasság.** *Thain* József fametsző ma vezette oltárhoz *Baker* Lili kisasszonyt Budapesten.

Dr. *Polyák* Béla fővárosi ügyvéd eljegyezte *Müller* Paula kisasszonyt, *Müller* Frigyes gyáros leányát.

— **A szemeteskocsis gyilkosa.** *Frick* Jánosnak, a Cséry-féle szeméttelep meggyilkolt kocsisának ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot. Ma több tanut kihallgatott a rendőrség, többnyire erzsébetfalvai embereket s a tanuk egy része azt vallotta, hogy a gyilkosság után való napon a gyilkosság szinhelyétől nagy távolságra, sőt még Erzsébetfalván is vérnyomokat láttak. A rendőrség ebből azt következteti, hogy a gyilkos maga is megsérült, mert szinte lehetetlen is hogy Frickkel, aki erős ember, könnyü szerrel elbánhatott volna a gyilkosa. A rendőrség most Erzsébetfalva és Kossuthfalva környékén kutat a gyilkosok után, mert nem lehetetlen, hogy ezen a környéken bujkálnak. Különben is nagyon sok azon a vidéken a csavargó, mert a fővárosból kitoloncolt kétes alakok rendesen ezen a környéken ütik föl a sátorfájukat. A rendőrség még most is erősen keresi *Acs* Istvánt és *Grabán* Mihályt, a két molnárlegényt, de mindeddig nem találta meg. Mindkettőnek táviratozott a főkapitányság illetőségi helyére, azonban eddig még nem érkezett válasz egyik helyről sem.

— **Eltüntek.** A rendőrség ujabban több eltüntet keres. Az utóbbi napokban a következő eltüneseket jelentették be: *Varsó* Józsefné, született *Barna* Rózsi 78 éves özvegy, aki Garay-utca 35. szám alatti lakásáról távozott el és nem tért vissza. — *Baki* Pál, 31 éves napszámos Tökölyi-utca 1/a. számu lakásáról és *Drexler* Teréz 39 éves napszámosnő Szépvölgy-utca 5301. számu lakásáról tünt el. — Vidékről is több eltüntet keresnek. Igy *Kovács* Géza, 39 éves kereskedősegéd Szegedről, *Guti* Katalin 14 éves iskolás leány Kis-Jenőről és *Móricz* István 52 éves földmives Albertiről tünt el.

— **Öngyilkos munkás.** *Mérges* Ferenc vaseszergályos ma reggel a Visegrádi-utca 26./b szám alatt lévő lakásán szivén lőtte magát és meghalt. Egy ismerősének, *Erdély* Mihálynak a következő levelet irta:

Kedves sógor és hugom!

Ezt én nem birom elviselni. Butorom, amim van, mind nektek hagyom, de siessetek, mig ezek a rablók el nem viszik. Isten áldjon mindnyájatokat. En már nyugszom. Letettem mindenről.

Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **A bóra pusztitásai.** Arról az óriási viharról, amely szombaton Fiumében dühöngött, onnan még e részleteket jelentik: Az első baleset egy épülőtélben levő háznál történt. A harmadik emeleti faállvány megingott és lezuhant. Az a pár munkás, ki a szélvihar dacára az állványon dolgozott, idejekorán bemenekült a falak közé, amikor pedig az állvány egy részét a bóra lesodorta, szerencsére senki sem tartózkodott a ház közelében. A Baross-kikötőben azonban végzetes szerencsétlenséget okozott a bóra. A Batthyány-riva előtt kikötött *Sicilián* s *Monfort* angol lószállitó-hajók köteleit a vihar eltépte. A tengerészeti hatóság azonnal egy kocsival köteleket küldött ki. Amikor a szekér kiért a kikötőbe, a bóra leszakitotta a 24. sz. földszintes raktárnak a tetőzetét és körülbelül harminc méternyi távolságban az épülettől rázuditotta a lépésben haladó szekérre. A kocsis véres fejjel került a kocsi romjai közé, a kisérő pilota pedig sulyosan megsérülve terült el a földön a ló mellett, amely szintén agyon lett sujtva. A pilotának, *Begonics* Antalnak a lába tört el, a kocsis, akit *Bennusics* Antalnak hivnak, reménytelen állapotban van. Sok baleset történt az iskoláskgyermekek között is, akik közül legalább husz megsérülten

került haza. A szél földhöz verte és végighengeritette őket az utcákon, ugy, hogy a rendőrök szedték föl és vitték őket szüleikhez. Néhány asszony is megsérült, az ó-városban pedig több ház kéménye ledőlt. A szörnyü viharban egyetlen partihajó sem merészkedett utnak indulni. Az a pár halászbárka, amely künt járt az öbölben, gyorsan parthoz menekült.

— **A Concordia-malom pusztulása után.** Amikor a leégett Concordia-malomban kutatni kezdték a hatóságok a tüzvész okát, a rendőrség a vizsgálat során sok oly mozzanatra akadt, amely megokolttá tette azt a gyanuját, hogy a virágzó ipartelep pusztulását gyujtogató kezek idézték elő. A vizsgálat több napig folytatódott, de nem vezetett eredményre. Néhány nap előtt ujra ilyen irányban indult meg a vizsgálat, mert több soroksári-uti gyárat, igy a spódiumgyárat és a Herz-féle szalámigyárat névtelen levelekben azzal fenyegették meg, hogy ugyanoly sorsra lognak jutni, mint a Concordia-malom. És csakugyan a minap éjjel két munkásember belopódzott a spódium-gyárba, de mikor az éjjeli őr rájuk lőtt, mind a ketten elmenekültek. A rendőrség kinyomozta ezt a két embert, akik konokul tagadnak ugyan minden rossz szándékot, de a rendőrség azért folytatja ellenük a vizsgálatot.

— **Életuntak.** *Engelberg* Ármin 28 éves jászberényi születésü nőtlen szobafestő ma délután 1—2 óra között a Fecske-utca 29. számu lakásán, az ajtóba vert szegre felakasztotta magát. Észrevették, a mentőket hitták, akik Engelberget eszméletre téritették és most a lakásán ápolják. — *Malis* Károly sütőségéd és a felesége, született *Hermann* Borbála az éjjel vagy ma délelőtt a Liliom-utca 11. szám alatti lakásukon közös elhatározással marólugot ittak. Mire a házbeliek észrevették az asszony már meghalt. A férfit a mentők sulyos és életveszélyes sérüléseivel a Rokusba vitték; az asszony holttestét pedig az orvostani intézetbe szállitották.

— **Rendőri hirek.** *Jákász* János tanulónak a Dohány-utca 92-ik szám alatt lévő lakását tolvajkulcscsal felnyitották s egy csomó fehérnemüt és ruhát elloptak. — *Veiszhárd* György majorosnak 300 koronát érő kocsiját a Lázár-utcából, *Holl* András budakeszi majorosnak 840 koronát érő kocsiját a Klauzál-utcából ismeretlen tettes elhajtotta. — A kelenföldi pályaudvar közelében ma reggel a gráci gyorsvonat elgázolta *Habermann* János lámpagyujtogatót, aki nyomban meghalt. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — *Fuchs* Dávid ékszerész váci-utca 19. számu üzletének kirakatát az éjszaka feltörték s onnan 500 koronát érő fülbevalót elloptak. A rendőrség keresi a tolvajt. — *Steiner* Antalné füszeres neje Rózsa-utca 9. szám alatti lakásán égő gyertya mellett rendezte a ruhaszekrényt. A gyertyalángtól a ruha meggyuladt s 2000 koronát érő fehérnemü elégett. A ruhanemü biztositva volt. A házbeliek eloltották a tüzet.

(x) **Egger-féle mellpasztillák** gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél, rekedtségnél, elnyákásodásnál. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában. Doboza 1 és 2 korona. (Próbadoboz 30 fillér.) Fő és szétküldési raktár Nádor-gyógyszertár, Budapest, Váci-körut 17.

(x) **Gebauer Károly cs. és kir. szabad.** első hazai érokoporsó- és gyászkocsi-gyárának temetkezési intézete, Budapest, VII. Erzsébet-körut 26.

Állitólag Szmilkó József.

Budapest, február 5.

A nagyvárosi ember hamar felejti el a neveket meg az eseményeket, különösen ha olyan jelentéktelen a név, mint: Szmilkó és olyan csekélység az esemény, hogy egy közönséges tüzoltó beleszédült a lángokba és meghalt. Nem árt ujra elmondani, hogy egy Szmilkó József nevezetü tüzoltó volt az, akivel ez a rémes szerencsétlenség megesett a Concordia tüzében. Azaz, hogy ő volt az egyik s halála azért még szomorubb, mint a társáé, Herczeg Jánosé, mert gyámoltalan családot hagyott maga után árván. A felesége már két hót óta naponkint kijár a leégett malomhoz tudakozódni, hogy vajjon nem találták-e még meg az urát. Mindennap azzal utasitják el, hogy nem. Ma végre azt mondták neki, hogy: Talán.

A leégett főépület füstös falai között még mindig füstölög a romhalmaz. A felülete már kihült, de ha fölhányják a lapáttal, füst száll fel alóla s a gépek vasrészei még melegek. Ezek után kutat egy csomó munkás, amióta megközelithető a füstös, kormos falak között a talaj. A rémdrága, gyönyörüen összedolgozó, az óramü pontosságával elkészitett géprészek ócskavassá váltak a tüzben s szükség van rájuk a kár fölbecsüléséhez. Lemérik majd mázsaszámra. Ma reggel a romhalmaz fölforgatása közben az egyik munkás egy réz-csattot talált. Éppen azon a tájon, ahol a két tüzoltó katasztrófája megesett, a koptató tüzfaltól számitva a harmadik ablak alatt. Mindjárt bejelentette a dolgot a pallérnak, aki tovább adta a hirt az ügyeletes tüzoltónak és a közelben posztoló rendőrnek. Ezek aztán beteleionoztak a főkapitánysághoz és a tüzoltó-főparancsnokhoz. A csatt már megvan az emberből . . . Azon a helyen félbehagyták a munkát, mig a hatósági emberek megérkeznek. Akkor már ott volt a leégett malom minden reggeli vendége, a fekete fejkendős kisirt szemü asszony, Szmilkóné az apjával. Megmondták neki, hogy ma valószinüleg nem hiába tette meg az utat. A csatt megvan az urából. Nemsokára előkerül talán a test is.

Félórát tartott, mig össze gyülekeztek az elpusztult malom udvarán a hatósági urak. *Hazslinszky* doktor, a rendőrorvos, *Jakab* rendőrfogalmazó, *Janicsek* Andor tüzfelügyelő és nehány városi tüzoltó, Blaschke segédtiszttel. Ők voltak hivatva arra a szomoru szerepre, hogy egy minden valószinüség szerint szénné égett, fölismerhetetlen emberi testre valamiféle következtetéssel, félig találomra kimondják, hogy Szmilkó-e vagy Herceg. Tőlük néhány lépésre huzódott meg a fekete fejkendős asszony. Nem engedték közel az épülethez, mert meg akarták kiméini a rettenetes viszontlátástól . . . S komor csöndben megindult ujra a munka azon a helyen, ahonnan előkerült a réz-csatt.

S lassan, lassan, az óvatos kapavágások alól előkerült egy feketére égett sárgaréz-cimer, olyan, amit a sisak elején hordanak a tüzoltók. Arra való jel, hogy valahol ezen a tájon kell keresni a szegény ember fejét. Azután egy jelző-láncz, egy mentőhorog — s aztán néhány csont is. Lábszár és felsőkar, amin nyoma sincs a husnak s végül a koponya egyes részei. Azután kiemelték a hamuból a törzset. Ebből szén lett, egy darab emberi törzsformáju szén-tuskó, amin fölismerhetetlen a ruha, vagy a ruhán a gomb . . . Ez a darab ember talán Szmilkó . . .

A törzs mérete arra vallott, hogy csakugyan ő az, ha ugyan van valami megbizhatóság ebben a méretben. Igazabb nyom a következtetésben az, hogy egy épen maradt csizmafejet is találtak a test mellett, amiben egy csizmadiamesterséget tanult tüzoltó a maga munkáját ismerte fel. S ezt a munkát a Szmilkó rendelésére készitette. Ráakadtak a test mellett egy ugynevezett szoporka-kulcsra is. Ez a vizsgár szétágazására szolgáló réz-csap, amit Molnár csővezető, aki szintén rosszul lett a tüznél, a katasztrófa előtt pár perczel adott át Szmilkónak. Ilyenformán csakugyan valószinü az, hogy a kiásott holttest a Szmilkó Józsefé és hogy az udvar sarkában csendesen sirdogáló asszony ma nem hiába ment ki a malomba. Valószinü de nem bizonyos. Abban a sirban pedig, amihez kijárhat a temetőbe az özvegy, egész bizonyosan a férjnek kell feküdni. A gyász könnyeinek becsapása volna az, ha véletlenül mégis kicserélnék a két halottat, akiknek a megmaradt testrészei semmiesetre sincsenek messze egymástól. Esetleg összevegyültek. Azért az lenne talán a leghelyesebb, ha közös sirba temetnék el mind a két áldozat megtalálható maradványait.

A ma kiásott csontokat és a szénné égett testet egy nagy ládába tették és kivitték a temető halottasházába. A ládára azt irták: állitólag Szmilkó József holttestе — s a rendőrség csakugyan nem nyugszik meg abban a valószinüségben, amit a mai adatok nyujtanak arra nézve, hogy Szmilkót találták meg. Bizonyosságot akar — s ezt most már annál inkább megtalálhatja, mert valószinüleg nemsokára előkerül a romok alól a másik tüzoltó is.

Velencei dalok.

Velencéből jelentik, hogy ott két nap óta rettenetes hóvihar dühöng.

I.

Barcarola.

Mint halvány éji lámpa,
Dereng a hold reám, —
Nem szállsz már gondolámba,
Te éjszemü leány!

Körül a hó befedte
San-Marco ős falát,
Míg téli szél felette
Sivitja bősz dalát.

A lagunáknak árján
Torulnak jéghegyek:
André szép vége vár rám, —
Addio, én megyek!

II.

A Goldoni-piazettán.

Ott a Goldoni-piazettán
Hogy didereg most kis Ninettám, —
Didergek én is, maledetto,
És a galamb is, párja dotto.

Ilyen az élet februárban,
De majd lesz részünk ujra nyárban,
Mikor a San-Marcon csatangol
Dán, német, muszka, kaffer, angol.

Oh idegenforgalmas nyár, utánad
Sok hévvel sír most a meddő bubánat, —
Az élet — kedvem lenne ríni! —
Olyan, mint a palazzo Contarini.

III.

Románc.

Hétfőn délben szentegyházba
Mentek fényes, uri nászhoz;
Hétfőn este kocsi vitte
Ki a déli pályaházhoz.

Kedden délben (via Cormons)
Velencébe érkezének;
Kedden este konstatálták,
Hogy remegnek, mint a vének.

És csütörtök hatkor reggel
A cipőért jött a szolga, —
Jött a szolga lassan, lassan,
Mintha nem vón semmi dolga.

És zokogva konstatálta,
Hogy egy holt pár fekszik ottan
Az utolsó ölelésben
Egyesülve megfagyottan!

Szegény férfi, szegény asszony,
Embersorsunk gyászos képe, —
Jól kezdődött utazásuk, —
Mért is mentek Velencébe?!

x.

Szerb katonanóták.

Minden szerb tiszt, táborszernagy is, hadnagy is bizalmas rendeletet kapott, hogy *Draga* királyné öccsének, *Nikoláj Lyunevica* hadnagy urnak előre szalutáljon.

I.

Hármat tüttyentett már,
Hármat tüttyentett már
A rigó, a rigó, a rigó,
Nem parancsol nékünk,
Nem parancsol nékünk
Se konak, szkupcsina, se bíró.
Hejh! de parancsol Lyunevica Nikoláj,
Kinek ekzecéroz,
Kinek szalutérozni muszáj, ni muszáj, ni muszáj!

Hármat kelepelt már,
Hármat kelepelt már
A gólya, a gólya, a gólya,
De Draga királyné,
De Draga királyné
Nem tehet, nem tehet hej! róla.
Még trónra jön Lyunevica Nikoláj,
Kinek ekzecéroz,
Kinek szalutérozni muszáj, ni muszáj, ni muszáj!

II.

(Énekli egy öreg generális.)

Édes anyám, ha bejösz,
Édes anyám, ha bejösz
Belgrádba,
Ájncelniba vagyok ott,
Ájncelniba vagyok ott
Bezárva.
Kurtavasba van a lábam szorítva,
Lyunevica hadnagy vitt,
Lyunevica hadnagy vitt raportra.

III.

(Énekli Lyunevica hadnagy ur.)

Draga hugom, Draga hugom,
Csak az a kérésem,
Admirális, generális
Szalutáljon nékem.
Generális sejh! hajh!
Kapitány hozzája,
Ez illik, illik, illik,
Ez illik, illik, illik
Hires Szerbiába!

(Énekli Draga királyné):

Miklós öcsém, Miklós öcsém,
Ha ez a kérésed,
Admirális, generális,
Szalutál majd néked.
Rendeletbe jön majd
Draga parancsára . . .
Ez divat, divat, divat,
Ez divat, divat, divat
Hires Szerbiába!

H.

FŐVÁROS.

(*) **A főváros közgyülése.** A főváros törvényhatósági bizottsága ma délután közgyülést tartott *Márkus* József főpolgármester elnöklete alatt. Bejelentette az elnök, hogy a biboros hercegprimás leirata megérkezett a vizivárosi plébános választása ügyében s hogy a választás a legközelebbi közgyülésen fog megtörténni.

Máltyus Arisztid azt az inditványt terjesztette be, hogy a *tüzoltóság* iránt fejezze ki a közgyülés elismerését s anyagi jutalommal is legyen, főleg azok iránt, akik szerencsétlenül járnak, vagy azok családjai iránt, akik az életüket vesztik. Kivánja azonban egyuttal a tüzoltó-személyzet fizetésének és nyugdijazásának a rendezését, illetőleg javitását s kéri, hogy ez iránt tegyen a tanács előterjesztést. A közgyülés az inditványt elfogadta.

A *napirend*re térve, hozzájárult a közgyülés ahhoz, hogy a Magyar Államvasutak rákospalotai mühelyéhez vezető összekötő vágány céljára szükséges területet átengedjék, négyszögölenként 6 koronáért.

A központi városháza kályhái ügyében kiküldött bizottság megtette a jelentését.

A bizottság azt tapasztalta, hogy az Ehrlich-féle gyár nagyszámu munkás betogadására alkalmas mühelyekből és tárházakból áll. A vizsgálat végső eredménye az volt, hogy a központi városháza számára szállitott kályhákat tényleg magyar gyártmányoknak kell tekintenünk. Mindebből kitünőleg, a pályázati föltételek közt egy olyan sem volt található, amelynél fogva azok alapján csak egy cég vállalkozhatott volna szabályszerü szállitásra.

A közgyülés a beterjesztett bizottsági jelentést tudomásul vette s a Weisz és Zwillinger-céget, amely a kályhák szállitására szintén vállalkozott, elutasitotta azzal a kérelmével, hogy a részéről letett 1400 korona biztositékot neki visszaadják.

A tanács javaslatot terjesztett elő az iránt, hogy a tisztviselőknek a fizetés-lokozatban való előléptetése, ezentul a választás-módszer mellőzésével történjék.

Az elnöklő főpolgármester, annak az előrebocsátásával, hogy ez az ügy még nem fordult meg a jogügyi- és szervező-bizottság előtt, amely pedig ennek a megbirálásában illetékes, kéri, hogy az ügyet, ujabb előterjesztés tétele végett adják ki tanácsnak, azzal, hogy a legközelebbi közgyülésen tegyen javaslatot.

Felcki Béla felszólalása után a közgyülés egyhangulag hozzájárult az elnök inditványához.

A *Magyar Leszámitolóbank* által létesitendő fa-köztárház és tutajkikötő ügyében a tanács azt javasolja, intézzenek föliterjesztést a miniszterelnökhöz, hogy a fővárosi pénzalap tulajdonában lévő telkeket erre a célra ingyen bocsássák a főváros rendelkezésére; továbbá, hogy a fa-köztárházhoz vezető vasuti vágányokat a magyar állami vasutak a saját költségükön épitsék meg. A tárház- és tutajkikötő részére átengedett terület árviz-védelmi költségeire adjon a földmivelésügyi kormány 900.000 korona segélyt.

Neuschloss Odön azt kivánja, ne mondják ki határozottan, hogy a területek átengedése a Leszámitoló- és Pénzváltóbank részéről tervezett köztárházak céljaira történik. A közgyülés többsége *Frivaldszky* Sándor és *Springer* Ferenc hozzászólása után elfogadta Neuschloss inditványát.

A *huszonnégy millió forintos sorsolási kölcsön* és a fővárosi pénzalap számadásainak a megküldése ügyében föliterjesztést tntéznek a kormányhoz, kérve, hogy a tartalékösszegekről a részletes számadásokat a fővárossal közöltesse.

A lipótvárosi Szent István-bazilika épitésére felügyelő-bizottságban megüresedett helyre *Hüttl* Tivadart küldötték ki.

(*) **A főváros kövezete.** Méltánylást érdemlő kérvényt adott be a fővároshoz a duna-bogdányi és visegrádi m. kir. kincstári kőbányakezelőség nevében: Sckaffer Antal kir. főmérnök. Néhai Wallenfeld Károly örökösei nevében: Wallenfeld Mátyás Özv. Stagel Ferencné nevében: Späth József Özv. Schmidt Ferencné nevében: Wippelhauser György dunabogdányi kőbányatulajdonosok.

A dunabogdányi és visegrádi kőbányatulajdonosok — ugymond a kérvény — meglepődve szereztek tudomást arról, hogy a székesfővárosi tanács, a székesfőváros 1902. évi kőszükségletének biztositására f. évi február hó 8-án kiirt árlejtésnél a dunabogdányi és visegrádi kitünő minőségü trachit burkolókövet a versenyből teljesen kizárta, noha kőlejtőtelepeink majdnem egy félszázadon át szolgáltatták a székesfőváros kövezésére szükséges anyagok legnagyobb részét anélkül, hogy ezen egész idő alatt az anyag minősége ellen komolyabb fe.szólalás vagy észrevétel történt volna. A székesfővárosi tanácsnak emlitett határozata annál is inkább lesujtó és nagyon elszomoritó, mert egyrészt egy eddig virágzó iparágat fenyeget teljes megsemmisitéssel, másrészt pedig megfosztja az egész környéknek nagyszámu szegény lakosságát mindennapi kenyerétől. A filloxerasujtott vidéken 6 község lakosságának zöme állandóan kőfejtő-telepeinken foglalkozott és keresetével nemcsak megélhetését biztositotta, hanem a rája kivetett állami, községi és egyéb adóit is rendesen kifizethette. Köznépünknek e türhető helyzetét a székesfővárosi tanács egy tollvonással a legnagyobb nyomorrá változtatta át s munkásainkat, kik eddig a szocializmus téves tanaitól megmételyezve nem voltak, az egész társadalomra nézve oly veszélyes mozgalomnak egyenesen kiszolgáltatja. Azzal a kérelemmel járulnak tehát a tanács elé, hogy jövőben kőbányáik termékeit az elsőrendü utcák széleinek és másodrendü utak kövezésére használja föl.

(*) **Rendkivüli közgyülés.** A jövő szerdán rendkivüli közgyülés lesz. A mai közgyülésre ugyanis annyi tárgyat jelentett be a tanács, hogy egy nap alatt nem lehet letárgyalni. A főpolgármester pedig lehetőleg meg akarja szüntetni a második napi közgyülést. A második napon ugyanis rendesen tizenöthuszonöt városatya intézi az ügyeket. A főpolgármester inkább minden héten tart közgyülést. A jövő heti rendkivüli közgyülés különben érdekes is lesz. Akkor választják meg a vizivárosi plébánost.

SZINHÁZ, ZENE.

** **A M. Kir. Opera igazgatója Olaszországban.** *Máder* Raoul, a *M. Kir. Opera* igazgatója Olaszországba utazott, hogy ott meghallgassa *Puccini: Fedora* cimü uj dalmüvének egy előadását. A dalmü, melynek szövegkönyve tudvalévőleg *Sardou* hasonló cimü szinmüve után készült, valószinüleg az Opera jövő évadjának müsorán fog szerepelni.

** **A Népszinház bérlete.** A Népszinház bérlete fölött döntő bizottság többsége tudvalevőleg már kezdettől fogva *Porzsolt* Kálmán igazgatóra kivánta bizni további öt évre a szinház müvészeti vezetését; egy tag ajánlatára azonban, mint megirtuk, további garanciák biztositása végett folytat most a szükebb végrehajtóbizottság tárgyalásokat Porzsolttal. Hogy mik ezek a további garanciák, arról beszámol *Heltai* Ferenc bizottsági tag egy hosszabb nyilatkozatában, amelynek lényege a következő:

A Népszinház csak oly bérlőnek adható át, kinek fizetőképessége iránt az alapitványt kezelő bizottmány meg van nyugtatva. A legkedvezőbb ajánlatot tett jelenlegi bérlővel szemben ezt a megnyugvást keresi a bizottmány: eddig nem határozott, mert megnyugtatva nem volt. Természetes, hogy e részben nem azok az adatok szolgálnak irányadóul, melyek a lapokban forgalomba hozatnak, hanem azok, melyek a bizottság előtt leküsznek.

A népszinházi bizottmány tegnapi ülése egyhangulag hozott határozatával kimondotta, hogy felszólitja a legkedvezőbb ajánlatot tett jelenlegi bérlőt, mutasson ki 143.000 korona forgótőkét készpénzben vagy elfogadható értékekben. Az erre vonatkozó tárgyalásokkal megbizta a végrehajtó-bizottságot, utasitásul adva ennek, hogy amennyiben a jelenlegi bérlő e követelményeknek meg nem felel, a többi ajánlattevővel tárgyaljon.

A végrehajtó-bizottság mai napon tartott ülése egyhangulag hozott határozattal kimondotta, hogy a jelenlegi bérlő a bizottmány határozatához képest fizessen be a főváros pénztárába február hó 14-éig készpénzben vagy biztositékul elfogadható értékpapirokban 94.000 koronát, melyet a bizottmány következőleg fog felhasználni: 1. kifizeti a népszinházi alapitvány terhére előirt, de a szerződés értelmében a bérlő tartozását tevő hátralékos adót, 11.000 koronát meghaladó összegben; 2. visszatartja az áprilisban esedékes félévi bért; 3. kiad május, junius és szeptember 1-én az üzem előrelátható hiányának fedezésére a bérlőnek 10.000—10.000 koronát; 4. kiad a bérlőnek a szünidei személyzeti illetmények fedezésére julius és augusztus 1-én 20.000—20.000 koronát. Az októberben esedékes félévi bér fedezetére szolgál a letett 20.000 korona biztositék és a letett 30.000 korona bánatpénz. Ez együttvéve a fenti 143.000 korona.

Föltehető, hogy ily határozatot a népszinházi bizottmány és a végrehajtó-bizottság komoly ok nélkül nem hozott, ez okok fejtegetése azonban nem tartozik a nyilvánosság elé.

E nyilatkozat révén világos a további tárgyalást iniciáló minden titkolt és titkos terv, kivánság és aggódás. A nyilatkozat bevezetésében olvassuk, hogy „a bizottság elhatározta, hogy a jelenlegi bérlő érdekeit szem előtt tartva, tárgyalásairól a határozathozatal előtt semmit sem hoz nyilvánosságra". Szép mondás e mondatban ez: „a jelenlegi bérlő érdekeit szem előtt tartva". De hol van az érdek féltve őrzött védelme, mikor Heltai nyilatkozata révén a nyilvánosság elé állittatik egy tag aggódása és részletes számadatok festik a „komoly okot", mely a további huzavonának magyarázata? A védekezésben nincs igazság. A Népszinház bérletére hirdetett pályázatban föl volt sorolva minden föltétel, mi *szükség van most az ujabb terhes föltételekre?* A Népszinház jelenlegi bérlőjének, *Porzsolt* Kálmán igazgatónak négy esztendei működésével nincs összhangban ez az akadékoskodás. Porzsolt pontosan megfelelt mindeddig kötelezettségeinek, miért kell most még kauciója kivül félesztendővel előzőleg a nyári hónapok financiáit is részletezett tételeivel biztositania? *Értesülésünk szerint egyébként Porzsolt Kálmán már a legközelebbi napokban megfelel az ujabb föltételeknek is* és leteszi a 94.000 koronát. Bizonyos tehát, hogy a Népszinház müvészeti vezetése immár egyhangu határozattal megmarad Porzsolt Kálmán kezében, ami közös érdeke a szinháznak, a müvész-személyzetnek és a közönségnek egyaránt. Nagy érdeke végül a népszinházi bizottságnak is; Porzsolt nobilisan tudvalevőleg a legnagyobb bérösszeget ajánlotta meg a szinházért, ami a jelenlegi gazdasági helyzetben szintén jelentős szempont. A bizottság többsége mindig méltányolta is Porzsolt működését. A jelenlegi direktor müvészi vezetését karakterizálja az idei játékrend is, amelynek keretében nagy müvészi sikerek tere a Népszinház szinpada. A közönség estéről-estére megtölti a szinházat és gyönyörködik a nemes stilusban, amely az utóbbi sikerek révén a Népszinház szinpadára veti fényét. E müvészi vezetés folytatását jelenti Porzsolt Kálmán további megbizatása, aminek — az uj feltétel is már a legközelebbi napokban teljesülvén, — most már semmi sem állja utját.

** **Lotti ezredesei.** A zsufolt házak szakadatlan sora, lelkesen tapsoló, vidám közönség erősiti napról-napra azt a szinte páratlan sikert, amelyet a *Lotti ezredesei* a *Magyar Szinház*ban arattak s aminek élénk bizonyitéka, hogy a holnapi és vasárnapi előadásokra, amikor kétszer is szinrekerül a *Lotti ezredesei*, elővételben a jegyek tulnyomó része már elkelt. A közönségnek ez az óriási érdeklődése most már ahhoz a ritka sikerhez segiti a népszerü bohózatot, hogy egyfolytában, megszakitás nélkül éri meg huszonötödik előadását. A darab e hét minden napján szinrekerül s jövő vasárnap este lesz a jubiláris előadása *Fedák* Sárival, *Turcsányi* Olgával, *Sziklainéval*, *Tomcsányi* Russival, *Borossal*, *Sziklaival*, *Szilágyival* és *Ráthonyi*-val a főszerepekben.

** **Nógrády Jolán a Dadában.** *Bródy* Sándor nagysikerü, erőtől duzzadó darabjának, a *Dadá*-nak, legutóbbi előadásában *Nógrády* Jolán, a *Vigszinház* ifju női gárdájának egyik legtehetségesebb tagja, játszotta Elza szerepét. A fiatal müvésznő ezuttal is arról a nagy intelligenciájáról tett tanubizonyságot, mely minden szerepében jellemezte. Az excentrikus hajlamu ifju leányt sok bájjal ruházta fel. Intelligens alakitását a közönség meleg tapsokkal jutalmazta.

** **Az Országos Szinészegyesület közgyülése.** A pécsi szintársulat kedden tartott ülésén közgyülési képviselőkül megválasztotta: *Lenkei* Lajost, a *Pécsi Napló* szerkesztőjét egyhangulag, *Thury* Elemér és *Vojnits* Béla társulati tagokat szavazattöbbséggel. A megválasztott képviselők *Nádasy* József igazgatóval együtt kérni fogják a többi társulatok képviselőit, hogy együttesen kövessenek el mindent az iránt, hogy a közgyülés elnöke *Molnár* László legyen.

** **Török Irma Kolozsvárott.** Tegnap lépett föl utoljára *Török* Irma, a Nemzeti Szinház müvésznője a kolozsvári Nemzeti Szinházban, ahol négy estén át vendégszerepelt. Romeo és Juliát adták s ez alkalommal is virágbokrétákkal és kihivásokkal ünnepelte a müvésznőt a közönség. A kolozsvári lapok a legnagyobb dicséret hangján irtak a müvésznő kiváló alakitásairól.

** **A Zenélő Magyarország** legutóbbi száma érdekes tartalommal jelent meg: Szép a *Kontor* Elek: *Ancsi-csárdása*, három magyar dalból összeállitva, ugymint: 1. *Hallgató.* 2. *Kinyitott a tulipán.* 3. *Ihaja! Tyuhaja!* A szövegek *Szepessy* László költeményei. A Zenélő Magyarország előfizetési ára egész évre 12 korona.

** **A Magyar Szinház operett-ujdonsága.** A *Magyar Szinház* operett-ujdonsága már ugyszólván teljesen készen várja a bemutatót, amelynek napját az igazgatóság, tekintettel a *Lotti ezredesei* nagy sikerére, még nem határozhatta meg véglegesen. A *Magyar Szinház* különösen nagy sikert vár a *Schwimmer* és *Mérei* darabjától, amelynek zenei szépségei arra birták a hires berlini *Bloch* Felix örökösei kiadócéget, hogy az operette zenéjének kiadási jogát már most, a bemutató előadás előtt megszerezze. A cimszerepre *Fedák* Sári a legnagyobb ambicióval készül s a főszerepekben *Turcsányi* Olga, *Sziklainé*, *Tomcsányi* Russi, *Bolgár* Nelly, *Sellő* Paula, *Sziklai*, *Ráthonyi*, *Szilágyi*, *Palásthy*, *Delli* és *Mátrai* vállvetett buzgalommal igyekeznek diadalra segiteni a *Magyar Szinház* első eredeti ujdonságát.

** **Filharmonikusok hangversenye.** A *Filharmoniai Társulat* e hónap 12-én, szerdán rendezi a *Vigadó* nagytermében *Kerner* István karnagy vezénylete alatt ezidei hatodik hangversenyét *Behr* Teréz a kiváló alténekesnő közreműködésével. A müsor egy kiváló érdekessége Strausz Richard müve „Also sprach Zarathustra." A modern zeneirodalom egy legnehezebb müve melynek próbái — minthogy Kerner karnagy betegségéből már fölépült — serényen folynak. A hangversenyen e mühöz egy külön vezérfonál kapható majd. Müsoron találjuk még Schumann D-moll szimfóniáját és Glück nyitányát „Iphigenie in Aulis." Jegyek a hangversenyre *Méry* Béla zenemükereskedésében váthatók (Andrássy-ut 12.)

** **Az olasz király Ristori Adélnál.** Az olasz király személyesen meglátogatta *Ristori* Adélt, a nagy olasz tragikát, hogy születésének nyolcvanéves fordulójához gratuláljon a müvésznőnek. A királyt a müvésznő fia fogadta a Capranico del Grillo-palotában s ő vezette a nagy müvésznőhöz. A király a

maga és a királynő nevében üdvözölte *Ristorit* s mikor elhagyta a palotát az összegyült néptömeg zajosan megéljenezte.

** **Molnár László bucsuja.** *Kolozsvárról* táviratozzák: *Molnár* László, akit tudvalevőleg a budapesti Nemzeti Szinházhoz szerződtettek, ma bucsuzott a kolozsváriaktól. A *Hamlet* cimszerepét játszotta zsufolt ház előtt. Az előadás alatt *Molnárt* folytonos zajos ovációkban részesitették, több koszorut nyujtottak fel neki s az előadás után is percekig tapsolták. A fiatalság zajosan tüntetett az utcán is Molnár mellett.

** **A Vigszinház ujdonságai.** A *Vigszinház* most két eredeti ujdonság előkészületeivel van elfoglalva. Az egyik a *Régi világ* cimü szinmü, amely cselekményét a szabadságharc leveretése után következett korból meritette, a másik pedig *Herczeg* Ferenc *Balatoni rege* cimü darabja, amely Mátyás király idejében játszik. A magyar ciklus eddigi lefolyása sikeresnek bizonyult, mivel a Vigszinháznak mind a három utolsó darabja, névszerint *A képviselő ur*, *A dada* és a *Gyurkovics lányok* estéről-estére zsufolt házakat eredményez.

** **Egy görbe nap.** *Csicseri Bors és Társa* eredeti bohózatának, az *Egy görbe napnak*, mely szombaton, e hó 8-án kerül először szinre a Népszinházban, pénteken délelőtt tartják meg a jelmezes főpróbáját a sajtó meghivott képviselői előtt. Addig is napról-napra folynak a teljes próbák zenekarral és diszletekkel, melyek a többi közt Ós-Budavárát, a cselekmény egyik szinterét ábrázolják. Holnap, csütörtökön *Béldi* Izor és *Fejér* Jenő nagy operettje, a *Katalin* kerül szinre negyvenötödször, a főszerepekben *Küry* Klárával, *Hegyi* Arankával, *Bojár* Teruskával, *Szirmai*val és *Németh* Józseffel.

** **Yvette Guilbert Berlinben.** Yvette *Guilbert* most a *berlini Central-Theater*ben vendégszerepel. A berliniek, akik *Coquelin* óta francia művész-lázban vannak, olyan fogadtatásban részesitik Yvettet és társulatát, aminőben egész eddigi körutjok alatt nem volt részök. A nagy chanteuse valóságos lelkesedést keltett, mely tetőpontot ért, mikor egy kuplét énekelt, mely berlini személyiségekre vonatkozott s amelyet saját maga irt.

** **A magyar Varieté és a szinészek.** Az *Országos Szinész-Egyesület* jövő hónapban megtartandó közgyülésén fog dönteni abban a fontos reformban, hogy az egyesület törölje alapszabályaiból azt a szakaszt, mely megtiltja az egyesület tagjainak, hogy *Varieté*-szinpadokon is játszhassanak. Ebben a kérdésben ismeretes az álláspontunk s bizva-bizunk benne, hogy a magyar szinészet egyeteme nem lesz kerékkötője e nemzeti és kulturális szempontból oly fontos reformnak. Örvendetesen tapasztaljuk, hogy magában a szinészet körében egészséges mozgalom indult meg, melynek az a célja, hogy ezt a reformot a legközelebbi közgyülésen keresztülvinni segitse. A mozgalom annál örvendetesebb, mert a *pozsonyi* szinészet kebeléből indult ki, ahol veszedelemben forgott a magyar szinészet. A *pozsonyi* társulat több tagja a következő felhivást küldte szét az ország vidéki szintársulatainak:

Tisztelt Pályatársak!

A magyar szinészek folyó évi március 18-ikán kezdődő közgyülésén oly fontos, életbevágó kérdés kerül tárgyalásra, amelynek eldöntésétől függ a mi jövőnk és a főváros teljes megmagyarosodása.

Le a német zengerájjal!

A budapesti egyetemi ifjuság megtette a kezdeményező lépést.

A magyar szinészek sem rosszabb hazafiak: tegyük meg mi is, amit tőlünk jogosan elvárhat minden igaz magyar.

Mondjuk ki, hogy a zengerájok helyébe alakittassanak magyar daltársulatok.

Az Országos Szinész-Egyesület tagjainak engedjük meg, hogy az egyesület fennhatósága alatt működhessenek ilyen daltársulatoknál.

Kettős missziót teljesitünk igy:

1. Kenyeret adunk sok éhező szájnak és

2. megtisztitjuk az országot a németesitő zengerájtól!

Nagyon rosz hadvezér az, aki az ellenséget kiveri állásából és annak helyét nem foglalja el rögtön.

Fel tehát a harcra, pályatársak!

A pozsonyi szintársulat nevében: *Kiss* Pista, *Tihanyi* Miklós, *Szentes* János, *Dézsi* Sándor, *Bende* Ödön, *Somlár* Zsigmond, *Németh* János.

Nem kételkedünk benne, hogy ez a felhivás visszhangot fog kelteni a magyar szinészetben, amely mindig lelkes harcosa volt a nemzeti kulturának.

** **Hangversenyek a Royal-teremben.** *Behr* Teréz a jövő filharmoniai hangverseny vendége, ki mult évi bemutatóján oly elragadó hatással énekelt, amilyenre évek óta közönségünk nem emlékezhetik vissza és ki ezidőben Németország legkiválóbb énekesnője hirében áll, kedden, febr. 18-án önálló dalestélyt rendez, amelyben *Recht* Sándor hegedümüvész is közreműködik. — *Ondricsek* Ferenc udvari hegedümüvész elhalasztott hangversenye végképp csütörtökön, február 20-án lesz megtartva, *Bass* Rezső zongoramüvész közreműködése mellett. A világhirü müvész ez idő szerint Péterváron tartózkodik, ahol több hangversenyre van szerződve. Első hangversenyét ott zsufolt ház előtt tartotta meg a napokban. — Különös érdeklődéssel nézünk *Polónyi* Elemér zongoramüvészünk hangversenye elébe, ki pénteken, február 21-ikén tartja meg önálló estélyét minden közreműködő nélkül, miután müsora oly gazdagon van összeállitva, hogy annak kivitele a közönség egész figyelmét maga veszi igénybe. — *Szerdán február 26-ikán* pedig ugyancsak nem közönséges élvezetü estélyünk lesz, amikor több évi megszakitás után üdvözölhetjük. Operánk közkedveltségü volt tenoristáját, *Arányi* Dezsőt, ki jelenleg a berlini Westen-theater legnagyobb vonzereje. Arányi nagyszerü müsort küldött be hozzánk, amelynek tartalmát később közölni fogjuk. Estélyén *Bürger* Zsigmond tanár néhány gordonka-szóló előadásával is részt fog venni. Jegyek az összes fenti estélyekre *Méry* Béla zenemükereskedésében (Andrássy-ut 12.) kaphatók.

** **Coquelin Karlsruhéban.** *Coquelin* most a nagyobb német szinpadokat járja be társulatával. A hirneves francia müvész legutóbb *Karlsruhé*ban játszott nagy ovációk közepette. *Coquelin* tiszteletére bankettet rendeztek, melyen *Bülow* tábornok, *Brauer* miniszter, *Audlaw* grófi udvari marsall is jelen volt. A nagyhercegi pár kihallgatáson is fogadta a francia szinművészt.

** **Vidéki szinészet.** *Kövessy* Albert társulata a legnagyobb érdeklődés mellett játszik Kecskeméten. Amig más városban ilyenkor a közönség érdeklődése hanyatlani kezd, addig Kecskeméten mindig lelkesebb a hangulat a társulat iránt. Az igazgató a budapesti szinházak ujdonságait javarészben már előadatta, a szezón azonban még ezerjében van. A páholy, Hoffmann meséi A zsába folyton zsufolt házak előtt kerülnek szinre. A társulat most a Dada, Katalin, Lotty ezredesei ujdonságokra készül. Az előadások rendezése mintaszerü. A társulat nevesebb tagjai: Makó Ayda, Sziklay Szeréna, Abonyi Aranka, Károlyiné, Hódosi Jolán, Benedek Gyula, Károlyi, Füredi Béla, Latabár, Nagy Dezső. Kövessy társulatával husvétkor két havi időtartamra Ujvidékre megy, onnan hat előadásra Belgrádba szándékozik vinni társulatát. E hat előadásban mint vendég *Szoyer* Ilonka is közre fog működni.

** **Gyermekhangverseny a Telefon Hirmondóban.** Ma délután 5 órakor gyermekhangversenyt rendez a Telefon Hirmondó az előfizetők gyermekei szórakoztatására. Közreműködnek a hangversenyen *Gyöngyösi* Erzsike, *Pugin* Leona, *Silling* Valéria és *Weber* Margit urnők, *Dajka* Balázs, *Pajor* Ferenc urak és *Zörgő* bácsi, a gyermekhangversenyek agilis rendezője.

Este a Telefon Hirmondó összes állomásain keresztül a magy. kir. Operaház előadása lesz hallható. Előadásra kerül az *Anyegin*, Csajkovszky lyrikus operája, mely a Hirmondón keresztül a legtisztábban lesz élvezhető. Az operaközvetités után a rendes esti felolvasás következik, majd annak bevégeztével 11 óráig még cigányzene lesz hallható a kagylókon keresztül, melyet az Elite és az Emke kávéházból közvetit a Telefon Hirmondó.

MÜVÉSZET.

☐ **Zsolnay szobra.** Körülbelül két éve lesz már annak, hogy *Zsolnay* Vilmos, a magyar kerámiai ipar megalapitója meghalt, s azoknak a kiváló érdemeknek a méltányolására, amelyekkel a magyar iparmüvészetnek a külföldön is olyan nagy dicsőséget szerzett, s a személye iránt életében nyilvánult közszeretet hatása alatt mozgalom indult meg, hogy Pécs városának egyik főterét az ő szobrával diszitsék. Legrövidebb idő alatt együtt volt a szükséges költség, a szobor megvalósitása azonban késik. Erre vonatkozólag most a *Pécsi Napló*ban közlemény jelent meg, amely az ügyet hosszasabban ismerteti a következőkben:

Megalakult a szoborbizottság, mely föladatának teljes tudatában lelkiismeretesen eljárt megbizatásában. Pályázatot irt ki a szoborra és talapzatra és a pályázat a fiatalabb szobrász-nemzedéknek igen élénk érdeklődését keltette föl. Szép pályatervek érkeztek be és ezek sorában alkalmasat is találtunk a kivitelre, de a bizottságot az az óhaj vezette, hogy az *első magyar iparos* szobrának elkészitését ne bizzuk fiatal szobrászra, hanem kipróbált müvészi erőre és a bizottság örömmel értesült arról, hogy egyik legkiválóbb szobrászunk, *Strobl* Alajos hajlandónak nyilatkozott, hogy elkésziti Zsolnay Vilmos szobrát. Megkönnyiti föladatát, hogy személyes ismeretségben állt Zsolnayval, mintázta már annak fejét és kétségünk nem volt, nem is lehetett abban, hogy kitünő szobrot fogunk kapni Strobltól, amint igen helyes volt a szoborbizottság azon határozata is, hogy a talapzat elkészitésére, melynek szintén az eszmét, a magyar ipar dicsőségét kell diadalra juttatnia, *Schulek* Frigyes müépitészt kérjük föl. Ugy Strobl, mint Schulek elfogadták a megbizatást, mely azt a kikötést is tartalmazta, hogy a szobortervezetet 1901. szeptember végéig tartoznak a szoborbizottságnak bemutatni. Azóta csak egyszer hallottunk ismét erről az ügyről, amikor tudnillik a két müvész nagymérvü elfoglaltság miatt *október végéig két halasztást*. A tervezet benyujtására kitüzött határidő *most három hónapja, hogy elmult*. Strobl és Schulek urak pedig nemcsak a mintát nem küldötték be, de még csak azt sem indokolták, mért nem tehettek ezideig eleget megbizatásuknak.

Igy ir a *Pécsi Napló* többek között s mindenesetre érthető az a vágyakozás, hogy a szobor-ügy minél előbb megoldásra jusson, hogy a Zsolnay-szobor a lehető legrövidebb idő alatt ott álljon Pécs város egyik szép terén.

☐ **Felolvasás a Nemzeti Szalonban.** A Nemzeti Szalon igazgatósága elhatározta, hogy tárlata alkalmával helyiségében müvészi felolvasásokat rendez, melyeket a nagy közönség külön belépődij nélkül, a tárlatok látogatásának rendes dija mellett meghallgathat. Az első felolvasás e hó 13-án lesz, mely alkalommal *Pekár* Gyula országgyülési képviselő *A modern müvészet alakulása* cimü essay-ját mutatja be.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Kisfaludy-Társaság.** Ma volt a közgyülés második és legérdekesebb napja: ma választottak uj tagot a Kisfaludy-Társaságnak üresedésben levő *ötvenedik* helyére. Délután 5 órakor lassan kezdtek gyülekezni a szavazásra jogosult rendes tagok. Fél hatra járt az idő, amikor *Beöthy* Zsolt elnök az ajánlólevelek fölölvasása után elrendelhette a szavazást. Az elnökön kivül még ebben a kései időpontban is mindössze huszonnégy rendes tag gyült össze az Akadémia képes termében és pedig a következők: *Ábrányi* Emil, ifjabb *Ábrányi* Kornél, *Áqai* Adolf, *Ambrus* Zoltán, *Bársony* István, *Bartók* Lajos, *Bayer* József, *Benedek* Elek, *Berzeviczy* Albert, *Endrődi* Sándor, *Gyulai* Pál, *Hegedüs* István, *Heinrich* Gusztáv, *Jakab* Ödön, *Kozma* Andor, *Rákosi* Viktor, *Radó* Antal, *Somló* Sándor, *Szász* Károly, *Szilády* Aron, *Szüry* Dénes, *Szana* Tanás, *Vargha* Gyula és *Vértesy* Arnold. Jelen volt még *Neugebauer* László is, a jeles Petőfi-fordító, de ő, mint levelező-tag, az alapszabályok értelmében nem szavazhatott. A betöltendő egy helyre ezuttal *költőt* kellett választani. Ketten voltak ajánlva: *Fiók* Károly és *Gárdonyi* Géza. *Fiók* Károlyt, akit *Szász* Károly ajánlott, az öregek, *Gárdonyit*, akit hárman is ajánlottak, a fiatalabb tagok favorizálták. Az eredmény nem látszott kétesnek. Mindenki azt hitte, még a Fiók-párt is, hogy *Gárdonyi* Géza legalább is öt szavazat-többséggel győz. Annál nagyobb volt a meglepetés, amikor a szavazatokat összeszámitották és kiderült, hogy *Fiók* Károlyra tizenhárom, *Gárdonyi* Gézára tizenkét szavazat esett. Vagyis az ominózus 13-as szám *Fiók*nak szerencsét hozott, *Gárdonyi*nak pedig bukást. Noha ez a bukás diszesnek mondható, mert csak egy szavazaton mult. Fiók váratlan győzelmének az a magyarázata, hogy Gárdonyi párthivei közül többen nem jöttek el. Elmaradt például — betegsége miatt — maga *Vadnay* Károly is, aki Gárdonyit a legmelegebben ajánlotta a Társasághoz intézett levelében. *Fiók* Károly nem uj ember. A szanszkrit-költészet remekeit (többek közt a Kalidasa Szakuntaláját) ő forditotta le magyarra, állitólag kitünően. A Kisfaludy-Társaság kiadásában is több müforditása jelent meg. Beválasztását sokan erkölcsi kötelezettségnek tekintették. A közvélemény mégis különösnek fogja találni, hogy amikor a Kisfaludy-Társaság választhatott *Fiók* Károly és *Gárdonyi* Géza közt: *Fiók* Károlyt választotta és nem *Gárdonyi* Gézát. Az egyik kétségkivül érdemes müforditó, de a másik nemcsak eredeti alkotásokban kitünő, hanem a *magyar nyelvnek is sokkal nagyobb müvésze*. Az egyik évek óta hallgat, a másik szakadatlanul produkál és fényes költői munkákban adja jelét nagy teremtő-erejének. A mai 13 szavazat a konzervativ hagyományok győzelme. Ebben a győzelemben azok találkoztak, akik — maguk is többnyire meddők lévén — kiváló figyelmet és szimpátiát tanusitanak a szorgalom, a türelem, a mügond és más ilyen verejtékező erény iránt, de melegség nélkül, fogékonyság nélkül, szeretet nélkül, hódolat nélkül állanak az előtt, ami friss és eredeti; amiben a szorgalom kapcsolódik az alkotó-erő gazdagságával; amiben nemcsak a mügond csiszoltsága, hanem a poétai lélek szépsége is a géniusz fényével ragyog.

○ **A Földtani Társulat közgyülése.** A *Magyarhoni Földtani Társulat* ma délután tartotta évi közgyülését telegdi *Roth* Lajos elnöklete alatt, aki megnyitóbeszédében röviden körvonalozta a társulat multévi működését és a természeti tudományok terén kifejtett munkásságot. Dr. *Pálfy* Mór titkár beszámolt ezután a társulat tavalyi működéséről. A pénztári jelentés szerint a társulat vagyona 41.326 korona. A jelentések tudomásul vétele után dr. *Koch* Antal ismertette a társulat 50 éves történtét. A Magyarhoni Földtani Társulat alapitásának eszméje dr. *Zipser* András besztercebányai tanártól eredt, 1847-ben. A társulat a bekövetkezett viharos évek miatt csak 1850. julius 6-án alakulhatott meg. Első elnöke *Kubinyi* Ágoston, a Nemzeti Muzeum igazgatója volt, későbbi elnökei: *Kubinyi* Ferenc, *Reitz* Frigyes, *Szabó* József és *Böck* János voltak. Eleinte sokat küzködött a társulat és csak 1870. óta, amikor a m. kir. Földtani Intézettel szorosabb viszonyba lépett, kezdett fölvirágozni. A társulat tagjainak száma 50 év folyamán 1140 volt, mihez 55 intézet és egylet is hozzájárul.

○ **Felolvasás Oroszországról.** Érdekes felolvasást tartott tegnap este *Csudaky* Bertalan a budapesti központi kath. kör disztermében. A felolvasó ezuttal oroszországi sorozatos előadásainak befejezéseül különösen Kievről, az oroszok szent városáról szólott. A város történetéből kiváltképpen Szent Vladimir és Nagy Jaroszláv fejedelmek korát emelte ki.

Elmondta, mint romboltak szét Perun bálványisten kultuszát s mint tértek át a kieviek a keresztény hitre s mint lett Kiev az orosz nép Jeruzsálemévé. A szép felolvasást remek kivitelü képekkel kisérte *Bajthay* Péter tanár.

FARSANG.

)(**A kereskedelmi bál** rendezősége értesiti a közönséget, hogy 6-án a bál estéjén a Vigadó-épület vigadó-utcai bejárója a király és kisérete számára lesz fenntartva és igy a Vigadóba ugy kocsin, mint gyalog csak a Deák Ferenc-utcai bejárón át lehet jutni. Kéri a rendezőség a vendégeket, hogy tekintettel a kocsitorlódásra, 8 órára jelenjenek meg a bálon, a rendezőség utasításait és rendelkezéseit követni sziveskedjenek, mert csak igy folyhat le a szép ünnepély a főváros közönségéhez méltó rendben és fényben. Ujabban a következők váltották meg jegyeiket nagyobb összegben: hatvani Hatvany-Deutsch Sándor 100, Schimmelpfeng W. (Berlin) 110, Vuck Gyula 90, Landauer Edéné 120, Kunz Ferenc és neje 185, Kohner Zsigmond 150, Kohner Ágoston 285, Szterényi József 100, Biró Ármin és neje 150, gróf Szápáry Pál 100, Tschögl Gusztáv 170, Hercz Vilmos 50, Frankl Gottlieb 50, Nemzetközi Hálókocsi-társaság 100, Basch Béláné 200, Wodiáner Arthur 50 korona stb. stb.

)(**A budapesti posta- és távirdatisztviselők ének- és zeneegyesülete** a budapesti posta- és távirda alkalmazottak betegsegélyző egyesületének javára, február 15-én a Vigadó nagytermében Bátor Szidor vezetésével táncczal egybekötött hangversenyt rendez, amelyen közreműködésüket *Bürger* Zsigmond, a m. kir. opera hangversenymestere és *Szendy* Árdád, zongoraművész is megigérték. A hangverseny müsora a következő: Volkmann R. Szerenade op. 63. Előadja: Az egyesület vonós zenekara. Schubert: Éjjel az erdőn. Előadja: Az egyesület férfi énekkara, 4 kürt kiséretével. Szendy Árpád: II. Rapsodia. (Pályanyertes mü.) Előadja: zongorán a szerző. Bátor Szidor: Az Alföldön. Eredeti magyar dalok. Előadja: az egyesület női és férfi énekkara, tárogató, pásztorsip és fuvola kiséretével. Női szóló. a) Chopin-De Svert: Etude. b) Popper: Tündértánc. Előadja: gordonkán *Bürger* Zsigmond. Haydn: A vihar. Előadja: Az egyesület női- és férfi énekkara, az egyesület zenekarának kiséretével.

Nyilttér.

Dr. FABINYI J.
specialista — volt kórházi szakorvos,
rendel nemi betegségek ellen
délelőtt 9—3-ig, este 6—8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körut 12. félemelet.

JANINA szivarkahüvelynek számos megtévesztésig hasonló **utánzata** van forgalomban.
Sziveskedjék csakis JANINÁT elfogadni.

Dr. **Kain** József és neje sz. **Fridmann** Róza mint szülők a **Annuska** nővére fájdalomtól megtört szivvel tudatják a feledhetetlen, édes kis fiunkk, illetve testvérnek
PISTIKÉNEK
folyó hó 3-án reggel 5 órakor, életének 10-ik évében rövid betegség után Abbáziában történt gyászos elhunytát.
A megboldogult földi maradványai f. hó 7-én d. e. fognak a nyiregyházi izr. sirkertben az örök nyugalomnak átadatni.
Legyen áldott drága emléke!

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYESÜLETEK.

(**A Magyar Háztartási Iskola-Egyesület**), melynek elnöke báró *Dániel* Ernőné, IX. tanfolyamát folyó évi február hó 10-én kezdi meg a VII., Rottenbiller-utca 15. sz. alatti iskola helyiségében. A tanfolyam öt hónapig tart; d. e. 8—12-ig a középosztályu családok leányai, este 6—9-ig a munkásleányok nyernek a háztartás minden ágából, ugymint: főzés, varrás, takaritas, mosás, vasalás stb. alapos oktatást. Tagok gyermekei 30 koronát, nem tagok 35 koronát fizetnek havonként tandij fejében. A növendékek a tandij fejében az intézetben étkeznek. Beiratkozni lehet február hó 5-től kezdve hétköznap d. u. 3—5 óráig, vasárnap d. e. 9—11 óráig az iskola helyiségében.

(**A Vakokat Gyámoltó Országos Egyesületbe**) *Sárhegyi* Lajos, a szakolczai gimnázium hittanára, 100 koronával belépett alapító tagnak.

VIDÉK.

— (**Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottsága**) február 4-ikén *Latinovits* Pál főispán elnöklete alatt rendes közgyülést tartott. A közgyülésen a polgármesteri jelentés után felszólalt *Buday* Gergely bizottsági tag, más tárgyaknál felszólaltak még dr. Domonlovits Vilmos és Falcione Lőrinc bizottsági tagok, akik azonban Stauke Imre polgármester felvilágositásai után a helyi érdekü dolgokat érintő és szó tárgyává tett ügyek elintézésében megnyugodtak. A zombori városi felső kereskedelmi iskolánál üresedésben volt tanári állásra egyhangulag megválasztatott *Krump* Vilmos eddigi helyettes tanár. A törvényhatósági bizottság tagjai ugy a közgyülés megnyitásakor, mint annak berekesztésekor, lelkes ovációban részesitették a népszerü főispánt. Latinovits Pált. Itt emlitjük meg, hogy Bács-Bodrogvármegye közigazgatási bizottsága 5-ikén. *Zombor* szabad királyi város közigazgatási bizottsága ugyanezen a napon rendes havi ülést tartott. Az üléseken Latinovits Pál főispán elnökölt.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A Magyar Jogász-Egyesület** e hó 8-ikán, (szombaton) délután hat órakor az ügyvédi kamara helyiségében (Szemere-utca 10.) teljes-ülést tart, amelynek tárgya dr. *Pap* József felolvasása: *a magyar polgári perrendtartás javaslatáról.*

§§ **Mikor a férj késel.** *Schwarcz* Sámuel pincér haragot táplált tőle elváltan élő felesége iránt. Hogy az asszonynak oka volt tőle elválni, a felől a mai tárgyaláson bőséges adatokat nyujtott a férj, ki a felesége nyakán akart élősködni. Az asszony megunta a dologtalan, erőszakos embert, elvált tőle és a Csömöri-ut 46. számu házban péküzletet nyitott. Eddig igen közönséges az eset. Csaknem minden házasság ilyetén módon végződik, amelyet a léhaság és önzés füzött össze. De Schwarcz Sámuel ebbe a megoldásba nem akart belenyugodni. Megleste a védtelen asszonyt, mikor az egyedül volt a péküzletbe, késsel rárontott és több sulyos sebet ejtett az asszony arcán. Mikor az arramenők a sikoltásra beszaladtak a boltba és letiulelték a brutális férjet, az egész nyugodtan mondotta:

— Célt értem, elcsufitottam az arcát.

A szegény asszony hetekig feküdt sulyos sebeiben, a merénylő férjet pedig a rendőrség letartóztatta s a büntetőtörvényszék szándékos emberölés büntettének kisérlete miatt folytatta ellene a bünvizsgálatot. A vádtanács azonban ezt az ügyet a törvényszék elé utalta és Schwarcz Sámuelt sulyos testi sértés büntette miatt helyezte vád alá. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntetőtörvényszék, *Oláh* biró elnöklete alatt. A tárgyaláson a vádat dr. *Daróczy* kir. ügyész képviselte, vádlott védője dr. *Bleuer* Samu ügyvéd volt. Schwarcz Samu kihallgatása során hosszasan bizonyitgatta, hogy a bekövetkezett szerencsétlenségért egyedül a felesége a felelős, aki őt magaviseletével erre a lépésre kényszeritette. A szerencsétlen asszony s a kihallgatott tanuk azonban ráczáfoltak a vádlottra. A bizonyitási eljárás végén dr. *Bleuer* Samu védő előterjesztést tett védence elmebeli állapotának megvizsgálása iránt, de a törvényszék kérelmével elutasitotta. A vád és védelem után a törvényszék sulyos testisértés büntettéért Schwarcz Sámuelt *egy évi börtönre* itélte, amelyből három hónapot kitöltöttnek vettek az elszenvedett vizsgálati fogság által. Az itélet ellen az összes felek felebbeztek.

TÁVIRATOK.

Trieszt, február 5. *Windischgrätz* Ottó herceg és neje ma este ideérkeztek és egyenesen a „Habsburg" gőzösre szálltak, amely holnap reggel Alexandriába indul.

London, február 5. Az *alsóház* 246 szavazattal 125 ellenében elfogadott egy törvényjavaslatot, mely az *elhalt feleség nővérével való házasságot törvényesen megengedettnek* jelenti ki.

Róma, február 5. A *Tribuna* milánói tudósitója kijelenti, hogy a *turini grófnak* az Egyesült-Államokba való állitólagos utazásáról és egy filadelfiai hölgygyel való eljegyzéséről szóló összes hirek teljesen alaptalanok.

Wolf és Schönerer.

Bécs, február 5. A nagynémet szövetség három szavazat hiján egyhangulag kifejezte rosszalását *Wolf*nak Schönererrel szemben és a választás közben követett magatartása miatt s bizalmát nyilvánitotta Schönerer irányában.

A német vámtarifa.

Berlin, február 5. A vámtarifa-bizottság mai ülésén a vegyes átmeneti raktárak tárgyalása során *Posadowski* miniszter kijelentette, hogy legközelebb megszüntetnek 12 vegyes átmeneti raktárt, amelyek csakis a vámterületen belül helyezik el a gabonát s igy fölöslegesek. A tengerparti városokban lévő átmeneti raktárakat fenntartják. Hir szerint a majna-frankfurti, lindaui, müncheni, drezdai, friedrichshafeni, heilbronni, stuttgarti, ulmi, konstanzi, mainzi, wormsi és nordenhami vegyes átmeneti raktárak megszüntetéséről van szó.

Berlin, február 5. A Wolff-ügynökség határozottan konstatálja, hogy gróf *Posadovski* államtitkár a vámtarifa-bizottságban a transito-raktárak eltörléséről tett mai kijelentésében neveket nem emlitett.

Manchester, február 5. Az itteni kereskedelmi kamara mai évigyülésén *Thompson* elnök a német vámtarifa-javaslatot illetőleg kijelentette, hogy a kereskedelmi kamara elnöksége határozottan elvet minden megtorló intézkedést, mert azt hiszi, hogy az Angliára nézve csak nagyobb hátrányokkal járna.

Császár és miniszter.

Berlin, február 5. Feltünést kelt, hogy a császár egyáltalán nem vett tudomást *Thielen* vasutügyi miniszter hetvenedik születésnapjáról. A kormányhoz közel álló körökben erről egészen nyiltan beszélnek, mert nem találják a magyarázatát. Csak két hónapja történt ugyanis, hogy Thielen az elbocsátását kérte, de a császár a leghizelgőbb elismerés kifejezésével megtagadta a lemondás elfogadását.

A francia képviselőházból.

Páris, február 5. A képviselőház ma ujra áttért a bányászati munkaidő leszállitásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. *Aynard* ellenzi a javaslatot és azt mondja, hogy a munkaidőt a munkásoknak és a munkaadóknak egyetértően kell megállapitaniok. Szemére veti a bizottságnak, hogy a bányamunkások általános sztrájkától való félelmében engedékenységet tanusitott. Ilyen sztrájk nagy veszteségeket okozhat ugyan, de az ipar menetét nem akasztaná meg, mert Franciaország kőszéntermelése más nemzetek termeléséhez képest meglehetősen jelentéktelen.

A kamara 338 szavazattal 219 ellenében elfogadta a törvényjavaslat első cimének 1. §-át, mely szerint a napi munkaidő kilenc órában állapittatik meg, épp ugy a 2. §-t, mely szerint a munkaidő két év mulva 8½ és további két év mulva 8 órában állapitandó meg. Ezután az egész első cikket, valamint a törvényjavaslat hátralevő részeit is elfogadták.

Szerbiából.

Belgrád, február 5. A szkupstina egyhangulag elfogadta azt a javaslatot, amely szerint a merényleti perben elitéltek a bünügyi eljárás költségeit elengedik. Nehány képviselő éles szavakban emlékezett meg e pör eseményeiről.

Zavarok Afghanisztánban.

Pétervár, február 5. Kabulból jelentik, hogy a fanatikusok rendkivül mozognak és hogy zavaroktól lehet tartani. A mozgalom szitója, mint hiszik, *Haddi Mullah*, aki állitólag minden irányban befolyásolja az emirt és március 20-án az emir formális beiktatásánál hivataloskodni fog. Hir szerint két fakir két vagy három mullahval vezeti a malakani fölkelést.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, február 5. Taussig igazgató tegnap és ma tárgyalásokat folytatott a Rothschild-csoporttal a *magyar konverzió* ügyében.

London, február 5. (*Gabonapiac.*) **Az irányzat** általában nyugodt, de állandó. Dunavidéki tengeri 3 p.-vel drágább, a többi változatlan. Városi liszt 21 sh. 6 p. — 28 sh. Repceolaj 26 sh. 1½ p. Tengeri 23 sh. 3 p. Behozatal: buza —, árpa 2.000, zab —. Az idő borus.

New-York, február 5. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 8.1/16 (8.1/4). febr.-ra 8.14 (8.08). Májussra 8.19 (8.17). New-Orleansban helyben 7.7/8 (7.13/16). — *Petroleum:* Stand white New Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphiában 7.15 (7.15). Rafined in Cases 8.80 (8.80). Credit Balances at Oil City 1.15 (1.15). — *Zsir:* Western steam 9.70 (9.70). Rohe és Brothers 9.85 (9.85). — *Tengeri* irányzata tartott. — Májusra 69.3/4 (68.1/4). Juliusra 67.1/2 (68.—). — Szept.-re —.— (.——). *Buza* irányzata tartott. Piros őszi helyben 87.1/2. (87.3/4). Márciusra 83.7/8 (84.1/2). Májusra 83.3/4. (83.1/2). Juliusra 83.1/4 (83.3/4). Szept.-re —.—. (—.—). Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 5.3/4 (5.3/4). Febr.-ra 5.25 (5.30). Májusra 5.55 (5.60). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.95 (2.95). — *Cukor:* 3.3/16 (3.3/16). — *Ón:* 24.25 (24.25). — *Réz:* 12.1/4 (18.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, febr. 5. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*): *Buza* irányzata tartott. Májusra 77.3/4 (78.3/8). Juliusra 77.3/4 (78.3/8). — *Tengeri* irányzata tartott. — Májusra 63.1/8 (63.1/2). — *Zsir:* Februárra 9.30 (9.30). — Májusra 9.45 (9.47). — *Szalonna* short clear 8.70 (8.65). — *Sertéshus:* Februárra 15.60 (15.65). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Az utolsó szó.

Ha megtörve, haldokolva
Búcsút int az teneked,
Ki e földön mindened volt,
Akit szíved szeretett,

Megremeg még fonnyadt ajka,
De szava nem tör elő,
Hogy megsúgja, amit érez,
Nincs e földön oly erő.

Élted adnád, ha sejtenéd,
Mi is ez a suttogás.
Ajka rándul, de szavait
Visszafojtja egy varázs.

S ha már régen künt is pihen:
Kinos, csöndes éjjelen
Az a szótlan, néma beszéd
Álmaidban megjelen.

Tépi szíved, egyre tépi,
Vajjon mi is lehetett
Az a végső, csöndes búcsú,
Az a néma lehelet?

Haló szava vádolt-e, vagy
Vigasztalni keresett?
Elvitte a rejtélyes szót
Mindörökre kedvesed.

Leikével szállt a magasba
S meg nem hallod sohasem,
Csak ha szíved a szívével
Találkozik odafenn.

Feleki Sándor.

+ **Jámbor metafizika.** A ráimádkozás amerikai humbugja már Európába is átjött s Berlinben anynyira üzik, hogy a városi tanácsban is fölszólaltak ellene. Berlinben gyönyörü palotában székel *a keresztény tudományok egyesülete*, mely *metafizikai eljárással* gyógyit. E gyógymódban senki senki sem hisz az elbolondított pácienseken s az elnöknőn, Schön Idán kivül. A berlini National-Zeitung egyik munkatársa fáradságot vett magának s meglátogatta Schön Idát, azaz csak meg akarta látogatni, mert nem jutott hozzá. A palotába egymásra érkeztek a betegek, nagyobbára az előkelő osztályhoz tartozók (ugy látszik, ez az istenes gyógymód nem a szegényeknek való) s helyet foglaltak egy gyönyörü nagy teremben, melynek fala barnás-zölddel volt kárpitozva s itt-ott fatáblákba beleégetett bibliai mondások lógtak. A terem közepén hosszu asztal volt zöld posztóval bevonva s ezen százával hevertek az uj gyógymódról szóló röpiratok. A betegek közt serényen forgolódott egy betegápolói ruhát viselő fiatal hölgy (talán az asszisztens) s vigasztalta őket, hogy nemsokára rájuk kerül a sor.

A hirlapiró ehhez a nőhöz fordult:

— Azért jöttem, hogy informáljam magamat az önök gyógymódja felől.

— Ez nem oly könnyü. Talán ön a beteg?

— Nem. Egy hölgyről van szó, akinél az orvosi segitség eddig hiábavaló volt s aki önökre akarja magát bizni. De előbb szeretne valamit tudni a kezelés módjáról.

— A kezelésről? Kezelés voltaképpen nincs is, mert minden metafizikai eljárással történik.

— Miben áll az?

— *Az ember koncentrálja saját magát.*

— Kérem, mit ért ez alatt?

— Ezt nem lehet oly könnyen megmagyarázni. Tudja, nagyon elővigyázóknak kell lenni, mert annyiszor félreértenek bennünket s annyi az ellensügünk.

— Megvallom önnek, hogy én nem hiszek a metafizikai gyógymód csodás erejében, mert tántoríthatlan hive vagyok az orvosi tudománynak. Nálam csak arról van szó, hogy betegemet az ő óhajtásához képest alaposan informáljam. Tehát mi történik a kezelés alatt?

— Miután ön oly őszinte, igyekszem megmagyarázni önnek a dolgot.

Nem történik semmi egyéb, minthogy a beteget egy székbe ültetik, mellé ülnek s beszélgetnek vele. A mellett az ember koncentrálja magát.

— Ezt már hallottam. De mit ért alatta?

— Az Isten szellemében való fölolvadást, mely bennünk lakozik. Az isteni szellemnek egy sugara kiárad a *gyógyitóból* (egyelőre nincs más szavunk a beteg mellett ülőnek a megnevezésére), beleárad a betegbe s meggyógyitja.

— Vagy nem.

— De többnyire igen. Az orvosok, sem gyógyilanak meg mindenkit.

— De ugy-e, ez az isteni sugár csak jámbor emberekbe megy bele?

— Éppen nem, mert az Isten semmit sem tud a rosszról. Csak jót tesz s csak a jóról tud.

— Beszélhetnék Schön kisasszonynyal?

— Az most lehetetlen, mert sok páciense van. De jöjjön el este 8 órakor az előadására. Mert a kisasszonynak joga van előadásokat tartani.

— Kitől kapta?

— Hát — Mrs. Eddytől.

Megjegyzendő, hogy Eddy amerikai asszony ennek a gyógymódnak a feltalálója s a legtőbb apostola.

*

+ **A kályhák pora.** A kályhák vastag porrétege gyüjtőhelyét képezi a sokféle bakteriumnak és kutforrása lesz mindenféle betegségnek. Ha nem lehetséges mindennap a kályhára felmászni, ugy legalább poroljuk le többször évenkint. Legcélszerübb egy nagy iv papirost a kályha tetejére teriteni és bizonyos idő mulva azt óvatosan a por felverése nélkül eltávolitani és ujabb tiszta ivvel helyettesiteni.

*

+ **Névjegygyüjtemény.** Párisban sokat nézegetnek most egy névjegygyüjteményt, melyet Leon *Barthou*, az egykori miniszter összes szerzett össze nagy buzgósággal. Az emberi hiuságoknak és félszegségeknek is foglalatja ez a gyüjtemény, melyben vannak névjegyek többek között vászonból, cigarettapapirból, cinkből, celluloidból. De a névjegyek nemcsak az anyaguk és a kiállitásuk révén nevezetesek, hanem a rajtuk lévő szöveg hosszusága és tartalma következtében is. Ime néhány példány:

„Joseph *Berthorey*, a nagy opera ex-hőstenora, a tüdő gimnasztika feltalálója, *kitüntetve* egy miniszter leirata által."

„L. *Haurineuf*, a földfelület-mélyedések és a tengerek uralma természettudományának történetirója, a föld sarkából való kiforgatásának a feltalálója."

„Ernest Fortuné, a diszebédek impresszáriója."

„Joseph *Bachelier*, a délövi országok felkutatója, a *szaharai pionnirok* elnöke."

Van olyan névjegy is, hogy az egyik oldalán ez olvasható: „Louis *Leneveu* x—i polgármester." A tulsó oldalon: „Louis Leneveu ur és asszony." És a célnak megfelelően hol az egyik, hol a másik oldalát használják. Egy képviselő a „volt" szócskát parányi betükkel, a nevet óriási betükkel nyomatta. Van ilyen névjegy is:

„Ivan *Dénoef* és kutyája *Turc*, kitüntetett életmentő."

„Louis *Friedfertig*, a boxolás és vivás tanára".

És ugy tovább.

*

+ **Egy milliomoslány igényei.** A londoni társaság felső tizezrére furcsa világot vet az a törvényszéki tárgyalás, amely a napokban folyt le a londoni főtörvényszék előtt. Panaszos *Chetwynd* asszony volt s a panaszlott tulajdon anyja, *Naylor-Leyland* asszony. *Chetwynd* asszony a mult esztendőben elvált az urától s a házasságból származott két gyermek, egy 8 és egy 10 esztendős leányka nála maradt. De a nagymamának alapos aggodalmai voltak, hogy a két gyermek nem igen lesz jó helyen az anyjánál s ezért azt kérte a törvényszéktől, hogy ellenőrizhesse a gyermekek nevelését és azt is kikötötte, hogy a gyermekek az év egy részét nála töltsék. A gyermekek anyja hajlandó volt erre az esetben, ha ezért 40.000 koronát kap évenként. Naylor-Leyland asszony két részletet, vagyis 20.000 koronát pontosan le is fizetett, de többet nem volt hajlandó, mert lánya nem tett mindenben eleget a kötelezettségeinek. Erre Chetwyndné beperelte az anyját a hátralékos 20.000 koronára. Azt állitotta, hogy erre a pénzre szüksége van a gyermekek illő neveltetése érdekében. Mikor a biró azt kérdezte tőle, vajjon nincsen-e neki is elég

REGÉNY.

TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(159)

Mialatt igy beszélt a vajda, két lesoványodott karját az ég felé tárta és két könnycsepp, talán valóban az utolsó az életében, gördült végig az arcán.

Skrzetuski nem tudta tovább tartóztatni magát. Térdre ereszkedett, megragadta kezét és a megindulástól remegő hangon szólott.

— Katona vagyok és más uton járok, mint te, de az érdem és a fájdalom előtt tisztelettel hajlom meg.

Igy szólt a Wisniowiecki-ezred hires nemes lovagja és az ajkához szoritotta a kezét annak az orosznak, akit néhány hóval ezelőtt a többiekkel együtt árulónak szidott.

Kisiel pedig mindkét kezét az ifju lovag fejére téve, igy szólt:

— Fiam, az Isten adjon néked vigasztalást; vezéreljen és áldjon meg, amint én is megáldalak.

A tárgyalások másnap megkezdődtek. Chmielnickij igen későn és rossz kedvben jött ebédre a vajdához. Rögtön kijelentette, hogy mindazt, amit az előző napon a fegyverszünetről, a pünkösdi tanácskozásról és a foglyok szabadonbocsátásáról beszélt, csak részeg állapotban mondotta és látja, hogy bolondnak tartották.

Kisiel ismét csillapitotta, nyugtatta, igazat adott neki, de a lembergi kamarás szavai szerint mindez surdo tyranno fabula dicta volt.

Épp oly gorombán bánt a követekkel, mint az előző napon. Posowskit megütötte a hadvezéri pálcájával csak azért, mert nem mutatkozott be néki elég korán, pedig Posowski a nélkül is nehéz beteg volt és közel állt a halálhoz.

Nem segitett sem a barátságos viselet, sem a türelem. Csak akkor lett kissé jobbkedvü, amikor megrészegedett a pálinkától, de ekkor sem akart a közügyekről még csak hallani sem és igy beszélt:

— Igyunk, csak igyunk — a munkára ráérünk holnapután is. Vagy, ha ugy tetszik, elmegyek!

Éjjel három órakor mindenáron a vajda hálószobájába akart behatolni. A vajda mindenféle kifogással tartóztatta, mert Skrzetuskit zárta be oda, hogy össze ne jöjjön Cmielnickijjel és valami bajt ne csináljon. Chmielnickij azonban megmaradt a kivánsága mellett és bement a szobába. Kisiel követte. Milyen nagy volt azonban a vajda meglepetése, mikor a hetman Skrzetuskit meglátva, köszönt néki és igy szólt:

— Skrzetuski! Hát te mért nem iszol velünk! Barátságosan nyujtott kezet.

— Mert beteg vagyok, — szólt az ezredes és meghajtotta magát.

— Tegnap elmentél! A jó kedvemet egészen elrontottad.

— Paranes szerint cselekedett, mentette a vajda.

— Ne beszélj nekem ilyesmit, vajda. Én ismerem — és tudom, hogy nem akarta végignézni az én előttem való megalázkodástokat. Nagy mákvirág ökelme! De ami másnál nem maradna büntetlenül, az néki nem okoz bajt, mert én nagyon szeretem, igen jó barátom.

Kisiel elámulva nézett, Chmielnickij pedig ismét Skrzetuskihoz fordult:

— Hát aztán tudod-e, hogy miért szeretlek téged?

Skrzetuski a fejét rázta.

— Azt hiszed azért, mert Omehukban kiszabaditottál a guzsból? Akkoriban én még szegény ördög voltam s ugy hajszoltak, mint a vadat! Látod, nem azért. En akkor neked egy gyürüt adtam, amelyben a Krisztus sirjáról vett por volt. Te ökör pedig nem mutattad nékem a gyürüt, amikor a kezembe kerültél — hagytalak hát futni — most aztán nem vagyok az adósod. Nem is ezért szeretlek. Te nékem valami más szolgálatot tettél. Azért vagy a jó barátom és azért tartozom néked köszönettel.

Skrzetuski megint csodálkozva tekintett Chmielnickijre.

— Nézd, hogy bámulnak! — szólt a hetman, mintha csak valaki egy negyedikhez beszélne. Majd elmesélem néked, hogy mit hallottam Csechrynben, amikor Besawkukból Tuhajbéggel oda mentem. Mindenütt kérdezősködtem a régi ellenségem, a Csaplinski felől, de nem tudtam megtalálni. Hanem hallottam, hogy mit cselekedtél vele az első találkozásunk után! Hogy a gallérjánál és nadrágjánál fogva kidobtad az ajtón és véresre verted, mint valami kutyát.

— Igazad van, ezt cselekedtem.

— Oh, ez nagyon derék! Okosan tetted! Én különben még összejövök vele! Mire valók volnának ezek a tárgyalások és egyezkedések? A kezeim közé kerül még és ellátom a magam módja szerint, legalább is olyan tisztességesen, mint te bántál vele.

Kisielhez fordult és elbeszélte néki az egész esetet.

— A nadrágjánál és a gallérjánál fogva emelte föl, mint valami rókakölyköt és az ajtón keresztül az utcára hajitotta.

Nevetni kezdett, ugy, hogy a hálószoba visszhangzott belé.

— Vajda uram, hozass inni valót. Innom kell a barátomnak, ennek a nemes lovagnak az egészségére.

Kisiel az ajtón kiszólt és szolgája csakhamar három, pálinkával megtöltött poharat hozott be.

Chmielnickij koccintott a vajdával és Skrzetuskival, aztán ivott. Az arca földerült, jó kedv fogta el és a hercseghez fordulva, igy kiáltott:

— Kérj bármit, amit akarsz.

vagyona ahhoz, hogy a gyermekeit illően nevelhesse, igy válaszolt:

— Van, de nem elég; csak 96,000 korona évenként.

A biró erre azt mondta, hogy neki és a családjának ez az összeg tulságosan elég volna, mire az asszony csipősen vágott vissza:

— De nem lenne elég akkor, ha önt, mint engemet is, ugy nevelték volna, mint egy milliomos lányát.

A biró azonban ugy találta, hogy *Chetwynd* asszonynak mégis csak elég lesz a 96,000 korona és ezért keresetével elutasitotta.

•

+ **Marconi találmánya.** *Marconi*, a drótnélküli táviró föltalálója, január utolsó napján érkezett vissza Angliába. Amerikai utja közben lényeges eredményeket ért el találmányával. Marconi hajója, a *Filadelfia* a kap-lizardi állomással tiz órán át volt összekötve. A Filadelfia kitünő készülékkel volt fölszerelve s a kap-lizardi állomáson, Marconi első kisérletezője, *Paget*, vezette a kisérleteket. Kedden reggel, már várta Paget a filadelfia jelzését, de azt csak szerdán délután vették észre. Az első üzenet ez volt:

— Itt Filadelfia.

A kap-lizardi állomás felelete néhány percet vett igénybe. Ezután ezt sürgönyözte a Filadelfia:

— Százhusz mértföldnyire vagyunk Kap-Lizardtól. Mindnyájan jól érezzük magunkat.

A *Daily Express* jelenlevő tudósitója üdvözölte ezután Marconit, mire a Filadelfia igy felelt:

— Köszönöm! Kérek egy pár amerikai ujdonságot.

Délfelé szünetelt a sürgönyváltás. Ebéd után az *Express* tudósitója telegrafált:

— Némelyek szkepszissel fogadadják találmányát.

— Semmi közöm a szkeptikusokhoz — felelt Marconi.

— Ön tehát bizik?

— Okvetlenül.

— On most Angliában állomásokat fog szervezni a tengerentuli forgalom számára?

— Természetesen. Nemcsak Angliában. Más országokban is.

— Hol lesz az első állomás?

— Erről nem nyilatkozom. Az Express tudósitója azt hiszi, hogy Marconi azért nem nyilatkozik ma még állomáshelyek kérdésében, mert nem akarja, hogy a kábel-társaságokkal konfliktusba keveredjék. Annyi azonban máris bizonyos, hogy az első állomások Anglia és Belgium közt, Ujfundland és Anglia, továbbá Anglia és India közt lesznek. A drótnélküli távirához szükséges minden állomáshely fölszerelése háromszázezer márkába kerül.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A magyar gyáriparért. Magyarország egyesületekbe tömörült valamennyi iparágának, továbbá számos, szakszerü szövetkezés hijján levő nagyjelentőségü iparának képviselői ma bizalmas értekezletet tartottak az összes magyar iparágak érdekeinek megóvására szolgáló központ megalapitása céljából. A felette látogatott értekezlet elnökévé dr. *Chorin* Ferencet, a magyar bánya és kohóvállalatok egyesületének elnökét választotta, aki élénk tetszéssel fogadott hosszabb beszédben fejtette ki az értekezlet célját, amely nem egyéb, mint a magyar gyáripar tekintélyének és érdekeinek megóvására alkalmas intézmény megteremtése. Ezután élénk eszmecsere fejlődött ki, amelyben majdnem valamennyi magyar ipari szakegyesület jelenvolt képviselői, nevezetesen *Hatvany-Deutsch* Sándor, *Leipziger* Vilmos, *Zufahl*, a Dréher-féle sörfőző igazgatója, *Wolfner* Tivadar országgyülési képviselő, *Krausz* Lajos, *Vuk* Lajos, *Förster* Nándor, *Weisz* Berthold országgyülési képviselő, *Linzer*, *Herz* Vilmos, *Kohner* Ágost, *Pucher* József, *Hatvany-Deutsch* Károly, dr. *Heidlberg* Tivadar, *Weisz* Manfréd, *Emich* Gusztáv, *Bélaváry-Burchard* Konrád, *Törley* József, csetei *Herzog* Péter és *Popper* István részt vettek, akik a kezdeményezést a legmelegebben üdvözölték. Az értekezlet elhatározta, hogy az emlitett érdekszövetség ügyét erélyesen fölkarolja és ebből a célból a szakegyesülések elnökeiből és a fővárosi és a vidéki gyáripar képviselőiből álló bizottságot küldött ki.

Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai ma délután lovag *Falk* Zsigmond egyesületi alelnök elnöklete alatt ülést tartottak, amelynek tárgya dr. *Rózsavölgyi* Manó szabad előadása volt *a kereskedelmi törvény revizióiáról.*

Előadó a kérdést két részre osztva, fejtegette: 1. megfelelnek-e a kereskedelmi törvényben szabályozott társaságok azon igényeknek, melyeket az ipar szempontjából irántuk támaszthatunk és 2. a törvényunkben adott egyesülések kimeritik-e azon formákat, melyekre az életnek és különösen az iparnak a tőke és a munkaerő egyesülése szempontjából szüksége van, vagy nem-e követel iparunk erőteljes fejlődésének lehetősége ujabb, eddig el nem ismert egyesülési formákat. Az első kérdésre előadó nagyrészben a kereskedelmi törvényt igazoló módon nyilatkozik és csak a szövetkezetekre nézve követel hatályos és gyakorlati ellenőrzést biztositó reformot. A második kérdésnél a külföldön törvényesitett kereskedelmi társaságok különböző fajait ismertette és különösen a hazánkban is — törvényes szabályozás nélkül — az iparosok körében elterjedt rendes társasággal, valamint a bányatársulatokban nálunk is létező korlátolt felelősségü társaságokkal foglalkozott, melyeket az ipar érdekeinek megfelelően, esetleg az angol limited company mintájára, átdolgozva, akár a kereskedelmi törvény revizióiakor, akár ettől függetlenül külön törvény által meghonositandóknak mond.

A nagy tetszéssel fogadott előadás élénk vitára adott alkalmat, amelynek folyamán dr. *Levy* Béla volt az első felszólaló, a már meglévő négy társasági formán kivül ujak létesitését feleslegesnek tartja. Dr. *Neuschloss* Tivadar a korlátolt felelősségü társaságokat nem tartja olyan veszélyeseknek. A kereskedelmi törvényt nézete szerint a polgári törvénykönyv kodifikációjának befejezése előtt nem lehet revideálni. A legsürgősebb bajokra azonban már most lehetne külön törvénynyel orvosolni, *Neuschloss* Marcel megjegyzi, hogy a csendes társaságokra igenis szükség van és ezt példával is bizonyitja. *Holländer* Imre felszólalása után az előadó reflektált az észrevételekre és fenntartotta előadói javaslatát. Az elnök kijelentvén, hogy a javaslat fölött az egyesület végrehajtó-bizottsága fog dönteni, köszönetet mondott ugy az előadónak, mint a fölszólalóknak és az ülést bezárta.

A gabonahatáridőüzlet ellen. *Bécs*ből jelentik, hogy Ploy udvari tanácsos befejezte a gabonahatáridőről szóló törvényjavaslatot, amelyet legközelebb a képviselőház által választott albizottság elé fog terjeszteni. A törvényjavaslat a gabonahatáridőüzlet betiltását kontemplálja. Hir szerint a kormány nem helyesli a javaslatot.

A new-yorki tőzsde. *New-York*ból jelentik február 4-iki kelettel: Az értéktőzsde szabálytalanul indult. A spekulációnak az árfolyamok emelésére irányuló törekvését meghiusitották a köztudomásra jutott aranykiviteli kötések amelyek miatt az árfolyamok hanyatlottak. Az Amalgamated Cooper részvények hanyatlása is kedvezőtlenül hatott a tőzsdére. A piac nehézkes forgalom mellett szabálytalan árfolyamokkal zárult. Részvényforgalom 664.000 darab.

Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai pénteken, február 7-én délután 5 órakor az egyesület helyiségében (VI., Uj-utca 4. szám I. emelet) bemutató ülést tartanak. *Bemutatásra kerül*: Posserth és Resch: Késáru-gyártmányok. Első békésmegyei kamuka (damaszt) és vászon-szövőgyár, Klein Mór és társa: Damaszt- és vászonminták. Esernyők bemutatása: a) Grün Károly és társai legujabb készitményei; b) Lingel János találmánya: Excentrikus esernyő. Beck és Gergely: Gőzekék. Unger Alajos: Cipő- és bőrkenőcs. Seidner Miklós előadása: A magyar márványról. Ezzel kapcsolatban márványminták bemutatása: a) Seidner Miklós soborsini és kaprióriai márványmintái; b) Mazzi Luigi erdélyi márványmintái: c) Neuwelt Gyula különféle márványmintái. Krug Hermann: „Soda-Syphon." Komlóssy Gyula előadása a Kölber-féle biztositó lemezekről, valamint a smirgel-, vászon- és papiriparról. Az ülésre esetleg elhozott más ipari ujdonságok.

Szőlészeti és borászati kiállitás Pozsonyban. Szeptemberben országos mezőgazdasági kiállitás lesz Pozsonyban, amelynek keretében mintaszőlőtelepet létesitenek, szőlészeti és borászati termékeket, eszközöket, anyagokat gépeket stb. állitanak ki. A mintaszőlőtelepnek magánbirtokok számára fenntartott részében nebány parcella (à 20 négyzetméter) tizkorona dij fizetése ellenében kiadó. Azok, akik a kiállitás szőlészeti és borászati csoportjában (borral, szőlővel vagy egyéb kiállitási tárgyakkal) résztvenni kivánnak, forduljanak bejelentési ivért vagy esetleges felvilágositásért dr. *Drucker* Jenő csoportbiztoshoz (Budapest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek).

Vásárosarnok. (*Vámos* és *Bruszt* hatósági közvetitők üzleti jelentése.) Egyaránt gyenge hozatalok és csekély kereslet mellett most, a házbérnegyedet követő napokon a piac forgalma nagyon csendes, habár ölt borjukban. nehéz zsirsertésekben és vágott baromfiban élénk üzlet fejlődne ki, ha elegendő áru kerülne a piacra. Ezen cikkek jó keresletnek örvendenek, lehető nagy mennyiségek mielőbbi szállitása ajánlatos. *Husfélék* ma a következő árakon keltek el: Vidéki marhahus eleje 40—70, hátulja 50—80 korona 100 kilónként, vidéki ölt borjuk bőrben hosszan mérve sulylevonás nélkül 82—96 fillér, ölt zsirsertések szalonnával együtt 80—88, lehuzott sertéshus 88—92 fillér kilónként minőség szerint. *Vágott baromfi*: I. rendü hizott lud és kacsa 1·14—1·24, hizott pulyka 1—1·10 korona kilónkint. — *Tojás*: I. rendü friss telt áru 70—73 korona. *Vaj*: I. rendü szövetkezeti teavaj 2—2·30, közönséges teavaj 1·70—2·—, főzővaj 1·20—1·50 korona kilónként. *Vadfélék*: Nyulakban a nagybani üzlet, minthogy a lövési tilalom már e hó 1-én beállt, már megszünt, ma kifejlett nagy nyulakért 2—2·40 koronát fizettek a vevők, vaddisznóért egészben mérve nagyság szerint 60—90 fillért kilónként.

Szeszárak. A kontingens nyerssszesz ára *Budapesten* pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona, *Bécsben* az irányzat szilárdabb. A nyerssszesz ára 37.40 korona pénzben, 38.— korona áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székesfővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1902. évi február 5-én. Készlet 150 darab. Erkezett 255 darab. Összesen 405 darab. Eladatott 250 darab. Maradt 155 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 96—99 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 96—100 koronáig. 320—380 klgr. sulyban 96—99 K.-ig Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós 90—95 koronáig, Malac 64—— korona. Az irányzat lanyha.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, február 5.

A malmoknak a vásárlástól való tartózkodása következtében csak néhány ezer métermázsa buza került forgalomba változatlan árak mellett.

Rozsban nyugodt volt az irányzat.

Skrzetuski elvörösödött, mély csend állott be.

— Ne félj! Az én szavam nem puszta szellő. Kérj bármit, csak ne a Kisiel javára.

Chmielnickij részeg fővel is mindig tudta, hogy mit cselekszik.

— Ha szabad a hozzám való jó indulatodat kihasználnom, hát akkor igazságot kérek tőled. Egyik tiszted jogtalanul járt el velem szemben. . . .

— Lefejeztetem! szólt haragosan Chmielnickij.

— Azt nem kérem. Engedd meg, hogy párviadalt vivjon velem.

— Lefejeztetem! ismételte a hetman. Ki volt az a vakmerő?

— Bohun!

Chmielnickij szemei szikráztak, aztán az öklével a homlokára ütött.

— Bohun? Bohun meghalt. Károly azt irta nekem, hogy párbajban esett el.

Skrzetuski elámult. Sagloba tehát ez egyszer mégis igazat mondott.

— Mit vétett ellened Bohun? kérdezte Chmielnickij.

Skrzetuski még jobban elpirult. Nem akart a félig részeg hetman előtt a hercegnőről beszélni, mert attól félt, hogy valami megbocsáthatatlan sértést kell majd meghallgatnia. Kisiel a segitségére jött.

— Nagyon komoly a dolog. Nékem Brsosovski kapitány beszélte el. Bohun elrabolta ennek a lovagnak a menyasszonyát, hetman, elrejtette és senkisem tudja, hogy hová?

— Hát keresd meg! — szólt Chmielnickij.

— Kerestem a Dnyeszter mellett, mert ott rejtette el, de nem találtam. Azt hallottam azonban, hogy Kijewbe akarta vinni, mert ott akart megesküdni vele. Engedd meg, hetman, hogy Kijewbe mehessek és ott kereshessem. Egyebet nem kérek.

— Te az én barátom vagy, te megverted Csaplinskit, megengedem tehát, hogy odamenj és ott keresd, ahol csak akarod. En majd kiadom a parancsot, hogy az, akinél a hercegleányt elrejtette, vezesse őt hozzád. Adok neked menlevelet, meg irást is a metropolitához, hogy ő is kerestesse a kolostorokban. Az én szavam nem puszta szellő.

Igy szólt, azután kinyitotta az ajtót és behivta Wyhovskit, hogy megirassa véle a parancsot és a levelet. Csarnotát, habár hajnali négy óra volt, elszalasztotta a pecsétgyürüjéért. Dsiedsahla hozta a menlevelet, Doniec pedig azt a parancsot kapta, hogy kétszáz lovassal kisérje Skrzetuskit Kijewbe, sőt esetleg tovább is, az első lengyel táborig.

Másnap Skrzetuski elindult Perejeslawból.

XIX.

Sagloba rettenetesen unatkozott Sbarasban, de még inkább Wolodyjovski, ki egyre jobban vágyakodott a háboru és a kalandok után. Megtörtént ugyan, hogy időnkint egy-egy ezred kivonult Sbarasból, mert rendet kellett csinálni a garázdálkodó fölkelő-csapatok között, akik Sbruert felpörkölték, de ez nem volt igazi háboru, hanem csak afféle apró csatározás, amelyet legfőlebb a hideg és erős tél tett veszedelmessé. A sok fáradságnak azonban nem volt semmi győzelmes gyümölcse. Mihály tehát naponta unszolta Saglobát, hogy menjenek már Skrzetuski segitségére, mert már régóta semmi hirét se hallották.

— Bizonyosan bajba került, talán már el is pusztult, — mondotta. — Azonnal el kell tehát indulnunk, hogy vele együtt veszszünk el mi is.

Sagloba nem ellenkezett, mert már azt hitte, hogy Sbarasban kell elsenyvednie. Csak azt csodálta, hogy még a penész nem ütött ki rajta. Visszatartotta azonban az a remény, hogy minden percben érkezhetik hir Skrzetuskiról.

— Skrzetuski bátor, de óvatos, felelte Wolodyjowski unszolásaira. Várjunk még néhány napig, talán kapunk tőle levelet, amelyből megtudjuk, hogy voltaképpen szüksége van-e ránk?

(Folytatása következik.)

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 77 k. 9 K. 70 f., 100 mm. 76·5 k. 9 K. 65 f.

Fejérmegyei: 900 mm. 76 k. 9 K. 65 f.

Pestmegyevidéki: 400 mm. 74·5 k. 9 K. 45 f.

Raktáráru: 2000 mm. 78·5 k. 9 K. 80 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 800 mm. 7 K. 97½ f.

Árpa: 150 mm. 6 K. 20 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	9.35	9.55	80	9.70	9.90
„	„	77	9.45	9.70	81	—.—	—.—
„	„	78	9.50	9.80	82	—.—	—.—
„	„	79	9.60	9.85	—	—.—	—.—
Fehérmegyei		76	9.30	9.45	80	9.70	9.85
„	„	77	9.40	9.65	81	—.—	—.—
„	„	78	9.55	9.75	82	—.—	—.—
„	„	79	9.55	9.75	—	—.—	—.—
Pestvidéki		76	9.30	9.45	80	9.65	9.80
„	„	77	9.40	9.65	81	0.—	0.—
„	„	78	9.45	9.70	82	—.—	—.—
„	„	79	9.55	9.75	—	—.—	—.—
Bánsági		76	9.25	9.45	80	0.—	0.—
„	„	77	9.35	9.65	81	0.—	0.—
„	„	78	9.40	9.70	82	—.—	—.—
„	„	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—
Bácskai		76	9.40	9.65	80	0.—	0.—
„	„	77	9.40	9.70	81	—.—	—.—
„	„	78	0.—	0.—	82	—.—	—.—
„	„	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—72	7.85	7.90
„	„	másodrendü	—	7.70	7.85
Árpa	„	takarmány	60—62	6.10	6.20
„	„	égetni való	62—64	6.75	6.—
„	„	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„	—	39—41	7.30	7.40
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemü	—	0.—	0.—
Repce	uj	káposzta	—	—.—	—.—
„	„	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	„	—	—	4.50	5.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Áprilisi buza 1902. . 9.58—9.57—9.62—9.63—9.61
Októberi buza 1902. . 8.48—8.47—8.43—8.48
Áprilisi rozs 1902. . . 7.99—8.02—8.03
Áprilisi zab 1902. . . 7.48—7.49
Májusi tengeri 1902. . 5.47—5.49—5.48
Augusztusi repce 1902. —.—.—.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Áprilisi buza 1902.	9.61 pénz	9.62 áru
Októberi buza 1902.	8.48 „	8.49 „
Áprilisi rozs 1902	8.02 „	8.03 „
Áprilisi zab 1902.	7.52 „	7.53 „
Májusi tengeri 1902. . . .	5.47 „	5.48 „
Augusztusi repce 1902. . .	12.20 „	12.30 „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra 1902.	9.61— 9.62
Buza októberre 1902.	8.47— 8.48
Áprilisi rozs 1902.	8.02— 8.03
Áprilisi zab 1902.	7.52— 7.53
Májusi tengeri 1902.	5.47— 5.48
Augusztusi repce 1902. . . .	12.20—12.30

A budapesti értéktőzsde.

Ugy az elő-, mint a délitőzsde is igen szilárd irányzatot követett, mivel a konverziókról, Berlinen át, kedvező hirek érkeztek és az arbitrage nagy vásárlásokat eszközölt.

A helyi piacon a Közutiak 10 koronával javultak, mert állitólag a tavalyinál nagyobb osztalékot fognak fizetni.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 679.——682.75. Magyar hitelrészvény 799.——701.—. Leszámitolóbank részvény 448.——450.—. Jelzálogbank részvény 478.——478.50 Rimamurányi részvény 494.75—496.50. Koronajáradék 97.40—97.72½. Államvasuti részvény 674.50—677.—. Városi villamosvasut részvény 320.——324.50. Közuti vaspálya részvény 641.——647.50 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.65—97.72·5%. Magyar hitelbank részvény 700.50—703.—. Jelzálogbank részvény 479.50—480.—. Leszámitolóbank részvény 448.50—450.—. Osztrák hitelrészvény 682.50—685.50. Kereskedelmi bankrészvény 2575.——2585.— Salgótarjáni kőszénbánya 590.——592.—. Rimamurányi vasmü részvény 496.50—497.—. Adria hajózási részvény 480.— Közuti vaspálya részvény 647.——650.—. Városi villamosvasutirészvény 3 2.——32½50. Államvasuti részvény 676.75—678.25. Fővárosi kölcsön 92.20—93.40 korona.

Utőtőzsde. **A 4 órai záriatkor maradt:**

Osztrák hitelrészvény 687.25. Magyar hitelrészvény 704.25. Leszámitolóbank részvény 677.75. Rimamurányi vasmü-részvény 496.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 694 50. Közuti vasut részvény 651.—. Városi villamosvasut 323.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezónzerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 45.—53.— korona, vörös aprószemü 42.—46.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.——.— korona, középszemü 47.——49.— korona, nagyszemü 50.—56.— korona. Disznózsir: budapesti: 53.——53.50 korona, vidéki —.——.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— korona, városi 4 darabos 43.——43.50. korona, 3 darabos 45.50—46.— korona, füstölt —.——.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.25—14.50 korona 120 darabos —.——.— korona, 100 darabos 16.——16.25 korona, 85 darabos 18.25—18.75 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.50—14.— korona. 100 darabos 15.75—16.— korona, 85 darabos 17.50—18.— korona. Szilvaiz: slavóniai 19.——19.50 korona, szerbiai 17.25—17.50 korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, február 5. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Az itteni határidőpiacon az irányzat ismét emelkedő lett, noha a külföldi jelentések általában bágyadtak voltak. A készáru piacon nem mutatkozott forgalom s a vásárlási kedv sem volt valami élénk, ugy, hogy az irányzat javulását tisztán csak az eladók tartózkodó magatartásának lehet tulajdoni. Buza zárlatkor 8, rozs 5, zab 3—4, tengeri 2 fillérrel javult.

Buza tavaszra 9.65—9.9.64—9.78, rozs tavaszra 8.10—8.15, zab tavaszra 7.80—7.83—7.81, tengeri május—juniusra 5.78—5.79 korona. Zárlatkor: Buza tavaszra 7.97, tengeri május—juniusra 5.78 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* kedvező volt az irányzat.

A *déli tőzsde* valamivel gyöngébben indult. Később kedvező hangulat mellett élénk volt a forgalom. Berlinre szilárd volt az irányzat. Egy óra 30 perckor szilárd.

Zárlat csöndes, jól tartott. Berlinre szilárd, Londonra változatlan.

Bécs, február 5. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 119.85. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 155.25. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.50. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 449.—. Rimamurányi vasmürészvény 493.50. Magyar koronajáradék 97.55. 4%-os Magyar földtherm. kötvény 95.65. Magyar hitelbank részvény 701.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 185.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Magyar keresk. bank —.—. Magyar cukoripar 1730.

Bécs, február 5. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 101.25. 4%-os osztr. aranyjáradék 120.90. 1860-os sorsjegy 148 25. Osztrák hitelsorsjegy 406.—. Angol-osztrák bank —.—. Bécsi bankegyesület 463.—. Osztrák-magyar bank 1650. Déli vasut 75.—. Dunagőzhajózási részvény 834.—. Dohányrészvény 303.— Császári és királyi arany 11.34. Német bankváltók 117.17. 4·2%-os ezüst járadék 101.05. Osztrák koronajáradék 98.45. 1864-iki sorsjegy 230.—. Osztrák hitelintézeti részvény 686.—. Unionbank 562.—. Osztrák Länderbank 431.50. Osztrák-magyar államvasut 677.—. Elbavölgyi vasut 470.—. Alpesi bányarészvény 388.—. 20 frank. arany 19.05. Londoni váltóár 239.45 Bécsi Tramway Litt B. 282.—. Bécsi. Tramway Litt A. 286.—. Lipót kohó 380.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, február 5. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 687.25. Magyar hitelrészvény 702.—. Angol-Osztrák bank 376.—. Bécsi bankegyesület 464.—. Union bank 562.—. Länderbank 432.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 677.—. Déli vasut 75.50 Elbavölgyi vasut 471.—. Északnyugati vasut részvény 459.50. Dohányrészvény 303.50. Rimamurányi vasmü 495.—. Alpesi bányarészvény 388.50. Májusi járadék 101.25 Magyar korona járadék 97.55. Török sorsjegyek 112.25. Német birodalmi márka 117.22—117.26. Napoleon d'or 19.04.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 5. *(Tőzsdei tudósitás.)* A tőzsde eleinte csöndes volt. Nagyobb érdeklődés csak osztrák és magyar járadékok és hiteirészvények, továbbá Diskonto-Kommandit részvények iránt nyilvánult a magyar 4%-os kölcsönök állitólag küszöbön álló konverziója miatt. Bányaértékek renyhék, árfolyamaik változatlanok. Járadékok szilárdak. Vasutak közül belföldiek és olaszok bágyadtak, transvaaliak nyomottak a németalföldi békeközvetités elutasitása miatt. Később bankok javultak, egyéb értékek csöndesek. Magánkamatláb 2%.

Berlin, február 5. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.—. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98.50. Osztrák-magyar államvasut 145.10. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.50. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 191.40. Általános villamossági Edison 197.—. Gelsenkircheni 177.—. Laura-kohó 199.25. 4·2%-os ezüstjáradék 101.50. 4%-os magyar aranyjáradék 101.30. Osztrák hitelrészvény 215.80. Déli vasut 20.10. Károly Lajos vasut 101.50. Orosz bankjegyek 216.25. 4%-os uj orosz kölcsön 96.10. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 101.—. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 173.25. Harpeni 164.60. Az irányzat gyengébb.

Berlin, február 5. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 101.30. Magyar koronajáradék 98.30. Osztrák hitelrészvény 216.40. Osztrák-magyar államvasut 145.—. Déli vasut 20.10. Északnyugati vasut 216.20. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Párizs, február 5. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut 725.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.75. Osztrák Länderbank 473.—. 3%-os francia járadék 101.20. Ottomanbank 575.—. 3½%-os francia járadék 102.37. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék 102.25. Párisi bankrészvény 1035.—. Olasz járadék 100.05. Francia törlesztb. járadék —.—. Osztrák földhitelintézeti részvény 1310.— Török dohányrészvény 328.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 5. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 101.55. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.10. Magyar koronajáradék 98.50. Osztrák-magyar bank 117.40. Déli vasut 20.10. Elbavölgyi vasut 119.—. Londoni váltóár 204.35. Bécsi bankegyesület 118.60. Villamos részvény 121.—. 3%-os magyar aranykölcsön 86.30. 4·2%-os ezüstjáradék 101.40. 4%-os magyar aranyjáradék 101.40. Osztrák hitelrészvény 215.90. Osztrák-magyar államvasut 144.80. Északnyugati vasut 114.—. Bécsi váltóár 852.33. Párisi váltóár 813.33. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 189.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 5. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 217.75. Német bank 211.75. Disconto 192.20. Berlini kereskedelmi bank 251.40. Gelsenkircheni 161.75. Harpeni 164.75. Laura-kohó —.—. Olasz járadék —.—. Szilárd.

Hamburg, február 5. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 101.40. 1860. sorsjegy 149.50. Déli vasut 20.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.90. Osztrák hitelrészvény 217.—. osztrák-magyar államvasut 145.80. Olasz járadék 100.80. 4%-os Magyar aranyjáradék 1012.0. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Február 3. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 90—92 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 96—97— fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 92—93— fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 90——91 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 88——90 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 86——88 fillérig.

Sertéslétszám 1902. február 3. napján volt készlet 25.733 darab. — 1902. február 4. napján felhajtatott 619 darab. 1902. február 4. napján elszállittatott 851 darab, 1902. február 5. napjára maradt készletben 25.501 darab.

Napirend.

Naptár. Csütörtök, február 6. — Római katholikus: Dorothea sz. — Protestáns: Dorottya. — Görög-orosz: (január 24.) Xeno. — Zsidó: Scheb. 29. Lobeb bj. — Nap kél: 7 óra 5 perckor. — Nyugszik 4 óra 52 perckor. — Hold kél: 5 óra 22 perckor reggel. — Nyugszik: 3 órakor délután.

A miniszterelnök és belügyminiszter fogad délután 4 órakor.

A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 órakor

A kereskedelmi miniszter fogad déli 12 órakor.

Az igazságügyi miniszter fogad délután 1 órakor.

A képviselőház elnöke fogad délután 2 órakor.

Nemzeti Museum. Természetrajzi tár, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődijjal megtekinthetők.

Országos Képtár és metszetkiállitás az Akadémiában zárva.

Iparművészeti Museum délelőtt 9—1-ig.

Technologiai iparmuzeum délelőtt 9—1-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72.) délelőtt 9-től 1 óráig.

Földtani intézet muzeuma nyitva délelőtt 10—1 óráig. Dijtalanul.

Zichy-kiállitás a Nemzeti Szalonban (Ferenciek-tere 9.) d. e. 9 órától este 8-ig. Belépődij 1 korona.

Feszty-kiállitás a városligeti Műcsarnokban, nyitva délelőtt 9 órától este 7 óráig. Belépődij 1 kor., 3 személynek 2 kor., 5 személynek 3 korona.

Magyar nők mükiállitása (Váczi-utca 34.) d. e. 10 órától este 8-ig. Belépődij 60 fillér.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 órától 7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig és d. u. 3—7 óráig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Vizállás.

		Febr. 5.	Febr. 4.			Febr. 5.	Febr. 4.
		méter				méter	
Inn	Schärding	0.32	0.32	Tisza	M.-Sziget	0.35	0.35
Duna	Passau	1.50	1.40	„	Tokaháza	0.08	0.10
„	Linz	1.18	1.16	„	V.-Namény	0.35	0.10
„	Bécs	1.08	1.04	„	Tokaj	0.91	1.19
„	Pozsony	0.98	1.04	„	Tisza-Füred	0.95	0.86
„	Komárom	1.84	1.98	„	Szolnok	0.9·	0.93
„	Budapest	1.63	1.60	„	Csongrád	1.—	0.97
„	Paks	0.85	0.93	„	Szeged	1.45	1.47
„	Mohács	0.94	2.04	„	Török-Becse	0.93	0.87
„	Gombos	2.46	2.56	„	Titel	2.14	2.16
„	Ujvidék	1.96	2.04	Ondova	Bártfa	0.24	0.24
„	Pancsova	2.16	2.18	Topolya	Hoór	0.80	0.75
„	Orsova	2.53	2.62	Bodrog	Zemplén	1.42	1.46
Morva	Magyarfalva	1.33	1.16	Sajó	Szolca	1.69	1.96
Vág	Zsolna	0.52	0.51	Hernád	H.-Németi	0.01	0.13
„	Trencsén	0.44	0.51	Berettyó	Margita	0.16	0.20
„	Szered	0.75	0.78	„	B.-Ujfalu	0.14	0.24
Rába	Sz.-Gotthárd	0.10	0.10	Körös	Csucsa	0.16	0.19
„	Sárvár	0.49	0.29	„	N.-Várad	0.28	0.08
„	Győr	1.96	1.96	„	Belényes	0.—	0.26
Dráva	Pettau	0.80	0.80	„	Tenke	0.70	0.48
„	Zákány	0.26	0.38	„	Gurahonc	0.70	0.60
„	Barcs	0.66	0.—	„	Borosjenő	0.93	0.88
„	Eszék	0.41	0.95	„	Békés	1.94	2.24
„	M.-Szerdah.	0.40	0.30	„	Gyoma	2.02	1.64
Száva	Zágráb	0.93	0.88	Maros	Gy.-Fehérvár	0.08	0.14
„	Szisszek	2.92	3.—	„	Branyicska	0.02	0.36
„	Mitrovica	3.05	3.61	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.80	0.28	„	Arad	0.88	0.86
„	Szatmár	1.02	1.35	„	Makó	0.20	0.26
Kraszna	N.-Majtény	0.97	0.80	Temes	K.-Kostély	1.42	0.93
Latorca	Munkács	0.18	0.29	Béga	Kisnéró	1.62	1.68
Laborca	Homonna	0.18	0.20	„	Temesvár	0.10	0.15
Ung	Ungvár	0.27	0.21	„	Beszkerek	0.49	0.48

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 5. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bárány Gyula csurgói állami tanitóképzőintézeti rendes tanárt ezen intézet igazgatójává; a pénzügyminiszter Holndonner Ottó aradi pénzügyi számellenőrt az aradi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez pénzügyi számvizsgálóvá végleges minőségben, a székelyhidi adóhivatalhoz Reich Mór gölniczbányai és Kovács József zalaegerszegi adóhivatali gyakornokot adótisztekké ideiglenes minőségben, Kriza Andor marosludasi adóhivatali gyakornokot a békéscsabai adóhivatalhoz ideiglenes minőségü adótisztté, a beszterczei adóhivatalhoz Lányi Imre tornaljai adóhivatali gyakornokot adótisztté ideiglenes minőségben kinevezte, továbbá kinevezte még: Policz Károly és Eberhard Sebestyén pénzügyi számgyakornokokat ideiglenes minőségü pénzügyi számtisztekké az eszéki, illetve zágrábi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez; kinevezte továbbá: Vuicsics Bogoljub és Krekovics Ferenc díjtalan pénzügyi számgyakornokokat ideiglenes minőségü segélydijas pénzügyi számgyakornokokká az ogulini illetve goszpicsi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, Richlik Jenő alsókubini díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségü segélydijas pénzügyi számgyakornokká nevezte ki az alsókubini pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, Will Gusztáv nagyenyedi lakost ideiglenes minőségü díjtalan pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a nagyenyedi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, Hillebrand Alfréd soproni lakost ideiglenes minőségü díjtalan pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a soproni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez; a földmivelésügyi miniszter a rudolfsgnadi ármentesitő és belvizlecsapoló társulat miniszteri biztosa mellett az 1885. évi XXIII. törvénycikk 124. §-a értelmében működő véleményező bizottság tagjává Eck Ferenc állami népiskolai tanitót kinevezte.

Pályázatok. Állatorvosi állás Nagybánya városánál február 10-ig. — A dicső-szt.-mártoni járásbiróságnál albirói állás 2 hét alatt. — Az ipolysági adóhivatalnál gyakornoki állás 14 nap alatt. — Az ujvidéki adóhivatalnál pénztárnoki állás 2 hét alatt. — A vingai járásbiróságnál járásbirói állás 2 hét alatt. — A pozsonyi adóhivatalnál adótiszti állás 2 hét alatt, — A budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél jegyzői állás 2 hét alatt. — A gálszécsi járásbiróságnál albirói állás 2 hét alatt. — A szászrégeni adóhivatalnál adótiszti állás 2 hét alatt. — A nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál irodakezelői gyakornoki állás március 15-ig. — A zalaegerszegi váltótörvényszéknél jegyzői állás 2 hét alatt. — A kolozsvári pénzügyigazgatóságnál földadó nyilvántartási biztosi állás 2 hét alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, február 5.

Közép-Európát magas légnyomás boritja, a depressziók pedig a Fehértenger, Olasz- és Spanyolország felett tartózkodnak.

Európában az idő száraz és hüvös. Jelentékenyebb ezők előfordultak Felső-Olaszországban.

Hazánkban a hőmérséklet nagy mértékben sülyedt és reggelre az esőzések illetve havazások jobbára megszüntek. Tegnap délnyugat kivételével sok helyütt voltak nagyobb lecsapódások.

Kilátás: Nappal enyhe, éjjel hideg és tulnyomóan száraz idő várható, semmi vagy csak kevés csapadékkal.

Férfiak ingyen kapnak

egy legujabb találmányu gyógyszert, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezreket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E czélból elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágositó könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrel a baj odahaza gyógyitható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyithatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségelnek, és csodálatosan gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut"-nak alanti cimen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorben azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyitja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkrecio mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágositó könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanitja. A levelek következőleg cimzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesitendő.

Körkemencék

szabadalmazott szárító és előmelegitő berendezéssel.

tégla- és cserépgyártási gépek

legjobb szerkezetben.

Téglagyárak, cserépgyárak, cement-, mész- és gipszgyárak, szintugy **magnesitgyárak, szénbriquettgyárak teljes felépitését, berendezését és üzembehelyezését** elvállalja

GEDEON és KONT

műszaki iroda

Budapest, V., Lipót-körut 9. szám.

Legelső referenciák.

Prospektusok bérmentve és dijmentesen.

Legrégibb hazai vállalat e szakmában.

690.000 korona nyerhető!

1 drb bécsvárosi igérvénynyel. Huzás március 1-én. Főnyeremény 400.000 korona, **ára 14 kor. 1 drb 3%-os Magyar Jelzálog-igérvénynyel.** Huzás február 25-én. Főnyeremény 200.000 korona, ára 4 korona. **1 drb Osztrák földhitel igérvénynyel.** Huzás február hó 15-én. Főnyeremény 30.000 korona, 3.50 kor. Összesen **21.50 korona.** — **A három együtt csak 21 korona.**

Mercurbank

és váltóüzlet részvénytársaság

BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 37. sz.

Az Athenaeum irod. és nyomdai részvénytárs. kiadásában Budapesten megjelent:

A MAGYAR IRODALOM TÖRTÉNETE.

Képes diszmű két kötetben.

A legjelesebb szakférfiak közreműködésével.

szerkeszté:

BEÖTHY ZSOLT.

Második kiadás.

Kb. 500 szövegképpel és 80 külön műlappal,

A két kötet ára pompás diszkötésben 40 korona.

Kapható az Athenaeum r.-t. kiadóhivatalánál Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz.

CSÚZ ÉS KÖSZVÉNY

legmakacsabb, sőt idült bántalmai ellen, valamint oly betegeknél is, kik 10—15 évig szenvedtek s különféle szereket, sőt gyógyfürdőket sikertelenül használtak, a

ZOLTÁN-féle KENŐCS

már néhányszori bedörzsölés után nem csak enyhülést, hanem gyógyulást eredményezett, mit hiteles orvosi nyilatkozatok és ezer meg ezer köszönő levél igazol. E kiváló kenőcs üvegje 2 **kor.** az egyedüli készitő

Zoltán Béla

gyógyszertárában

Ő cs. és kir. fensége József főherceg udvari szállitója

Budapest, V., Sétatér-utca és Szabadság-tér sarok.

Cs és szab. mosóviz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használtatban van nagyobb munkánál elő-és utóerősitőül, ficzamoknál, inak merevségénél stb., az idomitásnál kiváló munkára képesitő a lovakat. Csak a fenti védjegyzővel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszertárában és gyógyfükereskedésében. Főraktár: **Kwizda Ferencz János** kerületi gyógyszerész, **Korneuburg**, Bécs mellett. Cs és kir. oszlr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

Főraktár: **Török József gyógyszertára Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.**

Magyar kir államvasutak.

Gyors- és teheráruk házhoz szállitása.

A magyar kir. államvasutak a vasuti tarifaszabályzat 68. §-a alapján május hó 1-ével életbelépő rendszeresitette azon intézményi, hogy a budapest-józsefvárosi, budapest-nyugoti és budapest-dunaparti teherpályaudvarokra érkező gyors- és teherárukat a czimzetteknek saját szerződött fuvarosával házhoz, — illetve a feladandó árukat a lakásából a vasuthoz szállittatja, ha a czimzett a Duna balpartján a IV—IX. kerületben vagy a tisztviselő-telepen lakik.

Ugyancsak ezen szerződött fuvarosával vámolttatja el a Budapesten átmenő és azon Budapestre helyben rendelt vámárukat is, melynek elvámolása a vasutra bizatott; egyuttal a külföldről érkező — házhoz szállitott — szállitmányok után kiállitandó árnyilatkozatokat is ezen megbizottja által állittatja ki.

Utánvéttellel terhelt, Budapesten a Duna jobbpartján lakó felek részére szóló, továbbá terjedelmes, tüzveszélyes és oly áruk, melyeknek összesulya az egy tonnát meghaladja, csakis a vállalkozóval kötendő előzetes egyesség alapján szállittatnak házhoz.

Jogában áll azonban minden kinek, hogy a vállalkozó álta való házhoz szállitást igénybe ne vegye, mit az illető állomásokkal egyszeri irásbeli megkereséssel közölhet.

A házhoz való elszállitási dijak a következők:

a) gyorsárukért:

10 kg. sulyig — — —	80 fillér
10 kg.—25 kg.-ig —	40 „
25 kg.-on felül 50 kg.-ig	50 „
50 kg.-on felül minden megkezdett 50 kg.	40 „

b) teherárukért:

50 kg. sulyig — — —	40 fillér
50 kg.-on felül minden megkezdett 50 kg.	30 „

A statisztikai árnyilatkozatok kiállitásáért a vállalkozó nyilatkozatonként 5 krajcárt számithat.

Az áruk házhoz szállitási esetén, ha az áru fogyasztási vagy vámilleték alávetve nincs, s ha a czimzett a fuvarlevélben kijelölt helyen feltalálható, s az árut ottani is veszik csak a fuvarlevélen felszámitott összeg szedetik be.

Ha az áru vámilletéknek vagy fogyasztási adónak van alávetve még a czimzettnek kézbesitendő vámnyugta, illetve adóbárca szerinti fizetett vámilletékek, fogyasztási adó és vámkövetelési illetékek is megfizendők.

A szállitmányozó az árut a lakás vagy tüzlethelyiség azon részébe tartozik állitani, mely e célra neki kijelöltetett.

Ha czimzett az áru befuvarozási idején lakásán nincs, a másodszor, esetleg többször is megkisérlett kézbesitésért különilleték nem számittató fel.

Ha azonban czimzett a fuvarlevélben kijelölt helyen nem találtatnék, a tarifarendeleti helyét csak a bejelentési hivatal utján lehet megtudni, a rendes fuvarozási dijon kivül még 10 krajcár fizelendő.

Ha czimzett az áru átvételét megtagadja, vagy azt a városnak más, nem a fuvarlevélben megjelölt helyére küldi, a visszavitet, ujra való elhozatal, vagy más helyre való szállitásért a dijszabásszerü illeték ujból felszámitható.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézete

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota

(átjáróház és lift-használat).

A legelhanyagoltabb nemi betegségeket, legsulyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önferőztetés utóbajait.

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegséget, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be- és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszolatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPIan PAPIan PAPIan

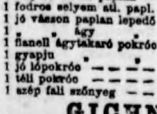

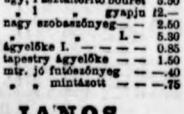

	fr		fr
2 összehajtható vaságy 3 db kivehető matracczal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 rouge papian	1.80	1 tengerifü matrac	4.50
1 „ „ prima	2.80	1 afrique „	5.—
1 cachmir papian	3.40	1 lószőr „	12.—
1 satin „	3.80	ablak köper függöny	3.—
1 allasz cachmir	4.80	1 „ tunis „	1.50
1 selyem atlasz papian	8.50	1 „ gyapju „	4.50
1 fodros selyem stl. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalortító bouret	5.50
1 jó vászon papian lepedő	2.—	2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 „ „ ágy „	1.30	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 „ „ „ L.	5.30
1 gyapju „ „	5.50	1 ágyelőke I.	0.85
1 jó lópokróc	1.60	1 tapestry ágyelőke	1.50
1 téli pokróc	4.60	1 mtr. jó futószőnyeg	—.40
1 szép fali szőnyeg	7.50	1 „ „ mintázott	—.75

GICHNER JÁNOS

papian, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicserélteinek, vagy a pénz visszadatik.

11181. számu

„Berendezés parancsok közlésére több jeladó államáshól" cimü 1897. okt. 21-ről kelt magyar szabadalomra

vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szives ajánlatok **„W. C. 764"** alatt **Mosse Rudolfhoz, Bécs,** I., Seilerstätte 2. kéretnek.

„Reuma-szesz"

orvosi tekintélyek által kit. eln. külszer. Bámulatos gyors és biztos hatása, a test bárminemü fájdalmai, u. m. **reuma, ceuz, ischias, köszvény, szaggatás, szurás, nyilallás** stb. ellen. **Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.** 1 üveg ára **1 korona, erősebb üveg ára 2 korona 40 fillér.** Kapható a főváros és vidék összes gyógytáraiban, egyszintén a készitő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Főraktár: Török József gyógysz. urnál Budapest, Király-utca 12. sz. és dr. Egger-féle gyógyszertár a „Nador"-hoz.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.

Csütörtök, 1902. február hó 6-án.

Onegin.

Lirikus jelenet 3 felv., 6 képben, Puskin verses regénye nyomán. Forditotta Várady Sándor. Zenéjét szerzé Csajkovszky Péter.

Személyek:

Lariza	Válent	Lenszky	Burrian
Tatjana	Kaczér	Gremin	Ney D.
Olga	Váradi M.	Szareczki	Kornai
Filipjevna	Berts M.	Kapitány	Szemere
Anyégin Eugén	Beck	Triquet	Gábor

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. február hó 6-án.

Az agglegények.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta Sardou Victorien. Forditotta Ambrus Zoltán.

Személyek:

Mortimer	Náday	Troénes	Zilahi
Nantya	Mihályfi	Du Bourg	Mészáros
Veaucourtois	Vizvári	Antoine	Narcisz
Claviéres	Gyenes	Antoinette	Ligeti J.
Chavenay	Horváth	Rebecca	Gerő L.

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. február hó 7-án.

Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban. Irta Rudvard Stone. Forditotta Faragó Ödön. A dalok versszövegét irta Mérei Adolf.

Személyek:

Ton Dawentry	Sziklai	Barley	Szilágyi
Harriet	Sziklainé	Mister Morvay	Iványi
Jean Dickson	Boross	Mister Bibb	Kalocsay
Kitty	Turcsányi	Miss Kato	Sellő
Ramajanah	Ráthonyi	Esmeralda	Iványiné
Lotti	Fedák	Elsie	Tomcsányi

Kezdete 7½ órakor.

Szinházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar szinház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetők: **Bárd Ferenc és Testv.** zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és Andrássy-ut 2. (Telefon 25—13) sz. a.

VIGSZINHAZ.

Csütörtök, 1902. február hó 6-án.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal;

Rontó Pál.

Regényes életkép 4 szakaszban, énekkel és tánccal. Irta Follinus Aurél. Zenéjét részben irta, részben összeállitotta: Kun László.

Személyek:

Rontó Dávid	Rónaszéki	Bertuska	Bálint R.
Judith	Rostagni	Huszárkáplár	Hegedüs
Pali	Góth	Hadik András	Kazaliczky
Muhi Jónás	Mátrai	Erzsébet	Halász Il.
Antal	Tapolczai	Gvadányi	Péchy
Tótasszony	Nikó L.	Benyovszky	Fenyvesi

Este:

A képviselő ur.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irták Guthi Soma és Rákosi Viktor.

Személyek:

Bodollai Károly	Góth	Melinda	Hegedüsné
Lili	Gazsi	Beke Antal	Vendrei
Eszter	Nikó L.	Csopaki	Rónaszéki
Péntek	Szerémy	Puppenheim	Balassa
Füzessy	Tapolczai	Horvát	Kazaliczky
Bodollai Karcsi	Hegedüs	Ágnes	Fábián

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Csütörtök, 1902. február hó 6-án.

Katalin.

Eredeti nagy operett 3 felvonásban, egy változással. Irta dr. Béldi Izor. Zenéjét szerzette Fejér Jenő.

Személyek:

II. Katalin	Hegyi	Mária	Rózsa
Gr. Gurackij	Szirmai	Olga	Nyári
Buranov Iván	Szabó	Télémaque	Németh
Trojkov Fedor	Tollagi	Duplessis	Küry
Alekszej	Nagy	Anica	Bojár
Sunderland	Ujvári	Gregor	Kiss M.
Dacskov	Havasi	Tiszt	Szerdahelyi

Kezdete 7 órakor.

URANIA SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. február hó 6-án.

Alfréd Bertrand felolvasása.

Kezdete 7½ órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Csütörtök, 1902. február hó 6-án.

Serge Panine.

Kezdete 7 órakor.

Szinházak heti müsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház
Péntek	Nincs előadás	Julius Caesar	A Gyurkovics lányok	Adám és Éva	Lotty ezredesei
Szombat	Tristán és Isolde	Troilus és Kresszida	A dada	Egy görbe nap	Lotty ezredesei
Vasárnap d. u.	—	Hüség próbája Pártütők	A képviselő ur	Milliók a hó alatt	Lotty ezredesei
Vasárnap este.	Hunyadi László	Karácsonyi álom	A Gyurkovics lányok	Egy görbe nap	Lotty ezredesei

Kedden, február 18-án, a Royal-teremben

Behr Teréz

egyetlen dalestélye.

Közremüködő: Recht Sándor tanár hegedümüvész.

Ülések 10, 6, 4 és 2 koronáért kizárólag Méry Béla zenemükereskedésében, Andrássy-ut 12.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.

Minden este

Konohra asszony

és a

fényes februári müsor.

A télikertben reggel 5 óráig Vörös Elek kedvelt cigányzenekara hangversenyez.

Somossy-Mulató

Király-utca 71. Igazgató: Somossy K.

Ma

Dirkens Annie

az

„E p“

cimü szenzációs párisi erkölcsrajzban és a

fenomenális februàri müsor

FINOM URI-FEHÉRNEMÜEK KÉSZITŐJE

HOLLÓS J.

BUDAPESTEN

KIZÁRÓLAG: V., DOROTTYA-UTCA 10.

ALAPITVA 1867.

Sziléziai lenvászon- és fehérnemü-gyár

Conrad Radek, Feiwaldau.

Miután fenti cég feloszlik, Magyarországon, Erdélyben és Boszniában körülbelül 50 magáncégnél levő 5000 korona követelését, hogy az összeget mihamarább megkapja, átalányban eladja. Szives ajánlatok **Conrad Radek Freiwaldau,** Osztr.-Szilézia, cimre kéretnek.

AZ ELŐKELŐ VILÁG

előszeretettel használja most a

Lu-Sin

kipróbált szert, mely a leheletnek kellemes illatot ad és igy egy előkelő fiatalembernek sem szabad elfelejteni, mielőtt női társaságba lép, néhány **Lu-Sin** szemecskét magához venni. A **Lu-Sin** törvényileg védett találmánya. **A. MARSNER,** Prag cégnek és kapható gyógyszertárakban, droguista és füszerüzletekben, cukrázdákban.

Szétküldés Ausztria-Magyarországba.

A legjobban ajánlt

gyümölcsfa- és faiskolák

W. Klenert, Graz

(tulajd. **Klenert Vilmos,** ezelőtt **Klenert és Geiger**)

Szétküldés a külföldre.

ajánl: **gyümölcsfákat** minden nemben és formában, **nemes gyümölcsöket, vadoncokat** és **bogyós gyümölcsöket, sorfákat, harasztosokat, tülevelüeket** és **rózsákat, sövény-növényeket, spárganövényt** stb.

Katalogus ingyen! Katalogus ingyen!

UTRAVALÓ

THURY ZOLTÁN

legujabb könyve.

Ára egy korona ötven fillér.

Megrendelhető:

„Budapesti Napló“

kiadóhivatalában

József-körut 18.

ÉNZT

SORSJEGYEKRE

és

ÉRTÉKPAPIROKRA

(visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad

Kőváry Ármin

bank- és váltó-üzlete

IV. k., Ferenciek-tere 9 Gróf Cziráky-palota.

* * * * *

TÓTH KÁLMÁN

* * Összes * *

KÖLTEMÉNYEI.

A nagy költő diszes uj kiadása. Életrajzi bevezetéssel ellátta:

ENDRŐDI SÁNDOR.

Két remek diszkötésü kötet, nagy 8° alak, a költő dombornyomásu arczképével.

Rendkivül

alkalmas ajándékmü.

Ára 16 korona.

Megrendelhető

Lampel Róbert-féle

(Wodianer F. és Fiai)

Cs. és kir. udvari könyvkereskedésben

Budapest, VI., Andrássy-út 21.

Petánovits

METROPOLE-SZÁLLÓJA

A télikertben ma

Pongrácz Lajos Kolozsvárról

kitünő zenekara játszik.

Páris 1900 Grand Prix.

HAGGENMACHER-féle

a sörfőzde által palackozott

GÓLIÁT MALÁTA-SÖR

legkellemesebb üditő és tápláló ital.

Dr. Telbisz János kir. keresk. törvsz. hit. vegyész nyilatkozata: „A Haggenmacher-féle Góliát Maláta-Sört, vegyvizsgálatom alapján, főleg magas extract és malátacukor (Maltose) tartalma következtében a legkitünőbb maláta-sörök közé sorozom.“

Megrendelési hely:

Budapest, V., Kádár-utca 5. sz.

1896. állami arany érem.

Fogászati rendelő intézet, Budapest, Váci-körut 5. sz. II. em.

Foghuzás, fogtömés, müfogak stb.

Szakorvosi kezelés. Mérsékelt dijszabás.

Rendelés 8—5. Szegényeknek ingyen.

DEÁK FERENCZ MUNKÁI

DEÁK FERENCZ EMLÉKEZETE.

E közös czím foglalja össze két vastag kötetben a nagy államférfi összes munkáiból kiválogatott gondolatokat és a haza bölcsének leveleit. E két kötet a legkiválóbb tanulmánynál jobban megvilágitja Deák Ferencz nagyságát, politikai egyéniségét, puritán életbölcseségét, vezérelveit, lelki világát és páratlanul nemes szivét. Az I. kötet czíme: **Gondolatok.** A II. kötet czíme: **Levelek.** A két kötet ára dombornyomású czímképpel ellátott, diszes, erős vászonkötésben 22 kor. 40 fill., fűzve 16 kor. Egy-egy kötet ára külön-külön 11 kor. 10 fill., fűzve 8 korona. Minden kötet önálló egész.

Megrendelhető a

LAMPEL RÓBERT-FÉLE

— (WODIANER F. ÉS FIAI) —

császári és királyi udvari könyvkereskedésben

Budapest, VI., Andrássy-út 21.

Meghivó.

A **Magyar Villamossági részvénytársulat** t. c. részvényesei az **1902. évi február 23-án délelőtt 11 órakor,** a Budapesten, V. Váci-út 72. sz. alatti központi telep igazgatóági épületében tartandó

nyolcadik rendes közgyülésre

tisztelettel meghivatnak.

Napirend:

1. Az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések a lefolyt év üzleti eredményéről.

2 Az igazgatóság által megállapitott mérleg előterjesztése és határozathozatal a nyereség mikénti felosztása iránt, kapcsolatban a felmentvénynek az igazgatóság, valamint a felügyelőbizottság részére való megadásával.

3. Három igazgatósági tagnak megválasztása.

Budapesten, 1902. évi január havában.

Az igazgatóság.

A társulat alapszabályainak értelmében husz részvénynek birtoka egy szavazatra jogosit. Azon részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, tartoznak részvényeiket legalább 8 nappal a közgyülés előtt elismervény ellenében letéteményezni.

Ezen letéteményezés a társulati pénztárnál, vagy a Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank helybeli pénztáránál történhetik.

A szavazati jog személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolható, meghatalmazás csakis részvényesnek adható, testületek, intézetek és kereskedelmi cégnek valamint nők és kiskoruak a közgyülésen jogi képviselők által vehetnek részt, ha az utóbbiak nem is volnának részvényesek.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Benda Józsefné
Andrássy-ut 59.

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór
gyorsesájtónyomda
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle palota, Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV., Zalbárus-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
IV. ker. Váci-utca 17. szám.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 2. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Keropesi-ut 50. (Takarékp. épül.)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut 18.

Leopold Gyula
hirdetési iroda
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
VII. ker. Károly-körut 9. szám.

Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker, Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje
VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váci-körut 33. szám.

Sopronyi V.
dohánynagyáruda
VIII. ker., Keropesi-ut 1. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné
dohánytőzsdéje
Ferenc-körut 32. szám.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
IV. ker., Szervita-tér 8. szám.

Teldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca 2. szám.

Weltzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Zipser és König
zenemükereskedése
VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Minden apróhirdetés, melyet **két este 6 óráig föladnak, más** napnak **megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Gyöngyvirágom.
Égi kis angyalom. Most már látom, hogy mibe vetted szerelmemet. Játszott vele. Megunta és aldobta. Fáj, végtelenül fáj viselkedése. Elmulik hét-hét után anélkül, hogy láthatnám. Ha kivánja: nem megyek arra, csak szóljon. Gyöngyvirágom szava: én rám nézve parancs, mert szeretem, imádom őt. Egy csöpp boldogságért könyörög kézcsokoló: Valakije. 11358

Bélabányai.
Édes Bélám! Örömmel tudatlak, tiszletet vettem, kérlek édes, küldj azonnal elöjegre. Csókol Rózsid. 11357

Nem késő.
Feltétlenül biztam az ön szavában ismét nem volt ott, én 25 percig voltam azon a helyen, és ön talán nem is gondolt rá, most már nem tudom mit tegyek. **Cs. B.** 11359

II.
A gondoskodásért örök hála. II. k. s. 1136

Édes kis durcásom!
Tán ismét van valami panasz reám, hogy életielt nem adez magadról? Én jól tudod megtennék mindent, csak lehetne, talán Budán találka jövő hetekben? Akkor tudom helyrehozom az elmulasztottakat. Pá mindenem. 11361

Vidéki asszony.
Nagyon fogok örvendeni az ismeretségnek, ha ugyan már nem volt szerencsém a kis fiuval és kis öreg urral (?) Szives válaszát kérem.

Egy
„Kellemes szórakoztató" levelét küld ött. 1136

Drága Egyetlenem!
Ismét távol kell lennem Tőled és ismét mások gyönyörködtek és fognak holnap is gyönyörködni benned. Oh miért is kell oly hidegnek mutatkoznom, amikor belől pokoli tüz emészti lelkemet. Almatlan éjszakák, melyek alatt Te közről-közre hajtod karodat. Jól tudom, hogy karjaid jéghidegek, másoknak csak engem forrasztanak össze veled, de mikor az én bolond szivem oly kimondhatatlanul szeret és lángol érted. Hiszen belátom azt is, hogy kiállhatatlan, ostoba természetem van és nekem is vignak kellene lenni, mulatni, komédiázni, de mikor őszinlén semmi élvezetem, semmi kedvem vagy örömöm abban nincs. Nem is kivánom, hogy miattam lemondj arról ami jól esik, sőt igazán fáj, ha elgondolom, hogy miattam tartózkodol valamiről. Ez tán még jobban fáj, mintha nélkülem mulatsz! Igazad van, használj fel minden alkalmat a vigságra, az élet ugyis oly szomoru. Ki tudja nem-e fogom én is valaha meghánni, hogy amikor teljes szerelmedet bírtam, nem tudtam ifjuságomat úgy élvezni, mint mások. De mikor úgy kell félnem minden lépéstől, mikor úgy gyötörnek és kinoznak mindenféle besugásokkal és pletykákkal, inkább visszavonuok, mert nagyon, de nagyon szerelek. Sok, nagyon sok gyötri lelkemet és körve-körlek ne haragudj reám, ha tán valamivel megbántottalak, de a mikor oly egyedül vagyok, elfog a bánat és keserüség. Nincs őszintébb igazabban érző szív a világon, mint aminőn én szeretlek és végtelenül vágyódom kebleden megpihenni, hogy megkönnyebülve, édes szemeid gyönyörködésében bájos mosolyod ragyogásában megieljem ismét nyugalmamat, boldogságomat. Ez aminő nehéz gondolatokra hagytalak el, ép oly örömrepesdve sietek hozzád visszatérni, hogy lásd, mennyire eped utánad hüséges Ducikád. 11360

Gizella.
Ugyan mi az oka, hogy nem érdemesit válaszra? Most, hogy már megkedveltem, akar cserben hagyni engem? Nagyon kérem, ha lehet, irjon hamar levelet.

KERESLET.

Fiatal irodista,
több évi gyakorlattal, az irodai munkálatokban teljesen járlas, magyar-német levelező, azonnali állást keres szerény feltételek mellett. Szives megkeresések „S. E." Vörösmarty-utca 73. III. 27. alá kéretnek.

Francia bonne
ki varni tud és a házi teendőkben járlas, felvétetik Kigyó-u. 5. I. 2.

Könyvpolcot
keresek megvételre a Mayer-lexikonok számára. Ajánlatok „alkalmi vétel" jelige alatt Blockner J. hirdetési irodájába (IV., sütő-utca 6.) kérek.

Fodrásznő
keresletik Gizella-ut 30. ajtó 2.

Zenemüvek
jó állapotban megvétetnek Zala Mór zenemükereskedőnél Teréz-körut 2.

KINÁLAT.

Demoiselle
française cherche des leçons le soir à la maison. Adresse: S. P. VI. Dávid-utca 8. III. 27. 4163

Fuvolista.
Egy kezdő fuvolista, ki még zenekarban nem játszott, ajánlkozik nagyobb zenekarba teljesen díjtalanul. Ellenszolgálat fejében csak azt kivánja a karmestertől, hogy a gyakorlás szempontjából 2-szer heteukint meghallgassa. Cim: Ellenbogen Samu, Holló-utca 1. sz. II. 4.

Fehérnemü tisztitó-
üzlet a Belvárosban, állandóan 10 munkás, eladó. Szilasy, József-körut 47. 11354

Kiadó
a Magyarországi Hirlapirók Nyugdijintézete V. Alkotmány-utca 24. sz. házában a II. emeleten egy 8 utcai, 1 udvari szobából álló nagy uraságí lakás, a III. emeleten egy 2 utcai és 1 udvari szobából álló lakás május 1-ére és a IV. emeleten 2 udvari szobából álló lakás azonnal. Bővebbet dr. Fekete Ignác intézeti titkárnál V., Béla-utca 3.

Fővárosi tanító
házi tanítónak ajánlkozik elemi, polg., reál és gymnasium 4 alsóbb osztályu tanulók mellé. Tanitja a magyar és német nyelvet valamint a héber tárgyakat is. VII. Hernád-u. 27. I. 21. 4160

Kárpitos
ki régebb idő óta foglalkozás nélkül van, olcsón vállal el minden szakmájabeli munkát. A kiadóhivatalhoz intézett megkeresésre rögtön jelentkezik.

Cimbalom
pedálos olcsón eladó Wesselényi-utca 20. földszint. 11366

Lakás átadandó
azonnal elutazás végett, 2 utcai, hálós és előszoba stb. jutányos áron V., Bécsi-utca 6. 11362

Előszobafal
az üzlet pangása miatt potom árért eladók. Kiss Pál asztalos, Főherceg Sándor-u. 13. 11367

Bycikli
jó állapotban, azonnal olcsón eladó, VIII., Wischnogrod Nagyfuvaros-utca 7. II. em.

Ügyvédek, orvosok
vagy oly urak, kiknek két elegánsan és kényelmesen butorozott tiszta, különbejáratu szobára van szükségük, tekintsék meg Sándor-utca 30/B I/13. sz. alatti lakást. Azonnal és olcsón kiadó.

Butor
legjobb minőségben, legolcsóbban, részletre és készpénzért kapható Weinberger Fülöpné VI., Nagymező-utca 37. 10843

Váltókölcsönt,
mely tetszészerinti időben és részletekben törleszthető, ajánl Lloyd-intézet, Budapest, VIII., Vörösmarty-utca 15. Kölcsönbejelentő-lapot levélbélyeg ellenében. 11269

Ház
Rákosfalván, Budapest mellett 15 perc a vicinálissal, közel a vicinális vasut megállóhelyéhez szép lakással, nagy udvarral, hol kocsiszin és istálló van épitve, mint ritka alkalmi vételt. igen melegen merem bárkinek is megvételre ajánlani a különösen tejgazdaság, vagy kisebb gyári vállalatnak igen ajánlható, tulljdonosok vidékre költözésük miatt sürgősen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok és házak adásvételi irodája Budapesten József-körut 18. szám. 11311

Kereskedő
a rőfös és fűszer szakmából (régebben önálló), 29 éves nős ember raktárnoki pénzbeszedői, vagy bárminemü állást elfogadna. Kitünő refferenciái vannak. Beszél és ir magyar, német, szerb és horvát nyelvet. Krausz Lajos Szerecsen-u. 20. I. 7.

Csinosan butorozott
külön bejáratu udvari szoba az állatorvosi akadémiával szemben, esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. Dembinszky-utca 4. I. em. 23.

Fűzők
készitését és javitását elvállalja figyes fűző készitőnő jutányos árak mellett. Vidéki megrendeléseknek pontosan és gyorsan eleget tesz. Cime: Eilbogen Józsa Budapest, Holló-utca 1. II. emelet 34.

Öreg szilvorium
nagy mennyiségben, olcsón kapható. Tisztaságáért kezességet vállalok. Cim: Müller Ferenc, Temesvár, vár, „3 fekete 16".

Kitünő szabónő
ajánlkozik a legujabb báli és tavaszi ruhák készitésére, jutányos árak és izléses kivitel mellett. Özv. Sternberger D.-né Budapest, IV., Gizella-tér 3. sz.

Szabónő
kitünő gyakorlattal, ajánlja magát elegáns ruhák készitésére saját lakásán. Divatos façonok 5 frtól feljebb. Egy kisérlet elegendő. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Kitünő szabónő,
bécsi és budapesti elsőrangu szalonok volt müvezetőnője, elvállalja minden fajta toilette házban vagy lakásán való elkészitését. Widder Johanna VI. Lövölde-tér 5. I. 5.

Butorozott szoba
kiadó! Szépen butorozott, egészen külön bejárattal a folyosóról, intelligens gyermektelen családnál havi 12 frtért azonnal kiadó. VII. Garay-u. 21. II. 19. (a Központi pályaudvar közelében.)

2 elegánsan
butorozott különbejáratu utcai szoba, fürdőszoba használattal, esetleg ellátással, kiadó. Andrássy-ut 15. III. em. 5. 4143

Singer-varrógépe-
ket, a legolcsóbb árakkal, előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Kitünő szabónő,
kitünően járlas, olcsón elvállal munkát, melyet a saját lakásán készit el. Renoválásokat is végez kitünő izléssel, özv. Lédermann Lipótné, Wesselényi-utca 54. II. em. 26.

Kétablakos
udvari szoba különbejárattal és fürdőszoba használattal febr. 15-től kiadó. József-körut 22. II. em. 15. 4161

Urasági butort
eladok és veszek, majdnem egész uj ebédlő, háló és garconszobákat, szalon-berendezéseket, valamint iroda-eszközöket, valódi perzsa- és szmirna-szőnyegeket, gáz- és villámos-csillárokat, függönyöket és gyapjugarnitur ákat, lószőr- és afrikmatracokat, (butorszállitást és boraktározásokat jutányosan elvállalok) varrógépeket olcsó árakon eladok. IV. ker. Ujvilág-utca 21. I. 11306

Ügyvédi irodába
kinálkozik érettségizett, 40 éves férfiu, **ki hat éven át** bizalmi állást töltött be egy fővárosi ügyvéd irodájában a az irodai teendők ellátása körül nagy jártassággal bir. Cim: Steiger Rezső III. Lajos-utca 202.

Kerékparokat
zálogházból kiváltottakat, 35 forintiól feljebb szállitunk. Láng és Fia **kerékpárüzlet**, József-körut 41.

Idei akácméz
elsőrendü pergetett méz, 5 **kilós bádogdobóni bérmentve, postán 6 koronáért. Országos méhészeti egyesület Budapest, VII. Damjanich-utca 34.**

Fényképező gépet
vagy objektivet, használtat, veszek. Ajánlatok gyárimány szám, lemeznagyság és ár megjelölésével Klein Józsefhez Váci-körut 7. sz. intézendők.

Szemüveg
kinek kell? Ingyen és bérmentve küldöm több mint 1000 ábrát tartalmazó árjegyzékemet pápaszemek, orcsipetők és lorgnettekről. Sok ujdonság! **Klein József** optikus, Bpest, VI., Váci-körut 7. sz. Szemüveg javitásokat saját műhelyemben leggyorsabban készitettem el és a vidékről beküldötteket postafordultával elintézem.

Oly uraknak,
kik kényelmes és csendes otthont, világos és féregmentes olcsó szobát, gyönyörüen berendezve, külön bejárattal óhajtanak, ajánlható a **Sándor-utca 30/B. I. 13. sz. alatti. Kitünő és pontos kiszolgálás. Azonnal kiadó.**

Szép bükkfaszén
vaggonszámra eladó. Bővebb felvilágositást Braun Ede, Dund, u. p. Ternova.

Szoba
és konyha butor elutazás miatt olcsón eladó. Andrássy-ut 43. II. em 4. 11346

Hölgyeim.
Csak egyszer próbaképen rendeljék meg a csodahatásu, valódi angol széplitő szert, **Ugorkatejet** és megfogjuk róla gyógyitani, hogy ezen csodaszer azonnal eltávolit **szeplőt, májfoltot**, mindenféle tisztátlanságot az arcról és a börnek gyönyörü üdeséget, flatalsagot kölcsönöz. Ara 2 korona. Valódi angol ugorka-szappan 1 kor., 3 drb 2 kor. 40, puder 1 kor. 20 és 2 kor. Valódi angol minőségben kapható csakis **Balassa Kornél** gyógytárában, **Temesvár**, a hova minden postai rendelés intézendő. Budapesten kapható Török-féle gyógyszertárban, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. 6054

Butor

csak jó minőségü.
Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal szék, irószasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalongarnitura, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón eladó. Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI., Gyár-utca 25. szám Steinberger Manó** butoriparosnál.

Gummi

és halhólyag a legfinomabb és legjobb minőségben, **valódi francia és angol** gyártmány, eredeti csomagolásban, **tucatja 3, 4, 6 és 8 frtért.**
Női üvszerek: Pely-porus Mensinga tanár-féle 2 frt 50; üvszivacsok 4, 6 és 8 frtért tucatja csakis

Pollitzer Mór és Fia-nál
BUDAPEST,
V. Deák Ferenc-u. 10/b.
kaphatók. Ugyanott minden **képzelhető különlegesség és párisi ujdonság** raktáron tartatik. Az áruk **valódiságáért és veszélytelenségéért** jótállást vállalunk. Szétküldést naponta szigoru **discrétio mellett.** Árjegyzék zárt és feliratnélküli borítékban ingyen.

Remekirók Képes Könyvtára.

A magyar és a világirodalom kincseskháza.

Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

Kiadja a **Lampel R.-féle** (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedés (Budapest, VI. Andrássy-ut 21.)

E gyüjtemény nemcsak a magyar irodalmat, hanem az egész **világirodalmat** fogöleli. A remekirók kitünő, elsőrangu szakférfiaktól irt **bevezetésekkel** és **magyarázatokkal** jelenik meg. A képeket **elsőrangu magyar festők** készitik.

Az 50 kötetre terjedő első sorozat adja egyebek közt: **Petőfi, Vörösmarty, Madách, Kossuth, Deák** munkáit, a külföldi irók közül:

Shaksperet, Molièret, Homeroszt, Virgiliust stb. A teljes lista, melyben a bevezetések szerzői és az illusztratorok is fel vannak sorolva, ingyen kapható a kiadóhivatalban vagy bármely könyvkereskedésben.

Az első hét kötet már megjelent: két kötet Petőfi, két kötet Kisfaludy, egy-egy kötet Shakspere, Molière és Tóth Kálmán. E kötetek bevezetéseit Ferenczi Zoltán, Junius, Alexander Bernát, Harasztí Gyula és Endrődi Sándor irták.

Aki megrendeli három koronás havi részletfizetésre az egész sorozatot, az első hét kötetet **rögtön megkapja.**

Ára az 50 kötetnek füzve 200 kor., szinnyomatu diszkötésben 250 kor.

Megrendelhető bármely könyvkereskedésben és kiadónál.

Zàlogcèdulát,

tört aranyat, ezüstöt és brillánsköveket legmagasabb árban vesz Schiller Izsó, IV., Királyi Pál-utca 12. Egyetem-tér mellett.

A Magyar Könyvtár kötött kiadása,

E kiváló gyüjteménynek következő kötetei uj, dombornyomatu **egész vászonkötésben** is kaphatók.

Mikszáth Kálmán
SZENT PÉTER ESERNYŐJE. 2 kor. 80 fill.
IÓ PALÓCZOK. 1 kor. 20 fill.
Az iró dombornyomatu arczképével.

Petőfi Sándor
ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI. Két kötet, bevezetésekkel, jegyzetekkel, magyarázatokkal és 54 eredeti illusztráczióval 5 korona.

Szemere-Maróczi
A SAKKJÁTÉK KÉZIKÖNYVE. 1 kor. 20 fillér.

Kempis Tamás könyve
KRISZTUS KÖVETÉSÉRŐL. Ford.: Pázmány Péter. Imakönyvszerü fekete kötésben. 1 kor. 60 fill.

Megrendelhető külön
LAMPEL RÓBERT
(Wodianer F. és Fiai)
könyv. és kir. udvari könyvkereskedésében
Budapest, VI., Andrássy-út 21.

BUTOR

készpénzért vagy
részletfizetésre
legolcsóbban
FUCHS BÓDOG-nál
BUDAPEST, József-körut 26.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Egy kis ipartelep

minden háztartásban csekély költséggel berendezhető. Elsőrendü szükségleti cikkek. Jó kereset biztositva. Levelek 25 filléres bélyeggel bérmentve Eggart & F. É. Magrini, S Damiano 26. cimen, Mailand (Olaszország.)

Használt férfiruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kivánatra a vevő a helyszinén megjelenik.

Ügynökök

kik sorsjegyek részletfizetésre való eladásával foglalkozni akarnak, magas jutalék mellett felvétetnek.

Fleissig Sándor
BANKHÁZA
Budapest, Erzsébet-körut 2.

Most jelent meg!
Beksics Gusztáv
legujabb politikai munkája:
Nemzeti akció.
Irta:
Beksics Gusztáv.
Ára 1 korona.
Megjelent és kapható az **Athenaeum** irod. és nyomdai részvénytársulatánál Budapesten VII. Kerepesi-ut 54.

CSIZ

ez idő szerint leghathatósabb Jód-Bróm-Gyógyforrás! A hánál vegendő ivókurára UNICUM!
Dr. Korányi Frigyes tanár a magán gyakorlatban, valamint a vezetése alatti álló budapesti királyi egyetemi korodán szerzett sokszoros tapasztalása alapján melegen ajánlja a csizi jódforrást, mint kiváló hatásu gyógyszert mindazon betegségeknél, melyeknél a jód mint specifikus szer javalva van. A Csizi jód-bróm-gyógyvizkapható mindenkor friss töltésben, használati utasitással együtt, minden ásványviz-kereskedésben; megrendelhető a **Fürdőigazgatóságnál, Csiz, htn. p. Rimaszécs és Edeskuty L. k. főellenőrségnél, Budapest.**

MOST JELENT MEG:
Egy gazdátlan csónak története.
REGÉNY
Irta: **MOLNÁR FERENC**
KAPHATÓ A
„BUDAPESTI NAPLÓ"
kiadóhivatalában.
Ára 2 korona.

Kabát	3.— frt
Jaquet	2.— »
Pincér-frakk . .	6.— »
Nadrág	2.50 »

Külön osztály!
Rothberger Jakab,
Budapest, IV., Kristóf-tér 2.

A ki lakást keres o vagy kiadó lakása o o van o o

A ki személyzetet o keres vagy hely nélkül van. o o

A ki valamit venni vagy eladni akar o o o stb. stb.

a legjobb eredményt érheti el a

„Budapesti Napló" apróhirdetései utján.

Főhirdetés-felvétel a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában

VIII. József-körut 18.

Legolcsóbb árak!

Legjobb eredmény.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.